

ගම නැගුම වැඩසටහන

පුරව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය

තුප්පිටියාව

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය

ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස

2007 ජනි

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07

711.3
(5L)
හෙක්ටර්

පටුන

පිටු අංකය

පටුන	i-v
චගු සටහන් ලේඛනය	vi-viii
රූප සටහන්	viii
ස්තූතිය	ix-x
විලච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොටස දැක්වෙන සිතියම	100

පළමු පරිච්ඡේදය

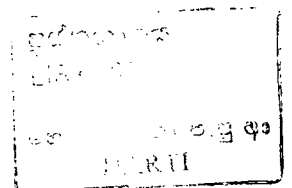
1 හැඳින්වීම	1
1.1 ගම නැගුම වැඩසටහන	1
1.2 ගම නැගුම ආදර්ශන වැඩසටහන	1
1.3 පුරව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය	2
1.4 අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු	2
1.5 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	3
1.6 අධ්‍යයන කාලය	3
1.7 ගැටළු හා සීමා	4

MFN 6859

දෙවන පරිච්ඡේදය

අධ්‍යයන ක්‍රමය හා ජනගහණ තොරතුරු

2.1 පිහිටීම	5
2.2 දේශගුණික තත්ත්වය	6
2.3 ඓතිහාසික තත්ත්වය හා ජනාවාසවීම	6
2.4 මෑත කාලීන ඉතිහාසය	7
2.5 ජනගහණය	7
2.6 සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය	8
2.7 ආගම අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව	9
2.8 ගමේ ජනගහණය වයස් කාණ්ඩ අනුව බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය	9
2.9 යැපුම් මට්ටමේ ජනගහණය	10
2.10 විවාහක අවිවාහක තත්ත්වය	11
2.11 අධ්‍යාපන තත්ත්වය	11

2.11.1	ගෘහමූලිකයන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම	11
2.11.1	වයස් කාණ්ඩ අනුව අධ්‍යාපන මට්ටම	12
2.12	පරිගණක භාවිතයට ඇති හැකියාව	13

තුන්වන පරිච්ඡේදය

ආර්ථික කටයුතු, රැකියාවන්හි ස්වභාවය හා ආදායම

3.1	රැකියාවන්හි යෙදීම	14
3.1.1	සේවා නියුක්තිය	14
3.1.2	සේවා විශුක්තිය	14
3.2	ආර්ථික කටයුතු හා ආදායම් මාර්ග	15
3.3	ශ්‍රම බලකායෙහි රැකියාවන්හි ස්වභාවය	16
3.3.1	පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියාවන්	16-17
3.3.2	ද්විතියික රැකියාවන්හි නියැලීම	18
3.3.3	විවිධ මාර්ගවලින් උපයන ලද දළ ආදායම	19
3.4	ඉතිරිකිරීම්	20
3.4.1	විධිමත් ක්‍රම යටතේ ඉතිරිකිරීම්	20-21
3.4.2	සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරිකිරීම්	22
3.4.3	අවිධිමත් ක්‍රම යටතේ ඉතිරිකිරීම්	23
3.4.3.1	සීටිටු දැමීම	23
3.5	ණය ලබාගැනීම	24
3.5.1	ණය ලබාගත් මූලයන් අනුව පවුලේ සංඛ්‍යාව	24
3.5.2	ලබාගෙන ඇති ණය ප්‍රමාණය	25
3.5.3	සමෘද්ධි බැංකුවෙන් ලබාගෙන ඇති ණය	26
3.6	ණය ලබාගන්නා ලද හේතු	26
3.7	ණය ආපසු ගෙවීම	28

හතර වන පරිච්ඡේදය

4.1	නිවාස තත්ත්වය	29
4.1.1	නිවාසවල වහලවල ස්වභාවය	29
4.1.2	නිවාසවල බිත්තිවල ස්වභාවය	29
4.1.3	ගෙඩිමේ ස්වභාවය	30
4.1.4	නිවාසවල අයිතිය	30
4.1.5	නිවාසවල විශාලත්වය	31

4.1.6	නිවාසවල තත්ත්වය	32
4.1.7	වෙනම මුළුතැන්ගෙයක් ඇති නැති බව	32
4.2	නිවාසවලට ඇති පහසුකම්	33
4.2.1	මෝටර් රථයක් නිවාස අසලට යා හැකිද යන්න	33
4.2.2	රැහැන් දුරකථන පහසුකම්	33
4.2.3	ජංගම දුරකථන පහසුකම්	34
4.2.4	බලශක්ති භාවිතය සඳහා පහසුකම්	34
4.3.1	පානීය ජල පහසුකම්	35
4.3.2	ජල මූලාශ්‍ර වෙත ඇති දුර	36
4.4	පානීය ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වැඩිදුරටත් අදහස්	37
4.4.1	තත්ත්වයෙන් උසස් පානීය ජලය සපයාගැනීම සඳහා කරනු ලබන යෝජනා	37
4.5	සනීපාරක්ෂක පහසුකම්	38
4.6	නිවෙස්වල ඇති ගෘහ උපකරණ හා බඩු බාහිරාදිය	38-39
4.7	ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා ඇති වාහන අයිතිය	40
4.8	කාමීකාර්මික උපකරණ හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර	41
4.9	සෞඛ්‍ය තත්ත්වය	41
4.9.1	යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුද්වලට ඇති හුරුව	42
4.9.2	පුරුද්දක් ලෙස බුලත්විට කෑම	42
4.9.3	මත්පැන්වලට ඇබ්බැහිවීම	42
4.9.4	දුම්පානයට පුරුදු වී සිටීම	42
4.9.5	නිතර පලතුරු අනුභව කිරීම	43
4.10	ගමනාගමන හා සේවා යටිතල පහසුකම්	44
4.10.1	ප්‍රධාන මාර්ගය	44
4.11	විවිධ සේවා සපයන ආයතනවලට ගමේ සිට ඇති දුර	44
4.12	වෙනත් ගබඩා ගොඩනැගිලි ආදිය	45
4.13	විදුලිබලය ලබාදී ඇති ආකාරය	46
4.13.1	විදුලිබලය ලබාගැනීම සඳහා ඇති ආයතනම කණුවට ඇති දුර	46
4.14	විදුලිබලය ලබාගත නොහැකිවීමට හේතු	47
4.15	ගම තුළ පවතින කුඩා වැව් සහ අමුණු	48
4.16	ගමෙහි භෞතික සම්පත්	48

පස්වන පරිච්ඡේදය

ඉඩම් අයිතිය භුක්තිය හා සංවර්ධනය කිරීම

5.1	ඉඩම් භාවිතය	49
5.2	ඉඩම් කැබලි වී ගොස් ඇති ආකාරය	50
5.3.	භුක්තියේ ස්වරූපය අනුව ගොඩ ඉඩම්	51
5.3.1	භුක්තියේ ස්වරූපය අනුව කුඹුරු ඉඩම්	51
5.3.2	භුක්තියේ ස්වරූපය අනුව ගොඩ ඉඩම්	52
5.4	ඉඩම්වල පිහිටීම අනුව ඉඩම් වර්ගීකරණය	53
5.5	ජල ප්‍රභවය අනුව ඉඩම් වර්ගීකරණය	53
5.6	ඉඩම්වල භෞතික ස්වභාව	54
5.7	පාංශු බාදනය	54
5.7.1	ඉඩමෙහි විශාලත්වය අනුව පාංශු බාදනය	55
5.7.2	ගොඩ ඉඩම්වල පස සෝදාගෙන යාම අනුව පාංශු බාදනය	56
5.7.3	පාංශු බාදනයේ විවිධ ප්‍රමාණයන්	56
5.8	වගා නොකරන ලද ඉඩම්	57
5.8.1	ගොඩ ඉඩම්	57
5.8.2	ගොඩ ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු	58
5.8.3	එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගත යුතු පිළියම්	58
5.9	කුඹුරු ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු	59
5.10	එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග	59
5.11	ඉඩම් පිටතට දුන් ප්‍රමාණය	60

හයවන පරිච්ඡේදය

කෘෂිකර්මය හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන කටයුතු

6.1	ඉඩම්වල වගා කරන ලද බෝග 2005 සහ 2005/06 මහ	61
6.2	බහු වාර්ෂික බෝග	62
6.3	කේෂත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය පරිභෝජනය සහ අලෙවිය	63
6.4	කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළඳපල	65
6.5	ගොවි නිෂ්පාදන අලෙවි කරන ලද ස්ථාන සහ අලෙවිය	65
6.6	තාක්ෂණ භාවිතය	66-67
6.7	වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි සේවා ලබාගැනීම	68
6.7.1	වගාවන් සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	69
6.7.2	අතිරේක බෝග සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	70
6.7.3	එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	70

6.8	යෙදවුම් සපයාගැනීමේ මාර්ග	71
6.8.1	වගාවන් සඳහා යෙදවුම් සපයාගැනීම	72
6.8.2	ඒ වගාව සඳහා යෙදවුම් සපයාගැනීම	72
6.8.3	අතිරේක බෝග වගාව සඳහා වූ යෙදවුම් සපයාගැනීම	73
6.8.4	එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	73
6.9	ජල පාලනය	75
6.10	නිෂ්පාදනය	75
6.11	නිෂ්පාදන විශද්‍රව හා ලාභය	77
6.12	ප්‍රශ්න ගැටළු සහ විසඳුම්	78-79
6.13	සත්ත්ව පාලනය	80
6.13.1	හැඳින්වීම	80-81
6.13.2	සත්ත්ව පාලන ක්‍රම	82
6.13.3	සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට හේතු	83
6.13.4	සත්ත්ව පාලනය සඳහා ශ්‍රම භාවිතය	84
6.14	සත්ත්ව නිෂ්පාදනයේ ස්වභාවය	84
6.15	සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය	85
6.15.1	සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා යා යුතු දුර	85
6.16	සත්ත්ව පාලනයෙන් ලබන ආදායම	86
6.17	සත්ත්ව පාලනයේ යෙදීමේදී මුහුණපෑමට සිදුවන ගැටළු	87
6.18	ගමෙහි අනෙකුත් නිෂ්පාදන	88
6.18.1	අමුද්‍රව්‍ය භාවිතය	88
6.18.2	නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය	88
6.18.3	අලෙවි ක්‍රමය මිල නිෂ්පාදන විශද්‍රව හා ලාභය	89
6.19	අනාගත සංවර්ධන විෂමතා	89
6.20	භාවිතයට නොගත් සම්පත්	89

හත්වන පරිච්ඡේදය

7.1	පුජා සංවිධාන	90
7.2	පුජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය	90
7.3	ජනතාවට පුජා සංවිධාන	91
7.4	වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය	92
7.5	ඒවායින් කරුණු ලබන සංවර්ධන කටයුතු	93
7.6	පුජා සංවිධානවල පුජාතාත්ත්වක බව හා විනිවිදභාවය	94
7.7	වෙනත් ආකාරයන්ගෙන් ගමෙහි සංවර්ධනය සඳහා ජනතා සහභාගීත්වය ලබාගැනීම	94
7.8	ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන	94

7.8.1 සේවා ලංකා පදනම	94
7.8.2 ජලයේ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය	95
7.8.3 වෙනත් සේවා සැපයීම	95
7.9 පුජා සංවිධාන සතු බඩු බාහිරාදිය	95
7.10 ගමෙහි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පුජා සංවිධාන මගින් ජනතා සහභාගීත්වය ලබාගැනීම	96

අවමන පරීච්ඡේදය

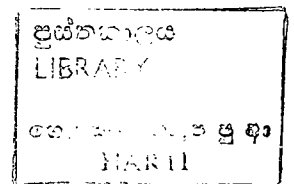
8.1 අනාවරණය කරගන්නා ලද ගැටළු හා ඒ සඳහා විසඳුම් යෝජනා	97-99
--	-------

වගු සටහන්

පිටු අංකය

01. ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර	5
02. ගමේ ජනගහණය	8
03. සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය	8
04. ආගම් අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව	9
05. වයස් කාණ්ඩ අනුව ගමේ ජනගහණය	9
06. යැපුම් මට්ටම් අනුපාතය	10
07. විවාහක, අවිවාහක තත්ත්වය	11
08. ශාඛමුලිකයන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම	11
09. එක් එක් වයස් කාණ්ඩවල ස්ත්‍රී, පුරුෂ ජනතාවගේ අධ්‍යාපන මට්ටම	13
10. පරිගණක භාවිතයට ඇති හැකියාව	13
11. සේවා නියුක්තිය	14
12. සේවා විනූක්තිය	15
13. පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියා	16
14. පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ද්විතීයික රැකියා	18
15. විවිධ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ගනුදෙනු	20
16. සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරිකිරීම්	22
17. සීටිටු දැමීම	23
18. සීටිටු දැමීමේ වාර ගණන	24
19. ණය ලබාගත් මූලයන් සහ පවුල් සංඛ්‍යාව	24
20. ජනතාව විසින් ලබාගෙන ඇති ණය	25
21. සමෘද්ධි බැංකුව මගින් සපයා ඇති ණය	26
22. ණය ලබාගත් හේතූන්	27
23. නිවාස වහලවල්වල ස්වභාවය	29

24. නිවාස බිත්තිවල ස්වභාවය	30
25. නිවාසවල ගෙබිමේ ස්වභාවය	30
26. නිවාසවල අයිතිය	31
27. නිවාසවල විශාලත්වය	31
28. නිවාසවල තත්ත්වය	32
29. මුළුතැන්ගෙය පිහිටා ඇති ආකාරය	33
30. වාහනයකින් ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව ඇති නිවාස	33
31. රැහැන් හෝ ඇන්ටනා දුරකථන පහසුකම් තිබීම අනුව නිවාස	34
32. ජංගම දුරකථන පහසුකම් සහිත නිවාස	34
33. ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සඳහා ජලය සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර	35
34. නිවාසවලට අවශ්‍ය ජලය සපයාගන්නා ජල මූලාශ්‍ර වෙත ඇති දුර	36
35. බිමට ගන්නා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ජනතාවගේ අදහස්	37
36. පිරිසිදු පානීය ජලය ලබාගැනීමට කරනු ලබන යෝජනා	38
37. නිවාසවලට ඇති වැසිකිලි පිළිබඳ තත්ත්වය	38
38. නිවාසවල ඇති බඩු බාහිරාදිය	39
39. ගමනාගමන හා ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා ඇති වාහන අයිතිය	40
40. ගමේ ජනතාව සතු කෘෂිකාර්මික උපකරණ සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර	41
41. ජලය උණු කර නිවා පානය කිරීමේ පුරුද්ද සහිත සංඛ්‍යාව	42
42. අයහපත් පුරුදු සහිත සාමාජිකයන් ඇති නිවෙස්	43
43. නිතර පළතුරු අනුභව කිරීමේ සංඛ්‍යාව	43
44. ගමට අවශ්‍ය වැදගත් සේවා සපයන ආයතනවල පිහිටීම හා ඒවාට ඇති දුර	45
45. විදුලිබලය සපයා දී ඇති නිවෙස්	46
46. විදුලිය සපයාගෙන නැති නිවෙස්වල සිට ආසන්නම කනුවට ඇති දුර	47
47. විදුලිබලය ලබාගත නොහැකිවීමට හේතු	47
48. තුප්පිටියාව තුළ පවතින වැව් සංඛ්‍යාව	48
49. ඉඩම්වල ස්වභාවය	49
50. ඉඩම් කැබලි වී ගොස් ඇති ආකාරය	50
51. භුක්තියේ ස්වරූපය අනුව ගොඩ ඉඩම්	51
52. භුක්තියේ ස්වරූපය අනුව කුඹුරු ඉඩම්	52
53. ජනතාව සතු විවිධ වර්ගවලට අයත් ඉඩම් සංඛ්‍යාව	53
54. ජල ප්‍රභවය අනුව ඉඩම්	53
55. ගොඩ ඉඩම්වල භෞතික ලක්ෂණ	54
56. පාංශු බාදනයේ ස්වභාවය	55
57. ඉඩමේ විශාලත්වය අනුව පාංශු බාදනය	55

58. ගොඩ ඉඩම්වල පස සෝදාගෙන යාම	56
59. පාංශු බාදනයේ විවිධ ප්‍රමාණයන්	56
60. ගොඩ ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු	58
61. එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගතයුතු පිළියම්	58
62. කුඹුරු, ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු	59
63. එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග	59
64. 2005/06 මහ කන්නයේ වගා කරන ලද බෝග	61
65. බහුවාර්ෂික බෝග ගස් සංඛ්‍යා නිෂ්පාදනය පරිභෝජනය සහ අලෙවිය	63
66. ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය පරිභෝජනය සහ අලෙවිය	64
67. කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කල පුද්ගලයන් සහ අලෙවි ප්‍රතිශත	65
68. කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කල ස්ථාන සහ පවත්නා දුර	66
69. වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි උපදෙස් ලබාගැනීම	67
70. වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි සේවා ලබාගැනීම	68
71. වී වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	69
72. අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	70
73. එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය	71
74. යෙදවුම් සපයාගැනීමේ මාර්ග	71
75. වී වගාව සඳහා යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ පහසුකම්වල ස්වභාවය	72
76. අතිරේක ආහාර බෝග සඳහා යෙදවුම් ලබාගැනීමේ පහසු, අපහසුකම්	73
77. එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතයේ පහසුකම්	73
78. බෝගයන්හි නිෂ්පාදන වියදම	77
79. විලේචිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ හා තුළපිටියාව ගම තුළ සත්ත්ව පාලනය	81
80. ගමේ සත්ත්ව පාලනයේ නිරත සංඛ්‍යාව	81
81. විවිධ වර්ග අනුව සතුන් ප්‍රමාණයන්	82
82. සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන ක්‍රමය	82
83. සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට හේතු	83
84. සත්ත්ව පාලනයේ නිරත සාමාජික සංඛ්‍යාව	84
85. සත්ත්ව නිෂ්පාදනය	84
86. සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය	85
87. අලෙවි කරන ලද ස්ථානය හා දුර	86
88. සත්ත්ව පාලනය මාර්ගයෙන් ලබාගත් දළ වාර්ෂික ආදායම	86
89. සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින්නන්ගේ ගැටළු	87
90. ප්‍රජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය	90
91. ප්‍රජා සංවිධානවලට ජනතාවට ඇති ප්‍රයෝජන	91
92. වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී ප්‍රජා සංවිධානය	92
93. වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී ප්‍රජා සංවිධානය වීමට හේතු	93

94. ප්‍රජා සංවිධානවලින් කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු	93
95. ප්‍රජා සංවිධාන සතු බඩු වාණිජය	96
96. ගමේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ජනතා සහභාගීත්වය සිතියම්	96 99-101

රූප සටහන්	පිටු අංකය
01. පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියා	17
02. විවිධ මාර්ගවලින් උපයන ලද ආදායම්	19
03. විවිධ ගිණුම් යටතේ මුදල් තැන්පතු	21
04. සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරිකිරීම්	23
05. ණය ලබාගෙන ඇති හේතු	28
06. ප්‍රජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය	91

ස්තූතිය

'ගම නැගුම් වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා තෝරා ගෙන ඇති අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ විලවිවිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම පිළිබඳව සිදු කරන ලද පුරව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය ඇසුරින් මෙම වාර්තාව සකස් කරන ලදී.

පාදක සමීක්ෂණය පවත්වා වාර්තාව සාර්ථක ලෙස එළිදැක්වීම සඳහා සහයෝගය ලබාදුන් සියළුදෙනා වෙත ස්තූතිය පුද කිරීම සඳහා සුදුසු අවස්ථාව වෙයි. වර්තමානයේ රටේ ප්‍රධාන සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයක් වන 'ගම නැගුම් වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් මෙවැනි පාදක සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියළු පහසුකම් සලසාදෙමින් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජී.කේ. නානායකකාර මහතා විසින් ඊට අවශ්‍ය පසුබිම සකසමින් සිදු කළ දිරිගැන්වීම සමීක්ෂණය සාර්ථකව සිදු කිරීම සඳහා මහත් පිටුවහලක් වූ බව කෘතඥතා පුරවකව මෙහිලා සිහිපත් කරමි. මෙම සමීක්ෂණය සාර්ථකව සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදෙමින් අඩුපාඩු සපුරාලමින් ඒ සඳහා කැපවීමෙන් කටයුතු කළ ආයතනයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) ආචාර්ය ඩබ්ලිව්.පී. ජයසේන මහතා ද මෙහිලා ස්තූති පුරවකව සිහිපත් කරමි.

මෙම අධ්‍යයනය ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට වාර්තාව එළිදක්වන අවස්ථාව දක්වා ඒ පිළිබඳව තොරතුරු විමසමින් අවශ්‍යතාවයන් කලට වේලාවට සපුරාලමින් අධ්‍යයනය සාර්ථක ලෙස නිම කරගැනීම සඳහා බලවත් පරිශ්‍රමයක යෙදෙමින් මා වෙත සහයෝගය ලබාදුන් කෘතඥව ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් සහ ව්‍යාපෘති ඇගයුම් අංශයේ අංශාධිපති ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දුසිරි මහතා ද කෘතඥව සිහිපත් කරමි.

පාදක සමීක්ෂණය සිදු කිරීමේදී තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම පිළිබඳව අවශ්‍ය තොරතුරු හා දත්ත සපයාගැනීමේදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ඊට අදාළ නිලධාරීන් අප වෙත යොමු කරමින් අප පර්යේෂණ කණ්ඩායම වෙත සුහදශීලී සහයෝගයක් ලබාදුන් විලවිවිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් ආර්.එම්.ටී. රත්නායක මහතා වෙත හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරමි.

"ගම නැගුම්" වැඩසටහන සම්බන්ධව තොරතුරු රාශියක් අප වෙත ලබාදෙමින් අධ්‍යයනය සාර්ථක කරගැනීමට ඉමහත් සහායක් ලබාදුන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සංවර්ධන සහකාර එස්.පී.එම්. ධර්මසේන මහතා ද කෘතඥව සිහිපත් කරමි.

තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී වශයෙන් සේවය කල සිරිසේන ග්‍රාම නිලධාරී මහතා සහ වර්තමාන ග්‍රාම නිලධාරී කේ.බී. විමලසේන මහතා ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සිදු කිරීමේදී අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු සපයාදීමෙන් හා මගපෙන්වීමෙන් කරන ලද අමුල සේවය පිළිබඳවද ස්තූති පුරවකව සඳහන් කරමි.

මෙම අභ්‍යාසයෙහි ඉතාම භාරදුර හා දුෂ්කර කාර්යය වූ ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය සිදු කිරීමේ නියැළුණු තුප්පිටියාව ගම්වැසි සුමංගල විමලදාස, අජිත් සමන්ත සහ සඞීතා පොරො යන මහත්ම, මහත්මීන් වෙත ද කෘතඥතා පුරවක ස්තූතිය හිමිවේ.

25තුප්පිටියාව ගම්මානය පිළිබඳව තොරතුරු විශාල ලෙස සපයාදුන් හා ක්ෂේත්‍රයේදී නන් අයුරින් උපකාර කරන ලද ගම්මානයේ ගොවි නායකයින් වන එස්. ගනිතා මහතාටද නවතැන් සපයාදුන් කලාණී රාජපක්ෂ පවුල වෙතද මාගේ අවංක ආදර සතුටිය පළ කරමි.

ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය සාර්ථක ලෙස කරගෙන යාමට දත්ත සහ තොරතුරු සපයා ගැනීමේදී සුහදශීලීව එම කටයුත්තට කාලය හා ශ්‍රමය කැප කල තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ජනතාව වෙතද මාගේ හදපිරි සතුටිය පුද කරමි.

ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සාර්ථකව කරගැනීම සඳහා අමිල සහායක් ලබාදුන් පර්යේෂණ නිලධාරී පී.සී.ජේ.ඩී. ද සිල්වා මහතා ද සතුටි පුරවකව සිහිපත් කරමි.

අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව ද්විතීක දත්ත සපයාගැනීමේදී අධ්‍යයන නියැදි පිළියෙල කිරීම, ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීම යන කටයුතු අනලස්ව හා අප්‍රතිහත බේරයයෙන් යුක්තව ඉටු කරමින් අධ්‍යයනය කලට වේලාවට නිම කරගැනීම සඳහා කැපවී ක්‍රියාකල සංඛ්‍යාන නිලධාරීන් සන්ධ්‍යා සේනානායක මහත්මිය හා ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාන නිලධාරී එන්.එස්.ඩබ්ලිවී. නවරත්න යන මහත්මා වෙත මාගේ කෘතඥතා පුරවක සතුටිය පිරිනමමි.

අධ්‍යයන දත්ත සකස් කර, වගු සකසා කලට වේලාවට සපයා දුන් ආයතනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රම විශ්ලේෂක එම්.එල්.ඩී. සෙනරත් මහතා ඇතුලු එම අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, වාර්තාව පරිගණකගත කරදුන් ආයතනයේ යතුරු ලේඛිකා (සිංහල) ටී. තරංගා ද සිල්වා මෙනෙවියන්, අනියම් පරිගණක ක්‍රියාකාරීනි රාජිකා ශ්‍යාමලි මෙනෙවියන් මෙහිලා සතුටි පුරවකව සඳහන් කරමි.

මෙම වාර්තාව කියවා බලා ගුණදෝස් විවේචනය කර අඩුපාඩු පෙන්වාදුන් අලෙවි අභාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශයේ අධිපර්යේෂක ආචාර්ය එල්.පී. රූපසේන මහතාත්, සෝදුපත් පරීක්ෂා කරදුන් ප්‍රවෘත්ති/ප්‍රකාශන නිලධාරී ආර්.එම්.ඩී.සී.එම්. රාජපක්ෂ මහත්මියද මෙහිලා සඳහන් කරනුයේ කෘතඥතා පුරවකවය.

ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස.
සහාය අධි පර්යේෂක.
2007 ජුනි

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය

1. හැඳින්වීම

1.1 ගම නැගුම වැඩසටහන

වර්තමාන රජය විසින් "මහින්ද වින්තන" ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මත පදනම්ව ආරම්භ කර ඇති "ගම නැගුම වැඩසටහන" ග්‍රාමීය දුප්පත්කම නැති කිරීම සඳහා සහභාගීත්ව මෙන්ම ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් හඳුන්වා දීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇති වැඩසටහනකි. ගම නැගුම සංකල්පයෙහි මූලික අදහස වන්නේ ගමෙහි සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් සැකසීම මෙන්ම ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගමෙහි ජනතාව පාර්ශවකරුවන් බවට පත් කර ගැනීමයි. මෙම වැඩසටහනෙහි "දැක්ම" වන්නේ ගම ජාතික සංවර්ධනයෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීමයි. "මෙහෙවර" වන්නේ ග්‍රාමීය ජනතාව තුළින් ගොඩ නැගෙන සහභාගීත්ව ප්‍රජා සංවර්ධන ජාලයක් ඔස්සේ ගම තුළ සංවර්ධනයක් ඇති කර රට සංවර්ධනය කිරීමයි.

ගම නැගුම වැඩසටහනෙහි අරමුණු පහත දැක්වේ.

1. ග්‍රාමීය ජනතාව සංවර්ධනයේ ඉලක්කයන් පමණක් නොව, සංවර්ධනයේ කොටස්කරුවන් බවට ද පත් කිරීම.
2. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සහභාගීත්වය තුළින් ගමේ ගැටළු හා විභවතාවන් හඳුනා ගෙන, ගම කේන්ද්‍ර කොට, ඔවුන් සංවර්ධනයේ පෙර ගමන්කරුවන් ලෙස සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය දියත් කිරීම.
3. ගම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර හා බාහිර සම්පත් මනා ලෙස කළමනාකරණය කොට, ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම.
4. දුප්පත්කම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිළියම් යොදමින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය නගා සිටුවීම.

මුල් දෙවසර තුළ දී තෝරා ගත් ගම්වල නිවාස නොමැති පවුල්වලින් 50% කට නිවාස තනා දීම, එම ගම්වල වැසිකිළි නොමැති සියළුම පවුල්වලට වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම, මුල් දෙවසර තුළ සියළුම ගම්වලට ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් සැපයීම, සෑම ගමකටම වාහන ධාවනය කිරීමට යෝග්‍ය මාර්ගයක් සකස් කිරීම වැනි කෙටි කාලීන ඉලක්ක ද සෑම ගමකටම විදුලිය, පොදු සන්නිවේදන සේවා ලබාදීම හා අධ්‍යාපනය දියුණු කිරීම වැනි දිගු කාලීන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට ද මෙම වැඩසටහන මගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

1.2 ගම නැගුම ආදර්ශ වැඩසටහන

ගම නැගුම වැඩසටහන යටතේ දියුණු කිරීම සඳහා ගම් තෝරා ගැනීම වට කිහිපයක් යටතේ සිදුවෙමින් පවතී. පළමු වටය සඳහා දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක දහයක් නියෝජනය වන පරිදි ගම් දහයක් තෝරාගනු ලැබූ අතර එම ගම් ආදර්ශන ලෙස දියුණු කිරීමට කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.

1.3 පුරව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය

ගම නැගුම ආදර්ශ වැඩසටහන යටතේ අදාළ ව්‍යාපෘති ගම්වල සිදු කෙරෙන සංවර්ධන කටයුතුවලට බලපෑම් හඳුනාගෙන ව්‍යාපෘතිය ඇගයීමට ලක් කිරීමට හැකිවනු පිණිස එම ගම් පදනම් කරගෙන ඒවායෙහි පුරව – ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් (පාදක සමීක්ෂණයක්) සිදු කරන ලෙස කෘෂිකර්ම සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබීණ. ඒ අනුව අදාළ ගම් පදනම් කර ගනිමින් සිදු කළ අධ්‍යයනයෙහි සොයා ගැනීම් මෙම වාර්තාව මගින් එළි දැක්වේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී ව්‍යාපෘතියෙහි දිගු කාලීන බලපෑම් හා අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සපුරා ගැනීම් ගණනය කිරීමට හැකිවනු පිණිස ගම්වල ජනතාවගේ සාමාන්‍ය සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය හා අදාළ තොරතුරු, ලබා ගැනීමට අමතරව ව්‍යාපෘතියෙහි කෙටි කාලීන බලපෑම් ගණනය කිරීම සඳහා ගම්වල ඇති යටිතල පහසුකම් මෙන්ම අනෙකුත් සේවා පහසුකම්, කෘෂි තාක්ෂණ භාවිතයන් යනාදිය පිළිබඳව ද තොරතුරු, ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරිණ.

1.4 අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු

මෙම පුරව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ගම නැගුම වැඩසටහනෙහි ප්‍රථම අදියර යටතේ තෝරාගත් ගම්වල පවත්නා සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයට අදාළ තොරතුරු රැස් කිරීම හා වාර්තාගත කිරීමයි.

එහි සුවිශේෂී අරමුණු වන්නේ,

- i. අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් ගම්වල ජනගහන තොරතුරු, එනම් ජන සංඛ්‍යාව, ස්ත්‍රී, පුරුෂ භාවය, ආගම, අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සම්බන්ධ විස්තර ලබා ගැනීම.
- ii. අධ්‍යයන ගම්වල ජීවන මාර්ග, රැකියාවන්හි ස්වභාවය, ආදායම් තත්ත්වය, ඉතිරි කිරීම හා භාණ්ඩ භාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම.
- iii. ගම්වාසීන්ට ඉඩම් භාවිතය සඳහා ඇති හැකියාව, ඉඩම් අයිතිය, බුක්තියෙහි ස්වභාවය හා ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටළු විමසා බැලීම.
- iv. වැසියන්ගේ නිවාස අයිතිය, ඒවායෙහි ස්වභාවය හා ඒවා සඳහා ඇති පහසුකම් පිළිබඳව සොයා බැලීම.
- v. වැසියන්ගේ නිවාසවල ඇති බඩු බාහිරාදිය මෙන්ම කෘෂිකාර්මික උපකරණ පිළිබඳව විමසා බැලීම.
- vi. අදාළ ගම්වල ගමනාගමනය, විදුලි බලය, දුරකථන පහසුකම්, ඕම සඳහා මෙන්ම නැම සඳහා ජලය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම හා අලෙවි පහසුකම් යනාදිය සම්බන්ධයෙන් ඇති යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව අධ්‍යයනය.
- vii. එම ගම්වල ඇති පුරා සංවිධාන හා ඒවා තුළ වැසියන් නියෝජනය මෙන්ම ගමෙහි සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ තීරණ ගැනීම හා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම.

- viii. ජනතාව සතු ඉඩම් හා ජලය වැනි සම්පත් ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනය හා ආදායම් වර්ධනය සඳහා කෙතරම් දුරට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස භාවිතයට ගන්නේ ද යන්න සොයා බැලීම.
- ix. වැසියන්ගේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික හා යෙදවුම් භාවිතයෙහි ස්වභාවය පිළිබඳව විමසීම.
- x. වැසියන්ගේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා වන නිෂ්පාදන වියදම හා ලාභය ගණනය කිරීම.

1.5 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

ගම නැගුම ප්‍රථම වටය යටතේ තෝරාගත් ගම් දහයෙහි සිදු කරනු ලැබූ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් ආශ්‍රයෙන් අධ්‍යයනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රම කිහිපයක් අනුගමනය කරනු ලැබිණ. මින් ප්‍රධාන ක්‍රමය වූයේ ඒ ඒ ගම්වල පදිංචි පවුල් ආශ්‍රයෙන් සිදු කළ නියැදි සමීක්ෂණයයි. ඒ ඒ ගමෙහි පවුල්වලට අදාළ පෞද්ගලික තොරතුරු, මෙන්ම එම ගම්වල සංවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු, ලබා ගැනීම සඳහා එමගින් උත්සාහ දැරිණි. ගම්වල සංවර්ධනයට අදාළ පොදු තොරතුරු, ලබාගැනීම සඳහා ග්‍රාම නිලධාරීන්, කෘ.ප.නි.ස.වරුන් ප්‍රජා සංවිධාන නායකයින්, පාසල, පත්සල හා වෙනත් පාද සේවා සපයන ආයතනවල ප්‍රධානීන් වැනි ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන් සමග සාකච්ඡා කරනු ලැබිණ. කෘෂිකර්මය, සත්ත්ව පාලනය, ස්වයං රැකියා, යනාදී විශේෂ ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී ඒ හා කටයුතුවල නියුතු පුද්ගලයන් සමග කණ්ඩායම් සාකච්ඡා පවත්වනු ලැබිණ. මීට අමතරව ද්විතීයික දත්ත භාවිතා කිරීම ද සිදු කළ අතර විවිධ විෂයන්ට අදාළව ග්‍රාම නිලධාරී, කෘ.ප.නි.ස. වරුන්, පවුල් සංඛ්‍යා සේවිකාවන් යන අයත්, අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන, සත්ත්ව වෛද්‍ය සේවා කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හා ග්‍රාමීය බැංකු වැනි ආයතනත් දැනට රැස් කර ඇති තොරතුරු මේ යටතේ ලබාගනු ලැබිණ. මෙසේ විවිධ මාර්ගයන්ගෙන් ලබාගත් තොරතුරු, නියැදි සමීක්ෂණයෙන් ලබාගත් තොරතුරු සමග සම්බන්ධ කරනු ලැබිණ.

නියැදි සමීක්ෂණය සඳහා තුප්පිටියාව ගමේ පදිංචි කුටුම්භ වලින් භාගයක් සසම්භාවී ක්‍රමයට තෝරාගත් අතර, එම ප්‍රමාණය 145 ක් විය. අදාළ නියැදි කුටුම්භ වලින් තොරතුරු ලබා ගැනීමේදී ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතා කරනු ලැබූ අතර, එසේ තොරතුරු ලබාගැනීමට එම ගම් ප්‍රදේශයේම අ.පො.ස.-සාමාන්‍ය පෙළ හා උසස් පෙළ සමත් තරුණ, තරුණියන් තුන් දෙනෙකු සහභාගි කරගනු ලැබිණ. ග්‍රාම නිලධාරී සමග සාකච්ඡා කර ගම්වලට අදාළ වූ යටිතල පහසුකම්, සේවා හා ආයතන යනාදිය සම්බන්ධ තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා පොදු ප්‍රශ්නාවලියක් උපයෝගී කර ගැනිණි.

1.6 අධ්‍යයන කාලය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තොරතුරු ලබාගන්නා ලද්දේ 2006 ජූලි සහ අගෝස්තු අතර කාල සීමාව තුළදීය. ආදායම ගණනය කිරීමේදී 2005 අගෝස්තු සිට 2006 ජූලි දක්වා වූ වසරක කාල සීමා පදනම් කරගනු ලැබිණ. නිෂ්පාදනය හා සම්බන්ධ තොරතුරු ගැනීමේදී 2005 යල කන්නය හා 2005 – 2006 මහ කන්නය පදනම් කරගනු ලැබිණ.

1.7 ගැටළු හා සීමා

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත රැස් කිරීම මාස 2 ක් වැනි කෙටි කාලයක් තුළදී අවසන් කළ යුතු විය. අධ්‍යයනය සිදු කළ යුතු වූයේ ඉතා සීමිත මුදල් ප්‍රමාණයක් භාවිතා කිරීමෙනි. මෙම නිසා ක්ෂේත්‍රය ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමට තරම් අවකාශයක් නොවීය. සීමිත සම්පත් නිසා ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ සියළුම නිවෙස් ආවරණය වනසේ දත්ත සහ තොරතුරු රැස් කිරීමට නොහැකි වූ අතර මුළු ගණස්ථ සංඛ්‍යාවෙන් 50% ක් පමණක් අධ්‍යයනය කිරීමට සිදුවිය. මෙම අධ්‍යයනයේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සඳහා පර්යේෂණ සහායකවරුන් යොදවා ගැනීම සිදු නොවූ අතර, ගමෙන් තොරතුරු තරුණ, තරුණියන් තුන්දෙනෙකු ඒ සඳහා යොදවනු ලැබීය. ඔවුන්ද මෙතෙක් මෙවැනි සමීක්ෂණ කාර්යයන්හි නියැලී නොමැති ආධුනික පිරිසක් වූ අතර, ඔවුන් ඉතාම කෙටි ප්‍රභූණුවකින් පමණක් ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලට අනුයුක්ත කරනු ලැබීය. මෙම නිසා පාදක සමීක්ෂණයේදී ලබාගත් පිළිතුරුවල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳව පූර්ණ සැහීමකට පත්වීමට හැකියාවක් නැත. ගමේ ජනතාවටද මෙවැනි සමීක්ෂණ සඳහා නිවැරදි හා ක්‍රමවත් ලෙස පිළිතුරු ලබාදී පුරුද්දක් නොමැති බැවින් හා සමීක්ෂණයේ පරමාර්ථ පිළිබඳ නිවැරදි වැටහීමක් නොමැති බැවින් අතිශය නිවැරදි තොරතුරු ලබාදී ඇද්දැයි යන ගැටළුවටද මුහුණ පෑමට සිදුවී ඇත. අධ්‍යයන ග්‍රාමයේ පිහිටීම කොළඹ සිට කිලෝ මීටර් 250 ක් තරම් දුරස්ථ ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇති බැවින් හා සන්නිවේදන අපහසුතා දැඩි ලෙස පවතින ප්‍රදේශයක් ද බැවින්, ක්ෂේත්‍රය සමඟ නිරන්තර සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමද අපහසු කටයුත්තක් විය. ගම පිළිබඳව ලබාගත හැකි තොරතුරු සීමා වීමට මෙය ද තවත් හේතුවක් විය.

දෙවන පරිච්ඡේදය
අධ්‍යයන ග්‍රාමය හා ජනගහණ තොරතුරු

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් අධ්‍යයන ග්‍රාමය වන තුප්පිටියාව ගම්මානයේ පිහිටීම හා ඓතිහාසික තොරතුරු, ජනගහණය, අධ්‍යාපන තොරතුරු, නිවාස සහ මංමාවත් වැනි යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

2.1 පිහිටීම

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරුමැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බටහිර දිශාවේ විලවිචිය කෝරළයේ, අනුරාධපුර බටහිර මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ මහවිලවිචිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය පිහිටා ඇත. මහවිලවිචිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය උතුරින් මන්නාරම් හා වවුනියා දිස්ත්‍රික්ක වලින්ද, දකුණින් නොවිචියාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙන්ද, නැගෙනහිරින් මධ්‍යම නුවරගම් පළාත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙන්ද, බටහිරින් විල්පත්තු ජාතික වනෝද්‍යානයෙන් ද, මැදිව පිහිටි වරග කිලෝමීටර 634.88 විශාලත්වයකින් යුතු භූමි ප්‍රදේශයකි. මහවිලවිචිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ උතුරින් අංක 369 සඳමල් ඵලිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමින්ද, දකුණින් අංක 371 නවොදාගම වසමින් ද, බටහිරින් අංක 370 ඇත්දත්කල්ල වසමින් හා නැගෙනහිරින් දිස්ත්‍රික් මායිම ද යන සීමාවන් තුළ අංක 372 තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම පිහිටා ඇත. තුප්පිටියාව, කිඹුල්වැව, දියමතුරාව, කුඩා කුඹුල්වැව, ගොඩගහවැව සහ සියඹලාගස්වැව යන ප්‍රදේශවලින් තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම සමන්විත වී ඇත. කෘෂිකාර්මික කටයුතු සම්බන්ධව මෙය අයත් වනුයේ උතුරුමැද අන්තර් පලාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි තත්තිරිමලේ ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයටය. ග්‍රාම නිලධාරී වසම සතු මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 1995 කි. වගු අංක 01 මගින් වසමේ ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 01
ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර

අනු අංකය	ස්වභාවය	ප්‍රමාණය අක්කර	ප්‍රතිශතය
1	පෞද්ගලික සිත්තක්කර ඉඩම් (ගොඩ)	120	6.0
2	රජයෙන් බෙදා දී ඇති ඉඩම් (ගොඩ)	1016	50.9
3	අනවසරයෙන් බ්‍රික්තිවිඳින ඉඩම් (ගොඩ)	240	12.0
4	රක්ෂිත ලෙස වෙන්කළ රජයේ ඉඩම්	50	2.5
5	වෙනත් රජයේ ඉඩම්	100	5.0
6	මඩ ඉඩම්	469	23.5
එකතුව		1995	100.0

මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තා

ගමෙහි මුළු ඉඩම් අතුරින් 51% ක්ම රජයෙන් බෙදා දී ඇති ගොඩ ඉඩම් වේ. පෞද්ගලික සිත්තක්කර ඉඩම් ඇත්තේ 6.0% ක් පමණි. අනවසරයෙන් බ්‍රික්ති විඳින ගොඩ ඉඩම් එමෙන් දෙගුණයක් එනම්, 12% ක්ද ඇත. කුඹුරු ඉඩම් 23% ක් ඇති අතර ඒවා වැඩි 09 ක් යටතේ පිහිටා ඇත.

2.2 දේශගුණික තත්ත්වය

තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම අයත් වන්නේ පහතරට විශ්ලී කලාපීය DLIF කෘෂි දේශගුණික කලාපයටය. සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලිමීටර 800 ට අඩුය. එම නිසා මෙම ප්‍රදේශය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ වඩාත්ම විශ්ලී ප්‍රදේශය ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන. මාසික උෂ්ණත්වය සෙන්ටිග්‍රැඩ් අංශක 28.5 කි. සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය දිවා රාත්‍රී දෙකෙහි 70%-91% මට්ටමේ වෙයි. ඊසාන දිග මෝසම් සුළඟින් සහ නිරිතදිග මෝසම් සුළඟින් ප්‍රදේශයට වර්ෂාව ලැබේ. වසරේ සැප්තැම්බර් මැද සිට ක්‍රමයෙන් ආරම්භව ඊසාන දිග මෝසම් වර්ෂාව ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර්, යන මාස වලදී වර්ධනය වී දෙසැම්බර්-ජනවාරි-පෙබරවාරි වන විට ක්‍රමයෙන් අඩු වී යයි. මාස් වැස්ස නමින් හඳුන්වන මෙම වර්ෂාවෙන් ප්‍රදේශයට වැඩිම වර්ෂාපතනයක් ලැබේ. පෙබරවාරි සිට අප්‍රියෙල් දක්වා නිරිත දිග මෝසම් වර්ෂාවෙන් ද සුළු වැසි ලැබේ. යළි වැස්ස නමින් හඳුන්වන මෙම වර්ෂාව මාස් වැස්සට සාපේක්ෂව අඩු ප්‍රමාණයකි.

පාංශු වර්ගීකරණය අනුව IF2 නැමැති කලාපයේ පාංශු වර්ගයට මෙහි පස් ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව රතු දුඹුරු, පස සහ Reddish, Brown Earth, Low humic clay and Grumusol යන පස් වර්ගවලින් ප්‍රදේශය සමන්විත වී ඇත. මෙම පාංශු තත්ත්වයන් මත වැවෙන ප්‍රධාන බෝග වන්නේ වී සහ වර්ෂා පෝෂිත උස් බිම් බෝග ආදියයි.

2.3 ඓතිහාසික තත්ත්වය හා ජනාවාසවීම්

තුප්පිටියාව තත්තිරිමලේ ඓතිහාසික ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි ගම්මානයකි. මෙම ප්‍රදේශයේ ඉතිහාසය ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය දක්වා විහිදෙන බවට ද සාක්ෂි ඇත. එම තොරතුරු අතර උපතිස්ස ග්‍රාමය ලෙස හඳුන්වන ගම මෙම භූමියට අයත් බව කියැවේ. උපතිස්ස ග්‍රාමය තත්තිරිමලේට කිලෝ මීටර 1.5 ක් දුරින් පිහිටි බවද වාර්තා වේ. දේවානම් පියතිස්ස රජතුමාගේ කාලයේ නිවාක බමුණාගේ නායකත්වයෙන් යුත් පිරිසක් ඉන්දියාවේ සිට ජය ශ්‍රී මහ බෝධිය වැඩම කරන අවස්ථාවේ දඹකොළ පටුනෙන් ගොඩ බැස තත්තිරිමලේ හරහා වැටුනු මාවතකින් අනුරාධපුරයට ගමන් කරමින් සිටියදී තත්තිරිමලේ රාත්‍රියක් ගත කොට ඇත. පසුව අනුරාධපුරයේ රෝපණය කළ ජය ශ්‍රී මහා බෝධියෙන් පැනනැගුණු බෝ පැළ අටකින් එකක් තත්තිරිමලේ ද රෝපණය කළ බව ඓතිහාසික පුරාවෘත්තවල සටහන් වේ. ඓතිහාසික තොරතුරු අනුව මෙම ප්‍රදේශය ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට ජනාවාස වූ ප්‍රදේශයකි. එහෙත් රටට එල්ල වූ සතුරු උවදුරුවලදී සතුරු ආක්‍රමණ දඹකොළ පටුන හරහා එල්ලවන විට මෙම ප්‍රදේශයේ ජනාවාස විනාශ වූ බවත් සතුරු ආක්‍රමණවලට බියෙන් ජනයා ප්‍රදේශය අතහැර ගිය බවත් පෙනේ. මෙම ජනාවාසවලට පදනම් වූ වැව් 105 ක් ප්‍රදේශය පුරා විසිරී ඇත. මෙම වැව් 105 ම පෝෂණය කිරීම සඳහා මල්වතු ඔය හරස්කර ගල්කඩවල දී බැඳී ඇමුණකින් වතුර ලබාගෙන ඇත. එම නිසා එකල මෙම ප්‍රදේශය සරසාර ගොවි බිමක් වී ඇත.

අතීතයේ මැද පෙරදිග සිට වෙළඳ කටයුතු සඳහා පැමිණි මුස්ලිම්වරු, දිවයින තුළට ප්‍රවේශ වීම සඳහා දඹකොළ පටුන හරහා වැටුන තත්තිරිමලේ මාර්ගය යොදා ගත් බව පෙනේ. එකල නිතර ජලය පිරිනැග ගැනීමක් වූ මල්වතු ඔය ඔවුන්ගේ වෙළඳ භාණ්ඩ රට තුළට ගෙන ඒමට සහ රට තුළින් බැහැර කිරීමට ද භාවිතා කළ බව පෙනේ.

පසු කලෙක පෘතුගීසීන් මෙන්ම ලන්දේසීන් ද ප්‍රංශ ජාතිකයන් මෙන්ම ඉංග්‍රීසීන් ද කඳකරය හා සම්බන්ධකම් පැවැත්වීම සඳහා මෙම මාර්ගය භාවිතා කර ඇති බවට ද ඓතිහාසික සාක්ෂි ඇත.

2.4 මෑත කාලීන ඉතිහාසය

මෑත යුගයේ තත්තිර්මලේ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයෙහි ජනාවාස ආරම්භ වී ඇත්තේ 1963 න් පසුව බව වාර්තා වේ. මුල්ම ජනපදිකයන් පැරණි නටඹුන් ආශ්‍රිතව බැඳගෙන ගොවිතැන් කර ඇත. මුල්ම ජනාවාස ගොඩනැගී ඇත්තේ හැළබැව නමැති ගම ආශ්‍රිතවය. ඉන් අනතුරුව කිඹුලැව, තුප්පිටියාව, සීයඹලාගස් වැව, 6 කණුව, කෝන්ගස් වැව යන වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කර ඇත (තත්තිර්මලේ ප්‍රදේශය ජනාවාසවීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු නිර්මාණය වන්නේ තත්තිර්මලේ විහාරය ප්‍රතිසංස්කරණය වීම හා සමගාමීවය). මෙම ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුලින්ම රජය විසින් දායකත්වය ලබාදී ඇත්තේ සාගිනි නිවීමේ ව්‍යාපාරය යටතේය. සාගිනි නිවීමේ ව්‍යාපාරය විසින් වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමයට නොකර ගම්මුත් ලවා කරවීම නිසා ඒවා විධිමත්ව ප්‍රතිසංස්කරණය කරගත් බව ගමේ පැරැන්නන් විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබයි. එම ව්‍යාපාරය යටතේ වැව් 100 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කල බව ගම්මු ප්‍රකාශ කරති.

මුල්ම යුගයෙන් පසු යළිත් මෙම ප්‍රදේශයේ පදිංචියට ජනයා පැමිණ ඇත්තේ 1970 වර්ෂයේ මැද භාගයේදීය. ඒ අයගෙන් වැව් 78 ක් පදනම් කරගෙන ගම් 78 ක් ආරම්භ වී ඇත. ඉන් අනතුරුව විශ්ලී කලාපීය කෘෂිකර්ම සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ 1980 දශකය තුළ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන කටයුතු නැවත අරඹා ඇත. එම කාලයේ තල්විල වැව, කිඹුල් වැව, සීයඹලාගස් වැව, කටු කැලේ වැව, උපතිස්ස වැව යන වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කර ඇත. මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වසර 2ක් භාල් පොල් හා විශ්ලී ආහාරද සපයා ඇත. මෙහි පදිංචියට පැමිණි පවුලකට ගොහින් අක්කර 3 ක් හා මසින් අක්කර 1/2 ක් ලබාදී ඇත. විශ්ලී ආහාර ලබාදීම අත්හිටවූ පසු බොහෝ ජනපදිකයන් ඉඩම් අතහැර ඔවුන්ගේ මුල් ගම්වලට ගිය අවස්ථා පිළිබඳවද වාර්තා වේ. තත්තිර්මලේ විහාරස්ථානය මෙම ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වී ඇති අතර තත්තිර්මලේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ පාසලක් මෙන්ම තැපැල් කන්තෝරුවක් ද ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර ගව බැංකුවක් පවත්වාගෙන යාමට ද කටයුතු කර ඇත. 1980 එවකට පැවති රජයේ අවධානය ද මේ කෙරෙහි යොමු වූ අතර බොහෝ සංවර්ධන කටයුතු එමගින් ද සිදුවී ඇත. ජනවාර්ගික යුද්ධ ඇතිවීමත් සමගම තත්තිර්මලේ ආරක්ෂක කේන්ද්‍රස්ථානයක් ද වී තුස්තවාදීන්ගේ ඉදිරිගමන වළකාලන ප්‍රබල යුධ මධ්‍යස්ථානයක් බවට ද පත්ව ඇත.

2.5 ජනගහනය

භ්‍රාම නිලධාරී වාර්තාවලට අනුව තුප්පිටියාව වසමේ 2005 වසරේ මුළු ජනගහනය 1033 දෙනෙකි. පවුල් වශයෙන් 289 කි. සියළුම දෙනා සිංහල ජාතිකයන් වේ. වගු අංක 02 ගමේ ජනගහනය පිළිබඳ වැඩිමනත් විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 02

ගමේ ජනගහනය

පවුල් සංඛ්‍යාව	289
මුළු ජනගහනය	1033
මුළු ජනගහනය (ස්ත්‍රී)	535
මුළු ජනගහනය (පුරුෂ)	498

මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තා

ගමේ මුළු ජනගහනයෙන් 52% ක් ස්ත්‍රීන් ලෙස ද 48% ක් පුරුෂ පක්ෂය ලෙස ද වාර්තා වී ඇත.

2.6 සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය

ගමේ පවුල්වලින් 87% ක්ම සාමාජිකයන් 3-6 ක් අතර පිරිසක් අයත් වූ පවුල් බව වාර්තා වී ඇත. විශේෂ කලාපීය කෘෂිකාර්මික ගම්මානයන්හි පවුල්වල සාමාජික සංඛ්‍යාව නාගරික ප්‍රදේශවලට සාපේක්ෂව වැඩි ප්‍රමාණයකි. තුළුපිටියාව ගම්මානයේ ද බහුතරයක් පවුල්වල මධ්‍යම ප්‍රමාණයක සාමාජික සංඛ්‍යාවක් සිටින බව වාර්තා වීමෙන් ඒ බව සනාථ වෙයි. සාමාජිකයන් 7-9 වැනි විශාල ප්‍රමාණයක් සහිත නිවෙස් ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් එනම් 2% ක් පමණක් බව වාර්තා වී ඇත. සාමාජිකයින් 9 දෙනෙකුට වඩා වැඩි නිවෙස් පිළිබඳව වාර්තා වී නැත. වගු අංක 03 න් මේ පිළිබඳව විස්තර දැක්වේ.

වගු අංක 03

සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය

සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය		
සාමාජික සංඛ්‍යාව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
0-2	16	11.0
3-6	126	36.9
7-9	03	2.1

මූලාශ්‍රය : පාදක සමීක්ෂණය

2.7 ආගමි අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව

මූලික සමීක්ෂණයට භාජනය කළ 50% නියැදියට අනුව තුළුපිටියාව ගම්මානයේ බහුතර ජනතාව බෞද්ධයින්ය. එනම් 98.5% ක්ම බෞද්ධ වන අතර 1.5% ක් පමණක් කතෝලික ආගමට අයත් වේ. වගු අංක 04 ආගම අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ විස්තරයක් ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 04

ආගමි අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව

ආගම	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බුද්ධාගම	10.8	98.5
කතෝලික ආගම	25	1.5
එකතුව	1033	100.0

මූලාශ්‍රය : පාදක සමීක්ෂණය

2.8 ගමේ ජනගහනය වයස් කාණ්ඩ අනුව බෙදීගොස් ඇති ආකාරය

තුළුපිරිසට ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක්කල 50% ක නියැදියේ පවුල්වල සාමාජිකයන් ස්ත්‍රී-පුරුෂ වශයෙන් බෙදීගොස් ඇති ආකාරය සහ ඔවුන්ගේ වයස් ව්‍යුහයත් වගු අංක 05 මගින් විස්තර කෙරේ. ඒ අනුව ඉතාම ළදරු වයසේ පසුවන එනම් 0-4 වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපිරිසම 10% ක් පමණක් ද වයස 5-9 වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපිරිසම 6% ක් පමණක් ද වේ. වයස අවුරුදු 10 සිට අවුරුදු 24 දක්වා ගොවුන්වියේ සිටින ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපිරිස 38% කි. ගමේ අනාගතය භාර ගැනීම සඳහා 54% ක් තරම් වූ විශාල ජනගහනයක් සිටින බව පෙනේ. වයස අවුරුදු 65 ට වඩා වැඩි වයස් ගත කාණ්ඩයේ සිටින ස්ත්‍රී පුරුෂ සංඛ්‍යාව සාපේක්ෂව සුළු පිරිසකි. එනම් 1% ක් පමණි. සාපේක්ෂව ගත් කළ වයස 25 සිට 54 දක්වා වයස් කාණ්ඩයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටී. එනම් 40% කි. වයස් කාණ්ඩ අනුව පෙනී යන්නේ ළදරු වයසද ඇතුළත් පාසල් යන ගොවුන් වියේ වයස් කාණ්ඩයේ වැඩි පිරිසකුත් වැඩි කරන වයසේ මධ්‍යම වයස් කාණ්ඩයේ වැඩි පිරිසකුත් වයස්ගත අඩු පිරිසකුත් සිටින බවයි. අංක 05 වගුවෙන් මේ පිළිබඳව වැඩිදුරටත් විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 05

වයස් කාණ්ඩ අනුව ගමේ ජනගහනය බෙදීගොස් ඇති ආකාරය

වයස් කාණ්ඩය	පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
0-4	29	5.1	27	4.8	56	9.9
5-9	12	2.1	21	3.7	33	5.8
10-14	28	4.9	42	7.4	70	12.3
15-24	75	13.2	70	12.3	145	25.5
25-34	48	8.5	43	7.6	91	16.0
35-44	31	5.5	43	7.6	74	13.0
45-54	39	6.9	23	4.0	62	10.9
55-64	14	2.5	15	2.6	29	5.1
65-76	2	0.4	3	0.5	5	0.9
75 ට වැඩි	3	0.5	-	-	3	0.5
	281	49.5	287	50.5	568	100.0

2.9 යැපුම් මට්ටමේ ජනගහනය

ප්‍රජාවක යැපෙන්නන් වශයෙන් හඳුන්වන්නේ එහි රැකියාවල නියුක්ත පිරිස හැර එහි ප්‍රජාව තුළම ජීවත් වන රැකියා විදුක්ත පිරිස, ශිෂ්‍ය, විශ්‍රාමික, මහලු, ප්‍රදරු හා ගෘහණියන් යන කොටස්වලට අයත් වූවන් වෙයි. ගෘහස්ථ වශයෙන් ගත කල රැකියාවල නියුක්තව සිටින පිරිස විසින් රැකියා නොමැති ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් සොයාබලා ඔවුන්ගේ යැපීම් කරනු ලබයි. එම නිසා සමාජයේ රැකියාවල යෙදී සිටින එක් අයෙකු මත යැපෙන සෙසු පිරිස යැපීම් අනුපාතය වශයෙන් දැක්වේ.

$$\text{යැපීම් අනුපාතය} = \frac{\text{රැකියා විදුක්තවකයින්, ශිෂ්‍යයින්, විශ්‍රාමිකයින්, මහලලන්, ප්‍රදරුවන්, ගෘහණියන්}}{\text{රැකියා නියුක්තවකයින්}}$$

මේ අනුව තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ යැපීම් අනුපාතය වනුයේ,

$$\text{යැපීම් අනුපාතය} = \frac{298}{270} = 1.1 \text{ කි}$$

මෙය යහපත් ආර්ථිකමය මිනුම් දණ්ඩක් ලෙසින් දැක්වීමට පුළුවන. එනම් යැපීම් අනුපාතය ඉතා අඩු අගයක් ගැනීමයි.

වගු අංක 06
නියැලී සිටින කාර්යයන්

කාර්යය	ස්ත්‍රී සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	පුරුෂ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	එකතුව	ප්‍රතිශතය
රැකියා නියුක්ත	112	19.7	158	27.8	270	47.5
රැකියා විදුක්ත (රැකියාවක් බලාපොරොත්තු වන)	37	6.5	31	5.5	68	12.0
රැකියා විදුක්ත (රැකියාවක් බලාපොරොත්තු නොවන)	23	4.0	3	0.5	26	4.6
ශිෂ්‍යයින්	73	12.9	55	9.7	128	22.5
විශ්‍රාමිකයින්, මහලලන්, ප්‍රදරුවන්	35	6.2	32	5.6	67	11.8
ගෘහණියන්	7	1.3	2	0.4	9	1.4

ඉහත වගු අංක 06 ට අනුව රැකියා නියුක්ත මුළු සංඛ්‍යාව 270 වන අතර, එය මුළු පිරිසෙන් 48% කි. රැකියා නියුක්තවකයන් හැර සෙසු සියළුම අංශවලට අයත් යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාව 298 හෙවත් මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 52% කි. මුළු යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාවෙන් 59% ක් ස්ත්‍රීන් වන අතර, 41% ක් පුරුෂ පක්ෂය විය.

2.10 විවාහක අවිවාහක තත්වය

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට භාජනය වූ පවුල්වල සාමාජිකයන්ගෙන් බහුතර සංඛ්‍යාවක් විවාහ වූ පුද්ගලයන් බව වාර්තා වී ඇත. විවාහ වූ පුද්ගලයන් 51% ක් ඇති අතර වැන්දඹු බවට පත්වුවන් 2.1% ක් බව වාර්තා වී ඇත. විවාහ දිවියට ඇතුළත් වී ඇති සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව 46% කි. විශ්ලී කලාපයේ විවාහ වීමේ සාමාන්‍ය පිළිවෙත අඩු වශයින් බවට මතයක් ඇතත් තුප්පිටියාව ගම්මානයේ එවැනි තත්වයක් වාර්තා වී නැත. ගම්මානයේ දී කරන ලද සාකච්චාවලදීද පැහැදිලි වූයේ අඩු වශයින් විවාහවීමේ පුරුද්දක් ගමේ තරුණ පිරිස් අතර නැති බවයි. වගු අංක 07 මගින් ගමේ විවාහක තත්වය පිළිබඳව වැඩි දුරටත් විස්තරයක් දැක්වේ.

වගු අංක 07

විවාහක අවිවාහක තත්වය

තත්වය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
විවාහක	292	51.4
අවිවාහක	261	46.0
වැන්දඹු	12	2.1
දික්කසාද/වෙන්වූ	3	0.5
	568	100.0

2.11 අධ්‍යාපන මට්ටම

2.11.1 ගහ මූලිකයන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම

ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නියැදිය තුළ වූ ගහස්ථ 145 න් 92% ක් ගහ මූලිකයින් පුරුෂ පක්ෂයට ද ගහස්ථවලින් 8% ක් කාන්තා පක්ෂයට ද අයත් ලෙස වාර්තා වී ඇත. මෙම ගහ මූලිකයින්ගේ අධ්‍යාපන තත්වය වගු අංක 08 මගින් පැහැදිලි කෙරේ.

වගු අංක 08

අධ්‍යාපන මට්ටම	පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ප්‍රාථමික 1-5 ශ්‍රේණිය	78	53.8	6	4.1	84	57.9
ද්විතියික 6- අ.පො.ස.(සා.පෙළ)	47	32.4	2	1.4	49	33.8
අ.පො.ස. සා.පෙළ සමත්	3	2.1	0	0	3	2.1
අ.පො.ස. උ.පෙළ සමත්	2	1.4	0	0	2	1.4
පාසල් නොගිය ලිවීමට කියවීමට හැකි	1	0.7	0	0	1	0.7
පාසල් නොගිය ලිවීමට කියවීමට නොහැකි	3	2.1	3	2.1	6	4.1
එකතුව	134	92.4	11	7.6	145	100.0

වගු අංක 08 ට අනුව ගෘහ මූලිකයන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම අ.පො.ස.(සා.පෙළ) අධ්‍යාපන මට්ටම දක්වා පමණක් සීමාවී තිබෙන බව පෙනී යයි. මෙයින්ද වැඩිම පිරිසක් අයත් වන්නේ ප්‍රාථමික ශ්‍රේණි වන 1-5 ශ්‍රේණි දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා ඇති කොටසටයි. එම සංඛ්‍යාව මුළු ගෘහමූලිකයින් සංඛ්‍යාවෙන් 58% ක් වන අතර එයින්ද 54% ක් පුරුෂ 4% ක් ස්ත්‍රී වෙයි. ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටම වන 6 ශ්‍රේණිය සිට අ.පො.ස.(සා.පෙළ) දක්වා අධ්‍යාපනය ලත් පිරිස 39% කි. ඒ අතරින් 32% ක් පිරිමි හා 1% ක් කාන්තා ලෙස වාර්තාවී ඇත. අ.පො.ස. සා.පෙළ සමත් පුරුෂ 2% ක් පමණක් වන අතර අ.පො.ස. උ.පෙළ සමත් පුරුෂ 1% ක් වෙයි. එම අධ්‍යාපනික සුදුසුකම ලබාගත් කාන්තාවන් පිළිබඳව වාර්තා වී නැත. පාසැල් නොගිය, එහෙත් ලිඛිත කියවීමට හැකි පුරුෂ පක්ෂයේ 0.7% ක් පමණක් වාර්තා වී ඇති අතර කාන්තාවන් වාර්තා වී නැත. පාසැල් නොගිය කියවීමට ලිඛිත ද නොහැකි පුරුෂ 2% කද ස්ත්‍රී 2% ද වාර්තා වී ඇත. උපාධිධාරී හා ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන මට්ටමක වූ අය වාර්තා වී නැති වුවද පොදුවේ ගත්කළ ගමේ ගෘහමූලිකයින් ලෙස කටයුතු කරන ගමේ වැඩිහිටියන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම සතුටුදායක මට්ටමක පවතින බව ඉහත විවරණයෙන් පෙනේ.

2.11.2 වයස් කාණ්ඩ අනුව අධ්‍යාපන මට්ටම

වසර 40 අඩු පාසල් නොයන වයස් කාණ්ඩයේ වයස් කාණ්ඩයේ 62 දෙනෙක් වාර්තා වී ඇති අතර ජනගහනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් එය 11% කි. වයස 5-9 වයස් කාණ්ඩයේ 33 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර එයින් 9% ක් පාසල් නොයන සහ 5% ක් ප්‍රාථමික ශ්‍රේණියේ අධ්‍යාපනය ලබයි. වයස 10-14 වයස් කාණ්ඩයේ 70 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර එයින් 3% ක් ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවලද, 9% ක් ද්විතීයික 6-අ.පො.ස.සා.පෙළ ශ්‍රේණිවලද අධ්‍යාපනය ලබන්නන් වෙති. වයස 15-24 වයස් කාණ්ඩයේ වැඩිම සංඛ්‍යාවක් එනම් 145 දෙනෙක් වාර්තා වන අතර ඔවුන්ගෙන් 1% ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 20% ක් ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 4% අ.පො.ස. සා.පෙළ සමත් ද 0.2% ක් උපාධිධාරී හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන මට්ටමටද ළගාවී ඇති අතර 0.9% ක් දෙනා පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට නොහැකි තත්ත්වයේද සිටින බව වාර්තා වේ. වයස 35-44 වයස් කාණ්ඩයේ 74 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර එයින් 8% ක් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 3% ක් ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 0.2% ක් අ.පො.ස. සා.පෙළ සමත් සහ උ.පෙළ සමත් ද පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට හැකි 0.2% ද පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට ද නොහැකි 1% ද සිටී. වයස 45-54 වයස් කාණ්ඩයේ 62 ක් වාර්තා වී ඇති අතර එයින් 8% ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 2% ක් ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 0.2 ක් අ.පො.ස. උ.පෙළ සමත් වන අතර තවත් 0.2% ක් පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට හැකි අතර 0.4 ක් පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමටද නොහැකි අය ලෙස වාර්තා වෙයි. 55-64 වයස් කාණ්ඩයේ 29 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර එයින් 3% ක් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 1% ක් ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටමේද, 0.9% ක් පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට නොහැකි ද අය වේ. 65-74 වයස් කාණ්ඩයේ 5 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර 0.5% ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන තත්ත්වයේද, 0.2% ක් ද්විතීයික අධ්‍යාපන තත්ත්වයේද, 0.2% පාසල් නොගිය ලිඛිත කියවීමට නොහැකි අයද වේ. වයස අවුරුදු 75 ට වැඩි වයස් කාණ්ඩයේ 3 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර ඔවුන් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය පමණක් ලබා ඇති අතර ඒ 0.5% ප්‍රමාණයකි.

වගු අංක 09

එක් එක් වයස් කාණ්ඩවල ජනතාවගේ අධ්‍යාපන මට්ටම

අධ්‍යාපන මට්ටම	ස්ත්‍රී		පුරුෂ		මුළු ගණන	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
පාසල් නොතිස බල වයස්	30	5.3	32	5.6	62	10.9
ප්‍රාථමික (1-5 ශ්‍රේණිය)	99	17.4	95	16.7	194	34.2
ද්විතීයික (6 අ.පො.ස. සා.පෙළ)	126	22.2	134	23.6	260	45.8
අ.පො.ස. සා. පෙළ සමත්	14	2.5	1	1.9	25	4.4
අ.පො.ස. (උ.පෙළ) සමත්	0	0	4	0.7	4	0.7
උපාධි අපේක්ෂක	-	-	-	-	-	-
උපාධිධාරී හෝ ඊට ඉහළ	1	0.2	0	0	2	0.2
පාසල් නොතිස (ලිඛිතව කියවීමට හැකි)	1	0.2	1	0.2	2	0.4
පාසල් නොතිස (ලිඛිතව කියවීමට නොහැකි)	16	2.8	4	0.7	20	3.5
එකතුව	287	50.5	281	49.5	568	100

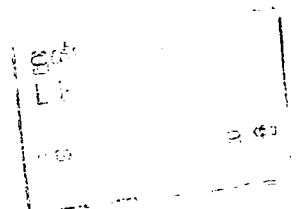
2.12 පරිගණක භාවිතයට ඇති හැකියාව

තුළුපිටියාට ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක්කළ කොටසේ පවුල්වල සාමාජිකයන් අතුරින් ඉතා සුළු පිරිසකට පමණක් පරිගණක භාවිතය පිළිබඳ හැකියාවක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත. වර්තමානයේ ගමේ දැරුවන්ට පාසල් අධ්‍යාපනයේදී ඇති ප්‍රධානතම පාසල් දෙකෙහිම ප්‍රමාණවත් තරම් ගුරුවරුන් නොමැතිකම නිසා අධ්‍යාපන කටයුතු ඉතාම දුර්වල තත්ත්වයක පවතී. එමනිසා මෙම ගමේ දැරුවන්ට පාසල් අධ්‍යාපනය තුළින් පරිගණක වැනි නවීන තාක්ෂණයක් ලබාගැනීමේ අවස්ථාව මගහැරී ඇත. වගු අංක 10 න් ගම්මානයේ පවුල්වල සාමාජිකයන්ට පරිගණක භාවිතා කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 10

පවුල්වල සාමාජිකයන්ට පරිගණක භාවිතා කිරීමට ඇති හැකියාව

ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
එක් අයෙකුට පරිගණක භාවිතයට හැකි	9	81.8
දෙදෙනෙකුට පරිගණක භාවිතයට හැකි	2	18.2
එකතුව	11	100.0

තුන්වන පරිච්ඡේදය
ආර්ථික කටයුතු, රැකියාවන්හි ස්වභාවය හා ආදායම

මෙම පරිච්ඡේදයේ දී තුළපිරිසාව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ ජනතාවගේ සේවා නියුක්තිය, සේවා විද්‍යුක්තිය, අධ්‍යයන හා ද්විතීයික රැකියාවන්හි ස්වභාවය, ආදායම්, ඉතිරිකිරීම් හා ණය ලබාගැනීම් ආදිය ඇතුළත් ජනතාවගේ ආර්ථිකය සැකසී ඇති ආකාරය පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

3.1 රැකියාවන්හි යෙදීම

3.1.1 සේවා නියුක්තිය

තුළපිරිසාව ගම්මානයේ ජනතාව විවිධ සේවාවන්හි නිරතව සිටින බව සමීක්ෂණ තොරතුරුවලින් අනාවරණය වෙයි. වයස අවුරුදු 16-55 අතර ජනගහනයෙහි එනම් ශ්‍රම බලකායෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයේම සේවා නියුක්තිය වගු අංක 11 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 11

තුළපිරිසාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ සේවා නියුක්තිය

ස්ත්‍රී		පුරුෂ		එකතුව	
සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
112	19.7	158	27.8	270	47.5

සමීක්ෂණයට ලක්කළ නියැදියේ ගණස්ථවල ජනතාව රැකියා නියුක්තව සිටි බව වාර්තා වී ඇත්තේ 47% කි. ඉතිරි 53% ක ජනතාව රැකියා විද්‍යුක්ත (බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින) රැකියා විද්‍යුක්ත (බලාපොරොත්තු නොවන), ශිෂ්‍යයන්, විශ්‍රාමික, මහළු, දුබල, ප්‍රදරු, සහ ගණනීයන් යන අංශවලට අයත් වෙති. මෙම සංඛ්‍යා ලෙඛන අනුව පෙනීයන්නේ සමීක්ෂණ නියැදියේ ජනතාවගෙන් අඩකටත් වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් එනම් 47% ක් පමණක් සේවා නියුක්තව සිටින බවයි. 12% ක් පමණ ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයේම පුද්ගලයන් රැකියා විද්‍යුක්ත එහෙත් බලාපොරොත්තු වෙන් සිටින කාණ්ඩයට අයත් වෙයි.

3.1.2 සේවා විද්‍යුක්තිය

ගමෙහි ශ්‍රම බලකායෙන් සේවා නියුක්තිකයන්, ගණනීයන්, ශිෂ්‍යයන්, ආබාධිතයන්, විශ්‍රාමිකයන් සහ රැකී රක්ෂා හෝ වෙනත් අවශ්‍යතා සඳහා විදේශගත වී සිටින්නන් ඉවත් කළ පසු ඉතිරි ප්‍රමාණය සේවා විද්‍යුක්තිකයන් ලෙස සැලකේ. සමීක්ෂණ නියැදියේ සේවා විද්‍යුක්තිකයන් පිළිබඳව වගු අංක 12 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 12

තුප්පිරියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ සේවා විදුකතිය

ස්ත්‍රී		පුරුෂ		එකතුව	
සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
60	10.6	34	5.9	94	16.5

සමීක්ෂණ නියැදියේ සේවා විදුකතියන්ගේ මුළු සංඛ්‍යාව මුළු ජනගහනයෙන් 17% කි. එයින් 11% ක්ම ස්ත්‍රීන් වෙයි පුරුෂ සේවා විදුකතියන් සංඛ්‍යාව 6% කි. සේවා විදුකත පුරුෂ පක්ෂය අභිබවා ස්ත්‍රී පක්ෂය ඉදිරියෙන් සිටින බව පෙනේ. මෙම සේවා විදුකතික පුරුෂ 6% ක් සහ ස්ත්‍රී 7% ක් රැකියා බලාපොරොත්තුව සිටින අය වන අතර පුරුෂ 0.5% ක් සහ ස්ත්‍රී 4% ක් රැකියා බලාපොරොත්තු නොවන පුද්ගලයෝ වෙති.

3.2 ආර්ථික කටයුතු හා ආදායම් මාර්ග

තුප්පිරියාව ගම්මානයේ රැකියාවන්හි නියැලී ජනතාවගෙන් බහුතරය තම ආර්ථිකය පවත්වාගෙන යන්නේ කෘෂිකර්මයේ නියැලීමෙනි. මාස් කන්නයේ වර්ෂාවෙන් පෝෂණය වන ගමෙහි වැව් 9 ක් මගින් සපයා ගනු ලබන වාරි ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් වී වගා කිරීම ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික කටයුත්ත වෙයි. වී වගාව තරමටම මාස් කන්නයේ දී වැදගත් ආර්ථික කටයුත්තක් වන්නේ ගෙවතු, ගොඩ ඉඩම් සහ හේන් වගාවයි. මේවායේ බඩ ඉරිඟු, උඳු, මුං, මිරිස් සහ එළවළු වගා කරයි. යළි කන්නය සඳහා ප්‍රමාණවත් ජල පහසුකම් ලැබේ නම්, වී වගාව කරන අතර ජල පහසුකම්වල තත්ත්වය මත යලි කන්නයේ වී වගාව කිරීම තීරණය වේ. යලි කන්නයේදී හේන් බෝග වශයෙන් තල වගාව ජනතාවට ආදායම් ලබාදෙන බෝගයකි. ගම්මානයේ කෘෂි ළිං 47 ක් ඇති අතර ඒවායින් ජලය සපයා ගනිමින් එළවළු වගා කරයි.

එක් පවුලකට අයත් කුඹුරු, ඉඩම් හා ගොඩ ඉඩම් ද පවුලේ සියලුම සාමාජිකයන්ගේ ශ්‍රමයෙන් වගා කෙරේ. නිවෙස්වල සැමියා කෘෂිකර්මයේ නියැලෙන අතර බිරිඳ දරුවන්ගේ සහ ගෙදොර වැඩ කටයුතු ඉටු කරමින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සහභාගී වෙයි. එමනිසා පවුලේ ජීවිතයක් වශයෙන් පවුලේ සාමාජිකයන් සැම දෙනාම එකතුවී තමන් සතු කෘෂිකාර්මික ජීවිතයේ වගා කර අස්වනු ලබාගනිති. මෙම අස්වනු වලින් කොටසක් පවුලේ ආහාර ආරක්ෂණය සඳහා වෙන්කර අතිරික්තය වෙළඳපල වෙත අලෙවි කිරීමෙන් ආදායම් උපයා ගනී.

බෝග වගා කටයුතුවලට අමතරව මෙම පවුලවල සාමාජිකයන් සත්ත්ව පාලනය, කෘෂි කම්කරු, කෘෂි නොවන කම්කරු, රාජ්‍ය අංශයේ සේවය, ආරක්ෂක අංශවල සේවය, පෞද්ගලික අංශයේ රැකියා, වෙළඳාම හා සුළු කර්මාන්ත, ස්වයං රැකියා ශිල්පීය රැකියා හා විදේශ රැකියා, වැනි විවිධ රැකියාවන්හි නිරතව ඇත. ඉහත සඳහන් රැකියාවලින් විදේශ රැකියා, රජයේ රැකියා, ආරක්ෂක අංශයේ රැකියා හැර වෙනත් රැකියාවන්හි යෙදීම කෘෂිකර්මය යෙදීමෙන්ම ද්විතීයික රැකියාවක් ලෙස ද ඇතැමෙක් ප්‍රධාන රැකියාවක් ලෙසද කරනු ලබයි.

ඉහත සාකච්ඡා කළ අයුරින් කෘෂි බෝග වගාවට පරිබාහිර කටයුතුවල නියැලෙමින් ආදායම් ඉපයීම දෙදිනකට මෙන්ම මාසිකව ද සිදු වේ. ඒ පිළිබඳව ඉදිරියේදී සාකච්ඡා කෙරේ.

3.3 ශ්‍රම බලකායෙහි රැකියාවන්හි ස්වභාවය

3.3.1 පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියා

ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ ජනතාව ආර්ථික කටයුතු නැතහොත් පීවනෝපායයන් රාශියක නිරත වී සිටින බව සමීක්ෂණ තොරතුරුවලින් අනාවරණය වී ඇත. ඒවානම් ගොවි කාරක, ගොවිපල සහායක, සත්ත්ව පාලනය, කෘෂි කම්කරු, කෘෂි නොවන කම්කරු, රාජ්‍ය අංශයේ සේවාව, ආරක්ෂක අංශවල සේවාව, පෞද්ගලික අංශයේ සේවා, ස්වයං රැකියා, ශිල්පීය රැකියා, ව්‍යාපාරික, විදේශ රැකියා හා ධීවර කර්මාන්තය වශයෙනි. මෙම පීවනෝපායයන්ගෙන් වැඩිම ප්‍රමාණයක් නියැලී සිටින්නේ ගොවි කාරක හා ගොවිපල සහායක යන මාර්ගයන් දෙකෙනි. වගු අංක 13 යටතේ මේ පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 13

පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියා

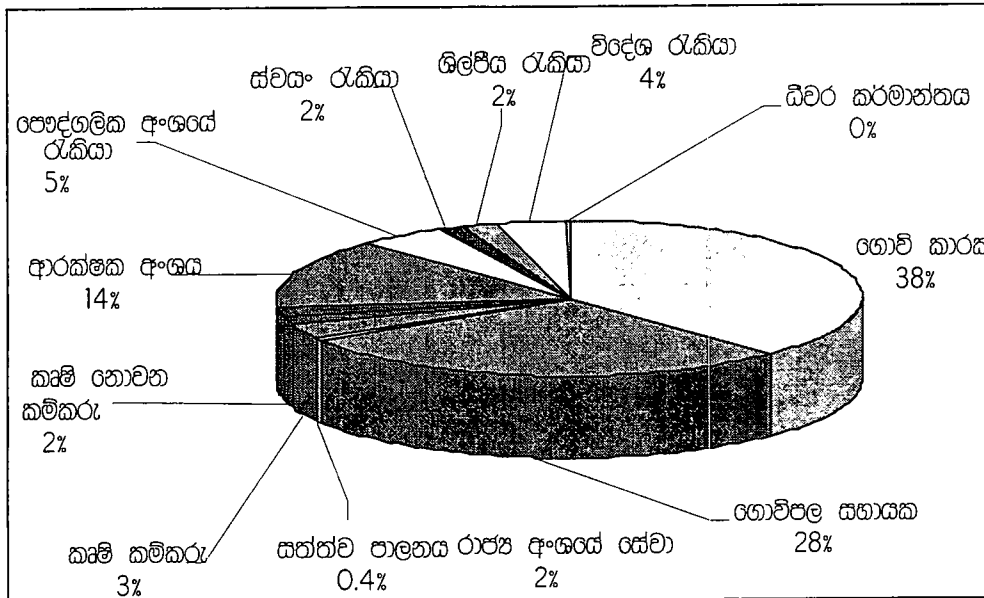
රැකියාවේ ස්වභාවය	පිරිමි	ප්‍රතිශතය	ගැහැණු	ප්‍රතිශතය	එකතුව	ප්‍රතිශතය
ගොවි කාරක	86	31.8	17	6.3	103	38.0
ගොවිපල සහායක	8	3.0	68	25.2	76	28.1
සත්ත්ව පාලනය	-	-	1	0.4	1	0.4
කෘෂි කම්කරු	5	1.9	4	1.5	9	3.3
කෘෂි නොවන කම්කරු	3	1.1	1	0.4	4	1.5
රාජ්‍ය අංශයේ සේවාව	5	1.9	1	0.4	6	2.2
ආරක්ෂක අංශය	38	14.1	-	-	38	14.1
පෞද්ගලික අංශයේ රැකියා	4	1.5	9	3.3	13	4.8
ස්වයං රැකියා	3	1.1	1	0.4	4	1.5
ශිල්පීය රැකියා	5	1.9	-	-	5	1.9
විදේශ රැකියා	-	-	10	3.7	10	3.7
ධීවර කර්මාන්තය	1	0.4	-	-	1	0.4
	158	58.5	112	41.5	270	100.0

තුළුපිරියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ ජනතාවගෙන් 37% ක් කෘෂිකාර්මික කටයුතු ප්‍රධාන පීවනෝපාය මාර්ගය කරගෙන සිටින බව වාර්තා වෙයි. මෙයින් 32% ක් පිරිමින් වන අතර 6% ක් ස්ත්‍රීන් වෙයි. කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී සහභාගී වන්නන් වශයෙන් පිරිමි 3% ක්ද, ගැහැණු 25% ක්ද කටයුතු කරයි. සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින බවට වාර්තා වී ඇති සංඛ්‍යාව 1% ටත් වඩා අඩු ප්‍රමාණයකි. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ කම්කරුවන් වශයෙන් පිරිමි 2% ක් හා ගැහැණු 1% ක් වශයෙන් 3% ක් පීවනෝපාය සලසා ගනු ලැබේ. කෘෂි නොවන කම්කරු ක්ෂේත්‍රයේ පිරිමි 1% සහ ගැහැණු 0.4 ක් වශයෙන් සුළු පිරිසක් නියැලී සිටිති. රාජ්‍ය අංශයේ සේවයේ නියුක්ත පිරිමි 2% ක් ගැහැණු 0.4 ක්, හා ආරක්ෂක අංශයේ 14% ක් පිරිමි නියැලී සිටිති. පෞද්ගලික අංශයේ පිරිමි 2% ක් ගැහැණු 3% ද නියුක්තව සිටී. පෞද්ගලික අංශයේ පිරිමි 2% ක් ගැහැණු 3% ක්ද නියුක්තව සිටිති. පෞද්ගලික අංශයේ රැකියා වශයෙන් මොවුන් නියැලී සිටින්නේ ඇගයුම් කර්මාන්තයෙනි. ස්වයං රැකියාවන්හි නිරත පිරිමි 1% ක් සහ ගැහැණු

0.4% ලෙස ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයක් වාරතා වී ඇත. වඩු, මේසන් වැනි ශිල්පීය රැකියාවන්හි නිරත පිරිමි 2% ක් සිටින අතර, විදේශ රැකියාවන්හි නියුක්ත ස්ත්‍රීන් 4% ක් සහ ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලී පිරිමි 0.4% ක් වශයෙන් ඉතාම සුළු පිරිසක් නියුක්තව සිටිති. මෙම විශ්ලේෂණය අනුව මෙම නියැදියේ බහුතරයක් දෙනා නිරතව සිටින්නේ ගොවි කාරක හා ගොවිපල සහායක, කෘෂි කම්කරු, ආරක්ෂක අංශයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවලය. පහත සඳහන් රූප සටහනින් ගමේ රැකියාවල නියුතු පිරිස් පිළිබඳව තව දුරටත් පැහැදිලි විකුසක් ලැබේ.

රූප සටහන් අංක 01

පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ප්‍රධාන රැකියා

කෘෂිකාර්මික ගම්මානයක් වන තුප්පිටියාවේ ජනතාවගෙන් බහුතරය කෘෂිකර්මයේ නියැලී සිටින බව මෙයින් පැහැදිලි වන අතර නිවෙස්වල කාන්තාවන් ගොවි කාන්තාවන් වශයෙන් ගොවිපල කටයුතු සඳහා සහයෝගය ලබාදෙන බව කාන්තාවන්ගෙන් 25% එහි නියැලීමෙන් පෙනී යයි. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේම කම්කරුවන් වශයෙන් ද ගැහැණු පිරිමි දෙපක්ෂයේම සුළු පිරිසක් පීවනෝපාය කරගෙන සිටිති. වාරතා වී ඇති සෙසු සියලුම රැකියා කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයෙන් පරිබාහිර ඒවායි.

වැටුප් ලබන රැකියා වශයෙන් වාරතා වී ඇත්තේ රාජ්‍ය අංශයේ සේවය, ආරක්ෂක අංශයේ සේවය සහ පෞද්ගලික අංශයේ සේවාවයි. රාජ්‍ය අංශයේ සේවාවන්හි පිරිමි 2% ද, ගැහැණු 0.4% ද නියැලී සිටී. ඕරක්ෂක අංශයේ සේවයේ නියැලී සිටින පිරිස වැටුප් ලබන රැකියාවන්හි නියැලී සිටින පිරිස අතුරින් වැඩිම පිරිස වන අතර පිරිමි පක්ෂයේ 14% කි. පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවන්හි නියැලී සිටින සංඛ්‍යාවෙන් 2% ක් පිරිමි ද 3% ක් ගැහැණු ද වශයෙන් වාරතා වී තිබේ.

3.3.2 ද්විතීයික රැකියාවන්හි නියැලීම

සමීක්ෂණ නියැදියට අයත්වූ ජනතාව ප්‍රධාන රැකියාවලට අමතරව ද්විතීයික රැකියාවන්හිදී යෙදී සිටින බව අනාවරණය වෙයි. ඒ පිළිබඳව විස්තර වගු අංක 14 යටතේ ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 14

පවුලේ සාමාජිකයන් නිරතවන ද්විතීයික රැකියාව

රැකියාව	පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ගොවිකාරක	21	6.6	01	0.3
ගොවිපල සහායක	1	0.3	01	0.3
සත්ව පාලනය	7	2.2	03	0.9
කෘෂි කම්කරු	51	16.0	27	6.5
කෘෂි නොවන කම්කරු	9	2.8	05	1.6
ස්වයං රැකියා	11	3.4	02	0.6
ශිල්පීය රැකියා	1	0.3	-	-
ව්‍යාපාරික	1	0.3	-	-

ඉහත වගු අංක 14 න් විස්තර වන පරිදි ද්විතීයික රැකියාවන්හි ස්ත්‍රී, පුරුෂ දෙපක්ෂයම යෙදී සිටී. වෙනත් වෘත්තීය ප්‍රධාන රැකියාව ලෙස කරමින් ද්විතීයික කෘෂිකර්මයේ නියැලෙන පිරිස 7% කි. ගොවිපල සහායකයින් ලෙස නියැලෙන පිරිස 0.3 ක් තරම් ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයකි. සත්ව පාලනය ද්විතීයික කාර්යයක් ලෙස කරගෙන යන පුරුෂ ප්‍රතිශතය 2.2 කි. ද්විතීයික රැකියාවක් ලෙස කෘෂි කම්කරු වෘත්තීයේ නියැලී පිරිස 16% ක් හා ගැහැණු 7% ක් සිටින බව වාර්තා වී ඇත. කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ කුඹුරු, ගොඩ ඉඩම් හා සේන් වගාවේදී බිම් සකස් කිරීමේ හා අස්වනු නෙලන සමයේදී ගමේ මෙන්ම පිටස්තර ගම්වලදී කෘෂි කම්කරුවන් සඳහා රැකියා අවස්ථා ජනිත වෙයි. එම නිසා ස්ත්‍රී, පුරුෂ දෙපක්ෂයේම පිරිස ඒවායේ නියැලී එම කාලයේදී ආදායමක් උපදවාගනිති. ද්විතීයික රැකියාවක් ලෙස ස්වයං රැකියාවන්හි නිරත පුරුෂ පක්ෂයේ 3% ක තරම් සුළු පිරිසක්ද වඩා, මේසත් වැනි ශිල්පීය රැකියාවන්හි යෙදෙන හා ව්‍යාපාරික කටයුතුවල යෙදෙන පිරිස 0.3% ක් තරම් ඉතාම සුළු පිරිසක් ද පුරුෂ පක්ෂයේ බව වාර්තා වෙයි.

කෘෂිකාර්මික පසුබිමක් සහිත ගමක ජනතාවට කෘෂිකර්මයෙන් පමණක්ම ආදායම් උපයා ගැනීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඒ සඳහා ද්විතීයික රැකියා අවස්ථා සුලබව පවතින්නේ නම් ඒ ඉතා වැදගත්ය. තුප්පිරියාව ගම සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ එවැනි ද්විතීයික රැකියා අවස්ථා එතරමටම සුලබව නැති තත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. එම පසුබිම ජනතාවගේ ආර්ථිකය දුර්වල මට්ටමකට හෙලීමට සෘජු දායකත්වයක් සපයයි.

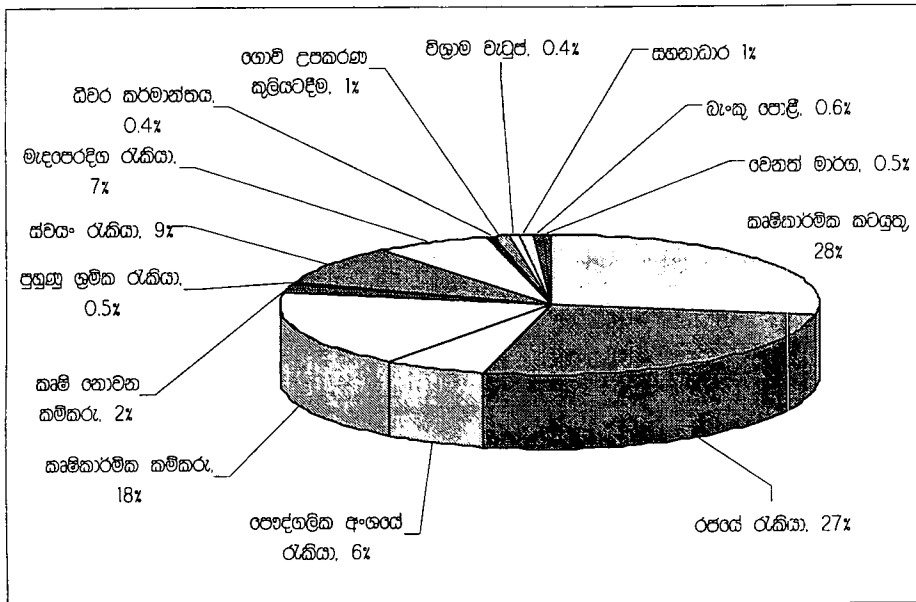
3.3.3 විවිධ මාර්ගවලින් උපයන ලද දුළු ආදායම

තුළුපිරිසට ගම්මානයේ සමීකෂණ නියැදියට අයත් වූ ජනතාව විවිධ මාර්ග ඔස්සේ ආදායම් උපයන බව වාර්තා වී ඇත. සමීකෂණ තොරතුරුවලට අනුව ආදායම් උපයන මාර්ග 19 ක් පිළිබඳව හෙළි වී ඇත. වී වගාව, අතිරේක බෝග වගාව, වැවිලි බෝග වගාව, එළවළු වගාව හා වෙනත් බෝග වගාව හා සත්ත්ව පාලනයද ඇතුළුව කෘෂිකර්මයේ යෙදීමෙන් ආදායම් උපයන ලද සංඛ්‍යාව 248 දෙනෙකු නැතහොත් නියැදියේ ආදායම් උපයන ලද මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් 54% කි. මෙම සියළුම කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් ගමේ මුළු ආදායමට කරන ලද දායකත්වය 28% කි.

රජයේ රැකියාවල යෙදීමෙන් ආදායම් උපයන ලද සංඛ්‍යාව 43 දෙනෙකු වන අතර, එමගින් ගමේ මුළු ආදායමට 27% දායකත්වයක් කර ඇත. පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල යෙදී සිටි සංඛ්‍යාව වශයෙන් 14 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇති අතර, ගමේ මුළු ආදායමට 6% ක දායකත්වයක් ලබාදී තිබේ. කෘෂිකාර්මික කම්කරු, රැකියාවන්හි 60 දෙනෙකු නිරතවී සිටින අතර එමගින් 18% ක දායකත්වයක් ලබාදී තිබේ. කෘෂිකර්මය භැරැනුවට ගමට වැඩිම ආදායමක් ලැබී ඇත්තේ කෘෂිකාර්මික කම්කරු වෘත්තියෙනි. කෘෂිකාර්මික නොවන කම්කරු වෘත්තියේ 10 දෙනෙකු නිරතව සිටින අතර, ආදායමට කර ඇති දායකත්වය 2% ක් පමණි. ස්වයං රැකියාවන්හි යෙදී සිටි පිරිස 20 දෙනෙකු වන අතර ගමේ මුළු ආදායමට 9% ක දායකත්වයක් එක්කර ඇත. රජයේ සහනාධාරලාභීන් 42 තෙකු පමණ ද වාර්තා වන අතර, ඔවුන් ගමේ මුළු ආදායමට කර ඇති දායකත්වය 1% ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයකි. මැදපෙරළිග රැකියාවන්හි 13 දෙනෙකු යෙදී සිටින අතර විවිධ මාර්ගවලින් කරන ලද ආදායම ඔවුන් 7% ක දායකත්වයක් මුළු ආදායමට එක් කර තිබේ.

පහත සඳහන් රූප සටහන ආශ්‍රයෙන් තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හැකිය.

රූප සටහන අංක 02

3.4 ඉතිරි කිරීම්

3.4.1 විධිමත් ක්‍රම යටතේ ඉතිරි කිරීම්

ගම්මානයේ සම්කමණයට ලක්කළ ගෘහස්ථයන්ගේ ජනතාවගේ මුදල ඉතිරි කිරීම් හා මුදල් ඉතිරි කරන විධිමත් හා අවිධිමත් මූල්‍යයන් පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ. වගු අංක 15 යටතේ ජනතාව විසින් විවිධ මූල්‍ය ආයතන සමඟ කරනු ලබන මුදල් ඉතිරි කිරීම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 15

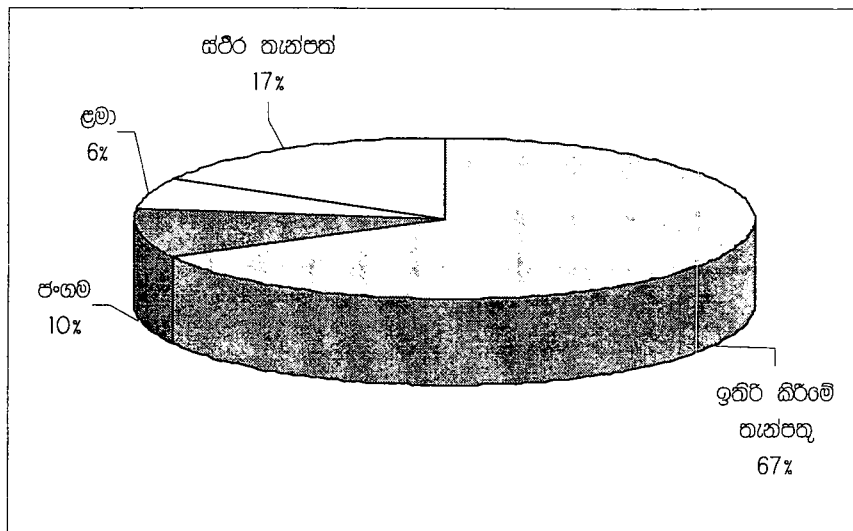
විවිධ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ගනුදෙනු

බැංකුව හෝ මූල්‍ය ආයතනය	ගිණුම් ගණන							
	ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම්		ජංගම ගිණුම්		ළමා ගිණුම්		ස්ථිර තැන්පතු	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
මහජන බැංකුව	16	19.3	3	25.0	1	12.5	2	9.5
ලංකා බැංකුව	31	37.3	3	25.0	1	12.5	15	71.4
ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව	3	3.6	-	-	2	25.0	-	-
සමෘද්ධි බැංකුව	18	21.7	2	16.7	-	-	4	19.0
ග්‍රාමීය/සමුපකාර බැංකුව	4	4.8	1	8.3	-	-		
හැට් තැනෙල් බැංකුව	1	1.2	-	-	1	12.5		
සෙලාන් බැංකුව	9	10.8	1	8.3	3	37.5		
කොමර්ෂල් බැංකුව	-	1	1	8.3	-	-		
සම්පත් බැංකුව	1	1.2	1	8.3	-	-		
එකතුව	83	100	12	100	8	100	21	100

විධිමත් බැංකු 9ක බැංකු ගිණුම් 124 ගෘහස්ථ 118 ක් විසින් පවත්වාගෙන යන බව වාර්තා වී ඇත. මේ අතුරින් 67% ඉතිරි කිරීමේ තැන්පත් වන අතර 10% ක් ජංගම ගිණුම් වේ. ළමා ගිණුම් 6% ක් වන අතර 17% ක් ස්ථිර තැන්පත් බව වාර්තා වී ඇත.

රූපසටහන අංක : 03

විවිධ ගිණුම් යටතේ මුදල් තැන්පතු

මුදල් දුතිර් කිරීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලද බැංකු අතුරින් වැඩිම දුතිර් කිරීම් තැන්පතු ප්‍රමාණයක් එනම් 37% ක් හා වැඩිම ජංගම ගිණුම් ප්‍රමාණයක් එනම් 25% ක් හා වැඩිම ස්ථිර තැන්පතු ප්‍රමාණයක් එනම් 71% ක් පවත්වාගෙන යන බව වාර්තාවන්නේ ලංකා බැංකුවෙහිය. මුදල් තැන්පත් කිරීමේ ගිණුම් සංඛ්‍යාව අනුව මිලදුම් වැඩිම දුතිර් කිරීමේ ගිණුම් සංඛ්‍යාවක් පවත්වාගෙන යන්නේ (22%) ක් සමෘද්ධි බැංකුවෙහිය. සමෘද්ධි බැංකුවේ ජංගම ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම 17% පමණක් හා ස්ථාවර තැන්පතු පවත්වාගෙන යාම 19% ක් වී තිබුණි. ප්‍රමා ගිණුම් පවත්වාගෙන යාමක් පිළිබඳව වාර්තා වී නැත.

දුතිර් කිරීමේ ගිණුම් සමග සාපේක්ෂව බලනවිට ජංගම ගිණුම් 10% ක් ප්‍රමා ගිණුම් 6% ක් හා ස්ථිර තැන්පත් 17% ක් වශයෙන් අඩු මට්ටමක් වාර්තා වෙයි. ජංගම ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම බොහෝ දුරට සිදු කරනුයේ ව්‍යාපාරික අවශ්‍යතා මත නිසාත් ගමේ ව්‍යාපාරික කටයුතු කරන්නන් අඩු නිසාත් ජංගම ගිණුම් ද අඩු මට්ටමක් පවතින බව කිව හැකිය. සමීක්ෂණයට ලක්කළ ගෘහස්ථ සංඛ්‍යාව 145 ක් වන අතර ප්‍රතිශතයක් ලෙස ජංගම ගිණුම් 8% ක් පමණි. ප්‍රමා දුතිර් කිරීමේ ගිණුම් මෙයටත් වඩා අඩු අතර එම ප්‍රමාණය 5% පමණි. මේ දුතාම අයහපත් තත්ත්වයකි. ගෘහස්ථයන්හි දුතිර් කිරීම අඩුකම යනු ඔවුන් ලබන ආදායම අඩු බව සහ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය පහළ මට්ටමක් පවතින බව පෙනුම් කරන නිර්ණායකයකි.

තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ ජනතාවගේ දුතිර් කිරීමේවලින් සමෘද්ධි බැංකුවේ දුතිර්කර ඇති බහුතර සංඛ්‍යාව සමෘද්ධි ලාභීන්ය. බැංකුවේ මුදල් තැන්පත් කර ඇති මුළු ගිණුම් සංඛ්‍යාව 1067 ක් වන අතර එයින් 05 ක් පමණක් සාමාජික නොවන තැන්පත්ය. දුතිර් ගිණුම් 1062 තම සාමාජිකයන් සතු ඒවායි. පහත සඳහන් වගු අංක 16 න් පැහැදිලි කෙරෙනුයේ සමෘද්ධි බැංකුවේ දුතිර් කිරීම් වේ.

3.4.2 සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරි කිරීම්

ඉහත වගුවට අනුව පෙනීයන්නේ වැඩිම ඉතිරි කිරීම් ප්‍රමාණයක් කර ඇත්තේ අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම් යටතේයි. කණ්ඩායම් ණය යටතේ ඉතිරි කිරීම් ප්‍රමාණයද සෙසු තැන්පත් අභිබවා ඇත. සෙසු තැන්පත් වර්ග සියල්ලම කණ්ඩායම් හා අනිවාර්ය ඉතුරුම්වලට වඩා ඉතාමත්ම අඩු ප්‍රමාණයකි. සියළුම තැන්පතු වර්ගයන් ඔස්සේ ඉතිරි කර ඇති මුළු මුදල රුපියල් 946,804 කි. එම මුළු තැන්පත් ප්‍රමාණයෙන් සාමාජික තැන්පත් ප්‍රමාණය 6% ක් පමණි. දීර්ග මාතෘ නමින් සමෘද්ධි බැංකුව කාන්තාවන් අතර ජනප්‍රිය කරමින් පවතින ඉතිරි කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ මුළු තැන්පත් ප්‍රමාණයෙන් 2% ක් ඉතිරිකර ඇත. ළමා තැන්පත් 1% කි. සමෘද්ධි බැංකුවේ සාමාජික නොවන පුද්ගලයන් විසින් කර ඇති ඉතිරි කිරීම් ප්‍රමාණය මුළු තැන්පත් වලින් 1% කි. කණ්ඩායම් තැන්පත් ද 21 කි. අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීමේ තැන්පත් ප්‍රමාණය 68% කි. සමෘද්ධි ලාභීන් විසින් අනිවාර්යයෙන්ම කළයුතු ඉතිරි කිරීම් ප්‍රමාණයක් නියමව පවතින හෙයින් එම ඉතිරි කිරීම් ප්‍රමාණය විශාල අගයක් ගනී.

වගු අංක 16

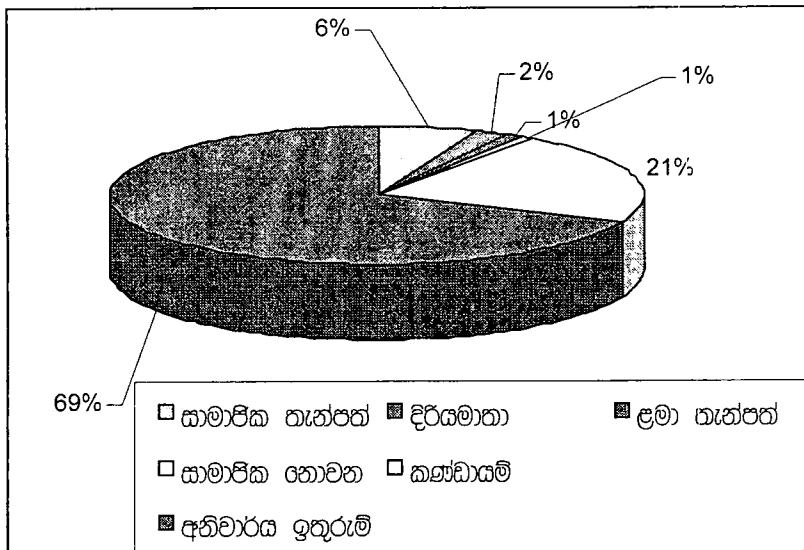
සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරි කිරීම්

තැන්පතු වර්ගය	2006.08.31 දිනට ශේෂය		
	වාර්ෂික පොළී ප්‍රතිශතය %	ශේෂය රු.	ගිණුම් සංඛ්‍යාව
කොටස්	5	284,300	289
සාමාජික තැන්පතු	5.5	60,505	276
දීර්ග මාතෘ	6.5	18,135	165
ළමා	6.5	13,938	84
සාමාජික නොවන	5.5	10,074	05
කණ්ඩායම්	5.5	200,402	48
සිසුරක	8.5	330	02
අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම්	6	643,420	198

මූලය : සමෘද්ධි බැංකුව

රූපසටහන් අංක : 04

සමෘද්ධි බැංකුවේ ඉතිරි කිරීම්

3.4.3 අවිධිමත් ක්‍රම යටතේ ඉතිරි කිරීම්

3.4.3.1 සීට්ටු දැමීම

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක්කරන ලද ගෘහස්ථයන්හි ජනතාව සීට්ටු දැමීමට සහභාගී වීම පිළිබඳව වගු අංක 16 න් සාකච්ඡා කෙරේ. එම වගු අංක 16 ට අනුව ගමේ සමීක්ෂණයට ලක්කළ ගෘහස්ථවලින් 76% ක්ම සීට්ටු දැමීම නොකරන අතර 24% ක් පමණක් සීට්ටු දැමීම සිදු කරනු ලබන බව ප්‍රකාශ කර ඇත. සීට්ටු දැමීම යනු අවිධිමත් ක්‍රමය මුදල් ඉතුරුම් ක්‍රමයකි. සමීක්ෂණ දත්ත අනුව මුදල් ඉතිරි කිරීමේ මාර්ගයක් ලෙස සීට්ටු භාවිතය ගම තුළ අඩු බව පෙනේ.

වගු අංක 17

සීට්ටු දැමීම

ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සීට්ටු දැමීමට සහභාගී වේ	35	24.1
සීට්ටු දැමීමට සහභාගී නොවේ	110	75.9
එකතුව	145	100.0

මෙලෙස සීට්ටු දැමීමට සහභාගී වන ජනතාවගේ සීට්ටු දැමීමේ වාර සංඛ්‍යාව වගු අංක 17 න් විස්තර වේ. ඒ අනුව වැඩිම සංඛ්‍යාවක් එනම් 80% ක් සීට්ටු වාර 1-5 අතර සංඛ්‍යාවක් සීට්ටුවලට සහභාගී වී ඇත. වාර 6-10 අතර සීට්ටු සංඛ්‍යාවකට සහභාගී වූ පිරිස 9% කි. සීට්ටු වාර 10කට වැඩි සංඛ්‍යාවකට සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව සීට්ටුවලට සහභාගී වූ පිරිසෙන් 11% කි.

වගු අංක 18

සීටිටු දැමීමේ වාර ගණන

වාර සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1-5	28	80.0
6-10	3	8.0
10 ට වැඩි	4	11.4
එකතුව	35	100.0

ඉහත විමර්ශනයෙන් තවදුරටත් පැහැදිලි වන්නේ සීටිටු දැමීම ගමේ හිතවතුන් පිරිසක් පමණක් විසින් කරගෙන යන කාර්යයක් බවයි. කෙසේ වෙතත් අවිධිමත් ඉතිරි කිරීමේ ක්‍රම භාවිතයෙන් මුදල් ඉතිරි කිරීම තුළපිටියාව ජනතාව අතර ඉතා අඩු බව පැහැදිලි වේ.

3.5 ණය ලබා ගැනීම

3.5.1 ණය ලබාගත් මුදලක් අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව

තුළපිටියාව ගම්මානයේ ජනතාව විසින් විවිධ අරමුණු සඳහා ණය ලබාගෙන තිබේ. වාරතා වී ඇති ණය පිළිබඳව වගු අංක 19 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 19

ණය ලබාගත් මුදලක් සහ පවුල් සංඛ්‍යාව

ණය ලබාගත් මුදල	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1. මහජන බැංකුව	01	0.9
2. ලංකා බැංකුව	03	2.7
3. සමෘද්ධි බැංකුව	21	19.1
4. ග්‍රාමීය බැංකුව	01	0.9
5. හිතවතුන්	43	39.1
6. හැටන් නැණනල් බැංකුව	01	0.9
7. ස්වයං බැංකු සමාජය	02	1.8
8. මරණාධාර සමිතිය	38	34.6
	110	100.0

ඉහත වගුව අනුව වැඩිම පවුල් සංඛ්‍යාවක් ණය මුදල් ලබාගෙන ඇත්තේ හිතවතුන්ගෙනි. අවිධිමත් මුදලක් වන මෙයින් ණය ලබාගත් පවුල් සංඛ්‍යාව වන්නේ මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 39% කි. අනුපිළිවෙලින් ඊළඟට වැඩිම ණය ප්‍රමාණයක් ලබාගෙන ඇත්තේ මරණාධාර සමිතියෙනි. එය ණය ලබාගත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 35% කි. ඊළඟට වැඩිම පවුල් සංඛ්‍යාවක් ණය ලබාගෙන ඇත්තේ සමෘද්ධි බැංකුවෙනි. එම ප්‍රමාණය ණයගත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 19% කි. අඩුම පවුල් සංඛ්‍යාවක් එනම් 1% බැගින් ණය ලබාගෙන ඇත්තේ මහජන බැංකුව, හැටන් නැණනල් බැංකුව

හා ග්‍රාමීය බැංකුවෙහි. එය මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 0.9% ක් පමණි. මෙහිදී වාර්තා වී ඇති ණය මුදල් ලබාගත් මුලයන් අතුරින් මහජන බැංකුව, ලංකා බැංකුව, හැටන් නැෂනල් බැංකුව යන බැංකුවල මුදල් තැන්පත් කිරීම හෝ ණය ලබාගැනීම සඳහා අනුරාධපුරයට යා යුතු වෙයි. ග්‍රාමීය බැංකුවේ සේවා ලබාගැනීම සඳහා විලේඛීයට යා යුතු වෙයි. එය කි.මී. 12 ක් පමණ දුරකි.

3.5.2 ලබාගත ඇති ණය ප්‍රමාණය

ගම්වාසීන් විවිධ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් යුත් ණය මුදල් ලබාගත ඇති බව වාර්තා වේ. වගු අංක 20 ට අනුව ණය ලබාගත් මුදල් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව විස්තර කෙරේ.

වගු අංක 20

ජනතාව විසින් ලබාගත ඇති ණය

ණය මුදල	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
රු. 1,000 ට අඩු	1	0
රු. 1,000 < 2,000	6	0.3
රු. 2,000 < 5,000	17	2.5
රු. 5,000 < 7,500	33	8.3
රු.10,000 < 20,000	15	8.6
රු.20,000 < 50,000	28	48.2
රු.50,000 ට වැඩි	10	32.1

රුපියල් 2,000 සිට වැඩි ණය මුදල් වැඩි දෙනෙකු විසින් ලබාගත ඇති බව ඉහත වගුව අනුව පෙනේ. රුපියල් 10,000 ට වැඩි ණය මුදල් ලබාගත් පවුල් සංඛ්‍යාව 88% කි. ඉතිරි 12% ක් පවුල් සංඛ්‍යාව රුපියල් 10,000 ට අඩු ණය මුදල් ලබාගත තිබේ. මෙලෙස රුපියල් 10,000 ට වඩා ලබාගත් ණය මුදල් අතුරින් වැඩිම පවුල් සංඛ්‍යාවක් ණය ලබාගත ඇත්තේ රුපියල් 20,000-50,000 අතර ණය මුදල් වේ. එම ප්‍රමාණය ණය මුදල් ලබාගත් සියලු දෙනා අතුරින් 48% කි. වාර්තා වී ඇති පරිදි ඉහළ ණය මුදල් ප්‍රමාණය වන රුපියල් 50,000 ට වැඩි ණය මුදල් ලබාගත ඇත්තේ 10 දෙනෙකු නැත්නම් පවුල් 10 ක් පමණි. එය ණය ලබාගත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 32% ක් පමණි.

යම්කිසි ප්‍රජාවක් ණය මුදල් ලබාගැනීම යනු සංවර්ධන කාර්ය සඳහා ආයෝජනය කිරීමකි. තුළුපිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක් කළ පවුල් වලින් 76% ක් පමණ කුඩා පරිමාණයේ හෝ ණය මුදල් ලබාගත තිබීම යම්කිසි සතුටුදායක ප්‍රවණතාවයකි. සංවර්ධනයේ ලක්ෂණ කියාපාන්නකි.

3.5.3 සමෘද්ධි බැංකුවේ ලබාගත ඇති ණය ප්‍රමාණය

සමෘද්ධි බැංකුව මගින් මුදල් ඉතිරි කිරීම පමණක් නොව ණය සැපයීමද කරයි. මෙම ණය සැපයීම කර ඇත්තේ සමෘද්ධිලාභීන් සහ සමෘද්ධි ලැබීමට සුදුසුකම් ඇති අඩු ආදායම් ලාභීන් සඳහායි. මේ පිළිබඳව විස්තර වගු අංක 21 යටතේ විස්තර කෙරේ.

සමෘද්ධි බැංකු මගින් තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම සඳහා සපයා ඇති ණය 2006.08.31 දින දක්වා වගු අංක 21

ණය වර්ගය	මුදාහල සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා අවසන් නැති ණය සංඛ්‍යාව	ගෙවීමට ඇති මුදල	වාර්ෂික පොළී ප්‍රතිශතය
ජන ප්‍රභූද ණය වැඩසටහන යටතේ	47	36	713790	14%
ස්වයං රැකියා	40	08	71628	18%
වගා ණය	57	03	35000	18%
එකතුව	144	47	820418.00	

මූලය : සමෘද්ධි බැංකුව

ඉහත වගුවට අනුව සමෘද්ධි බැංකුව මගින් 2006 අගෝස්තු මස 31 දින දක්වා විවිධ වර්ගවලට අයත් ණය 144 ක් මුදා හැර තිබේ. මෙම ණය වර්ග අතුරින් ජන ප්‍රභූද ණය වැඩසටහන යටතේ පුද්ගලයන් 47 දෙනෙකුට ණය සපයා ඇත. ස්වයං රැකියා සහ වගා ණයවලට, වඩා අඩු වාර්ෂික පොළී අනුපාතයක් එනම් 18% ක වාර්ෂික පොළියක් මේ සඳහා අය කරයි. ජන ප්‍රභූද ණය වැඩසටහන යටතේ ලබාගත් මුළු ණය සංඛ්‍යාව වන 47 න් 36 ක්ම ආපසු ගෙවීමට ඇති බව පෙනේ. ස්වයං රැකියා සඳහා 40 දෙනෙකුට ණය මුදාහැර ඇති අතර ඔවුන්ගෙන් 08 දෙනෙකු පමණක් තවමත් ණය ආපසු ගෙවීමේ පවතී. පුද්ගලයන් වැඩිම සංඛ්‍යාවකට සපයා ඇත්තේ වගා ණයයි. මේ අතුරින් ආපසු ගෙවීමට ඇත්තේ 03 දෙනෙකු පමණි. පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි වුවත් ආපසු ගෙවීම අතින් වඩාත්ම සතුටුදායක තත්ත්වයක් වාර්තා වන්නේ වගා ණය සම්බන්ධයෙනි.

3.6 ණය ලබාගන්නා ලද හේතු

ඉහත සඳහන් කරන ලද ණය මුදල් ලබාගෙන ඇත්තේ විවිධ වූ අවශ්‍යතා උදෙසායි. එම හේතු පිළිබඳව වගු අංක 22 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 22

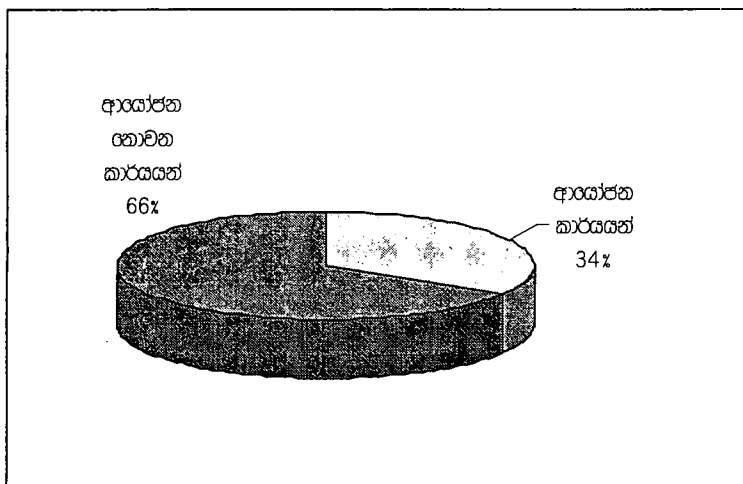
ආය ලබාගත් හේතූන්

හේතුව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
නිවාස සැදීම/අළුත්වැඩියාව	1	1.0
ගොවිතැන් සඳහා/ගොවි උපකරණ	32	31.1
ආය බේරීම සඳහා	1	1.0
අසනීප/ප්‍රතිකාර සඳහා	8	7.8
ව්‍යාපාර ස්වයං රැකියා	3	2.9
පුද්ගලික අවශ්‍යතා	1	1.0
ගෘහභාණ්ඩ මිලට ගැනීමට	1	1.0
අධ්‍යාපන කටයුතුවලට	1	1.0
පරිභෝජනය සඳහා	14	1.0
සත්ත්ව පාලනය	1	13.6
	103	1.0

සමීක්ෂණ තොරතුරුවලට අනුව ආය ලබාගෙන ඇති මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 31% ක්ම ආය ලබාගෙන ඇත්තේ ගොවිතැන් කටයුතු හා ගොවි උපකරණ සඳහායි. ආය ලබාගත් පවුල්වලින් 14% ක් ආය ලබාගෙන ඇත්තේ පරිභෝජන කටයුතු සඳහායි. අසනීපවලදී ප්‍රතිකාර සඳහා ආය ලබාගත් පවුල්වලින් 8% ක් ආය ලබාගෙන තිබුණි. ලබාගෙන ඇති ආය ආයෝජන කටයුතු සඳහා සහ ආයෝජන නොවන කටයුතු සඳහා ලෙස කොටස් කළහොත් අධ්‍යාපනය ද ඇතුළත්ව ආයෝජන කාර්යයන් සඳහා 34% ක් පමණක් ආය ලබාගෙන තිබූ අතර ඉතිරි 66% ක්ම ආය ලබාගෙන තිබුණේ ආයෝජන නොවන කාර්යයන් සඳහායි.

රූපසටහන් අංක : 05

ආය ලබාගෙන ඇති හේතු

ණය ලබාගැනීම සම්බන්ධව විමසා බලන විට මෙම තත්ත්වය යහපත් තත්ත්වයක් නොවේ. ගොවි පවුල්වල අනාගත සංවර්ධනය රඳා පවතින්නේ වර්තමානයේ ඒ සඳහා කරනු ලබන ආයෝජන මතය. එහෙත් තුළුපිටියාල ගම්මානයේ ණය ලබාගත් ජනතාවගෙන් බහුතරය ණය ලබාගෙන තිබුණේ පාරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් වෙනුවෙනි.

3.7 ණය ආපසු ගෙවීම

තුළුපිටියාල ගම්මානයේ විවිධ මූල්‍ය ආයතනවලින් ණය ලබාගත් ණයලාභීන් 110 ක් පිළිබඳව වාර්තා වී ඇත. මෙම ණයලාභීන් අතුරින් 72 ක් ණය මුදල් ආපසු නොගෙවා ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එයට එකම හේතුව ලෙස මේ සියලු දෙනාම ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ ආර්ථික අපහසුතායි. ඉහත පරිච්ඡේදවලදී සඳහන් කරන ලද ආකාරයට අක්‍රමවත් හා අවිධිමත් වගා ක්‍රම, අඩු අස්වැන්න හා තත්ත්වයන් බාල නිෂ්පාදන නිසා ගොවි පවුල්වල ආදායම පහත් මට්ටමකට පත්ව ඇත. එම තත්ත්වය, ලබාගත් ණය ආපසු ගෙවීමේදී ද සෘජුව බලපා ඇති බව පෙනේ.

ගතරවන පරිච්ඡේදය
නිවාස තත්ත්වය හා පහසුකම්

මෙම පරිච්ඡේදයේදී තුප්පිටියාව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ ගෘහස්ථයක එනම් එකට ආහාර පිසගෙන ජීවත්වන පවුල් ජීවිතයක නිවාස තත්ත්වයත්, ඒ හා බැඳී පවතින යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ විවරණයකුත් ඉදිරිපත් කෙරේ.

4.1 නිවාස තත්ත්වය

4.1.1 නිවාසවල වහලවල ස්වභාවය

ගමේ සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවාස 145 න් බහුතරයක් නිවාසයන්හි වහලය උළු හෝ ඇස්බැස්ටස් යොදා සකස් කර තිබුණි. ගමතල නිවාස හොඳින් ගොඩනගා තිබූ අතර වහල උළු හෝ ඇස්බැස්ටස් යොදා සකස් කර තිබුණි. ටකරන් සහ පොල් අතු යොදා සකස් කර තිබූ වහලවල් තිබුණේ ඉතා සුළු වශයෙනි. වගු අංක 23 න් ගමේ නිවාසවල තත්ත්වය පිළිබඳව තව දුරටත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 23

නිවාසවල වහලවල ස්වභාවය

ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
උළු/ඇස්බැස්ටෝස්	116	79.4
ටකරන්	11	7.8
පොල්අතු/වෙනත් අතු වර්ග	18	12.4
එකතුව	145	100.0

ඉහත වගුවට අනුව මුළු නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 79% කම වහල උළු හෝ ඇස්බැස්ටෝස් සෙවීමකර තිබුණි. 8% ක නිවාසවල ටකරන් සෙවීම කර තිබුණි. පොල් අතු හෝ වෙනත් අතු වර්ග සෙවීමකර තිබූ නිවාස සංඛ්‍යාව 12% ක විය. මෙලෙස 79% ක් උළු හෝ ඇස්බැස්ටෝස් සෙවීම කර තිබුණද ජවයින් වැඩි කොටස වර්ෂී බිත්තිවලින් සමන්විත තාවකාලික නිවාස වේ.

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ නිවෙස්වලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් වර්ෂී බිත්තිවලින් සමන්විත වූ ඒවා වූ අතර සෙසු නිවෙස් ගඩොල් හෝ සීමෙන්ති ගල් යොදා බිත්ති බැඳ තිබුණි. වගු අංක 23 ගමේ නිවාසවල බිත්තිවල ස්වභාවය පිළිබඳ විස්තර සපයයි.

4.1.2 ගමේ නිවාසයන්හි බිත්තිවල ස්වභාවය

පහත වගුව අනුව නිවෙස් අතුරින් 54% ක් බිත්ති සකසා තිබුණේ වර්ෂී බැඳීමෙනි. වර්ෂී බිත්තිවලින් නිවෙස් ඉඳි කරනුයේ පසුව ගඩොල් හෝ සීමෙන්ති ගල් යොදා බිත්ති බැඳ නිවෙස් තනන තුරු තාවකාලික නිවෙස්වලය. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ බහුතර පිරිසක් තරුණ ජනගහනයට අයත්ව සිටි අතර ඔවුන් තවම ස්ථිර නිවාස ගොඩනගා නැත. ඔවුහු එවැනි නිවෙස් ගොඩනගා ගන්නාතුරු වර්ෂී බිත්තිවලින් සාදාගත් නිවාසවල ජීවත්වෙති.

ගොඩල් සීමෙන්ති ගල්වලින් බිත්ති සකසා ගත් නිවාස පැවති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ 44% ක් පමණි. ළමු ගසන ලද නිවාස හමුවූයේ 1ක් එනම් 0.7% ක් පමණි.

වගු අංක 24

ගමේ නිවාසයන්හි බිත්තිවල ස්වභාවය

ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ගොඩල් සීමෙන්ති ගල්	65	44.2
වෙනත් ගල් වර්ග	-	-
වර්විච්චි	79	54.5
ළමු ගසන ලද	1	0.7
එකතුව	145	100.0

4.1.3 ගෙබිමේ ස්වභාවය

තූප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීකණ්ණයට ලක්කළ කොටසේ නිවාසවල ගෙබිම වැඩි වශයෙන්ම සකස් කරගෙන තිබුණේ ගොම මැටි ගැමෙනි. වර්විච්චි බිත්තිවලින් සමන්විත නිවෙස් වැඩි ප්‍රමාණයක් වාර්තා වූ අතර ඒවායේ ගෙබිම ගොම මැටි හා සකස් කරගෙන තිබේ. ඊට සාපේක්ෂව සීමෙන්ති දමා බිම සකස්කර ගත් නිවාස අඩු සංඛ්‍යාවක් විය. වගු අංක 25 න් ගමේ නිවාසවල බිමේ ස්වභාවය පිළිබඳව විස්තර සපයයි.

වගු අංක 25

නිවාසවල ගෙබිමේ ස්වභාවය

ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සීමෙන්ති	47	31.8
ටොරාසෝ, ටයිල්	2	1.4
ගොම මැටි	96	66.2
එකතුව	145	100.0

නිවෙස් අතුරින් 66% ක් නිවෙස්වල ගෙබිම සකසා තිබූ බවට වාර්තා වී ඇත්තේ ගොම මැටි ගැමෙනි. 32% ක් නිවාසවල පමණක් සීමෙන්ති යොදා සකස් කර තිබුණි. ටොරාසෝ හෝ ටයිල් යොදා පොළොව සකස් කර තිබුණේ නිවෙස්වලින් 1% ක් පමණි.

4.1.4 ගමේ නිවාසවල අයිතිය

ගමේ සියලු පවුල් සඳහා නිවාසයක හිමිකම ඇති බව පෙනී යයි. ගමේ පැවති නිවෙස් වලින් බහුතරය තනි අයිතිය යටතේ ඇති නිවාසයි. ඊට සාපේක්ෂව ගත්කළ හවුල් අයිතිය යටතේ වූ නිවාස සුළු සංඛ්‍යාවක් පැවති බව වාර්තා වෙයි. වගු අංක 26 න් නිවෙස්වල අයිතිය පිළිබඳ තව දුරටත් විස්තර කෙරේ.

වගු අංක 26

නිවෙස්වල අයිතිය

අයිතියේ ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
තනි අයිතිය	140	96.5
හවුල් අයිතිය	5	3.5
එකතුව	145	100.0

ඉහත වගුව අනුව ගමේ නිවෙස්වලින් 96% ක්ම තනි අයිතිය යටතේ පැවති අතර 4% ක් පමණක් හවුල් අයිතිය යටතේ පැවතිණි. එලෙස හවුල් අයිතිය ලෙස හදුන්වා ඇත්තේ දෙමව්පියන් සමඟ විවාහවූ දරුවන් ද එකම නිවෙස් ජීවත්වීමයි.

4.1.5 නිවෙස්වල විශාලත්වය

සමීක්ෂණයට භාජනය වූ නිවාස විශාල ප්‍රමාණයේ ඒවා නොවුණි. ඒවා මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ නිවාස ලෙසින් සකසා තිබුණි. වර්ග අඩි 1500 ක් තරම් විශාලත්වයක් පැවති නිවාස වූ බවට වාර්තා වී ඇත්තේ 1 ක් පමණි. එනම් 0.7% කි. වගු අංක 27 න් ගමේ නිවාසවල විශාලත්වය පිළිබඳව විස්තර කරයි.

වගු අංක 27

නිවාසවල විශාලත්වය

වර්ග ප්‍රමාණය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
වර්ග අඩි 100 ට අඩු	7	4.8
වර්ග අඩි 100-250 ක් අතර	43	29.7
වර්ග අඩි 250-500 ක් අතර	50	34.5
වර්ග අඩි 500-750 ක් අතර	23	15.0
වර්ග අඩි 750-1000 ක් අතර	12	8.3
වර්ග අඩි 1000-1500 ක් අතර	9	6.2
වර්ග අඩි 1500 ට වැඩි	1	0.7
එකතුව	145	100.0

ඉහත වගුව අනුව ගමේ නිවාසවලින් 34% ක් වර්ග අඩි 250-500 ක් අතරවූ මධ්‍යම පරිමාණයේ වූ ඒවා විය. කුඩාම නිවාස වන වර්ග අඩි 100-250 ක් අතර වූ ඒවාද 30% ක් පමණ පැවතුණි. වර්ග අඩි 500 ක් 750 ක් අතර වූ නිවාස 15% ක්ද වර්ග අඩි 1000 ට වැඩි නිවාස 7% ක්ද පැවතුණු බව වාර්තා වී ඇත. අළුත් පවුල් ව්‍යාප්ත වන ගම්මානයක් වන මෙම තුප්පිටියාව ගම්මානයේ කුඩා සහ මධ්‍යම පරිමාණ නිවෙස් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඉදිකර පදිංචියට පැමිණ ඇති නිසා මෙම තත්ත්වය පෙනුණු කෙරේ.

4.1.6 නිවාසවල තත්වය

තුළපිරියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද සෑම පවුලකටම නිවාසයක් හිමිවී තිබුණි. එම නිවාස සාමාන්‍ය තත්වයේ වූ අතර නිවාස වැඩි සංඛ්‍යාවක් හොඳ නිවාසයක් ඉදිකර ගන්නා තුරු, ඉදිකරන ලද තාවකාලික නිවාස විය. ඉතාමත්ම දුර්වල නිවාස සුළු ප්‍රමාණයක් ද ගමතුළ පවතී. විවාහයක් සමගම මුල් පවුල්වලින් ඉවත්වන තරුණ පිරිස් තම හේනේ හෝ තම පවුලට අයත් වෙනත් ඉඩමක කුඩා නිවාසයක් ඉදිකර එහි ජීවත්වීම මේ ගමේ සාමාන්‍ය ආකාරයයි. වගු අංක 28 න් ගමේ පැවති නිවාසවල තත්වය පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 28

ගමේ නිවාසවල තත්වය

නිවාසවල තත්වය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ථිර	44	30.3
අරධ ස්ථිර	83	57.2
කටු මැටි ගැසු	18	12.4
එකතුව	145	100.0

වගු අංක 28 න් විස්තර වන ආකාරයට ගමෙහි සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවෙස්වලින් 30% ක් පමණක් ස්ථිර නිවෙස් විය. එනම් යළිත් ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය ඒවා නොවේ. 57% ක් නිවෙස් අරධ ස්ථිර නිවෙස් විය. මේවා තාවකාලිකව ඉදිකල ඒවා විය. මෙම නිවෙස් ඉදිකර ගෙන ඇත්තේ නිවසක් ඉදිකරන තුරුයි. ඉතාමත්ම දුර්වල තත්වයේ නිවාස ද 12% ක් පමණ ගමේ පැවති බවට වාර්තා වී ඇත ගමතුළ නිරීක්ෂණය කළ හැකි විශේෂත්වයක් වූයේ බොහෝ පවුල් නව නිවාසයක් ඉදිකිරීමට උත්සාහ දරමින් සිටින බවයි. නිවෙස් ඉදිකිරීම සඳහා අඩිතාලම දමා තිබීම හා අවශ්‍ය ලී සහ ගල් ගඩොල් වැනි අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය එකතු කරමින් සිටින බොහෝ නිවාස දක්නට ලැබීමෙන් ඒ බව සනාථ වේ.

4.1.7 වෙනම මුළුතැන්ගෙයක් ඇති නැති බව

මෙම ගම්මානයේ විමර්ශනයේදී ලෙස සංචාරය කරන විට පැහැදිලි වූයේ නිවෙස් වලින් බහුතරයක වෙනම මුළුතැන්ගෙයක් ඉදිකරගෙන ඇති බවයි. ජීවත්වන නිවාසයේම එක් කොටසක් මුළුතැන්ගෙය ලෙස භාවිතා කරන නිවෙස් විශාල ප්‍රමාණයක් ද පවතී. මෙම දෙපිළිවෙලටම පරිබාහිරව මුළුතැන්ගෙයක් ලෙස වෙන් නොවූ ස්ථානයක් ඇති නිවාස පැවතියේ ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයකි. වගු අංක 29 න් මුළුතැන්ගෙය පිහිටා ඇති ආකාරය පිළිබඳ තවදුරටත් විස්තරයක් සැපයේ.

වගු අංක 29

මුළුතැන්ගෙය පිහිටා ඇති ආකාරය

ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ගෙයින් පිටත වෙනම	75	51.7
ගෙය තුළ වෙනම කාමරයක	63	43.4
ගෙයතුළ වෙනම වෙන් නොවූ කාමරයක ඇති	7	4.8
එකතුව	145	100.0

වගු අංක 29 න් විස්තර කර ඇති පරිදි සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 52% ක් ගෙයින් පිටත වෙනම මුළුතැන්ගෙයක් සහිත ඒවා විය. ගෙයතුළ වෙනම කාමරයක මුළුතැන්ගෙය ලෙස භාවිතාකරන ලද නිවෙස් සංඛ්‍යාව 43% ක් විය. මුළුතැන්ගෙය ලෙස වෙන් නොවූ ස්ථානයක් සහිත නිවාස පිළිබඳව වාර්තා වී ඇතත් 5% ක් පමණි.

4.2 නිවාසවලට ඇති පහසුකම්

4.2.1 මෝටර් රථයක් නිවස අසලට යාමට හැකිද යන්න

තුප්පිරිසාව ගම්මානය පිහිටා ඇත්තේ විශ්ලී කලාපයේය. භූගෝලීය වශයෙන් සම බිමකි. ගමතුළ නිවෙස් පිහිටා ඇත්තේ වාහනයකින් නිවසට යා හැකි ගුරු පාරවල ආසන්නයේ බැවින් සෑම නිවසක් ආසන්නයටම වාහනයකින් යාමට පුළුවන. වගු අංක 30 වාහනයකින් නිවස අසලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව පිළිබඳ විමර්ශනයක යෙදෙයි. ඒ අනුව සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවාස 145 න් එක් නිවසක් හැර අනෙක් සියළුම නිවාස එනම් 99% ක් අසලටම වාහනයකින් යාමට පුළුවන.

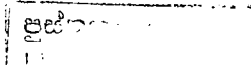
වගු අංක 30

වාහනයකින් ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව ඇති නිවාස

ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව සහිත	144	99.3
ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව රහිත	1	0.7
එකතුව	145	100.0

4.2.2 රැහැන් දුරකථන පහසුකම්

සමස්ථ ගම්මානය සඳහාම සකසන ලද ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තාවලට අනුව ගමේ නිවාස 35 ක දුරකථන පහසුකම් පවතී. මෙය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කළ 24% කි. එනම් නිවෙස් කිහිපයක පමණි. අප සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නියැදියට අනුව දුරකථන පහසුකම් පිළිබඳව වගු අංක 31 න් විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 31

රැහැන් හෝ ඇන්ටනා දුරකථන පහසුකම් තිබීම අනුව නිවාස

දුරකථන පහසුකම් සහිත නිවාස	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
දුරකථන පහසුකම් සහිත	20	13.8
දුරකථන පහසුකම් රහිත	125	86.2
එකතුව	145	100.0

සමීක්ෂණ නියැදියට අනුව දුරකථන සහිත නිවාස පැවති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ 19% ක නිවෙස්වල පමණි. නිවාසවලින් 86% කම රැහැන් සහිත හෝ රහිත දුරකථන පහසුකම් නොමැත. සන්නිවේදන අංශය රට තුළ දියුණු වෙමින් පැවතියද මෙවැනි දුර බැහැර ගම්මානයන්හි තත්ත්වය මින් අනාවරණය වේ.

4.2.3 ජංගම දුරකථන පහසුකම්

වරතමානයේ රට තුළ සීඝ්‍රයෙන් ව්‍යාප්ත වී යන මෙවලමක් වන ජංගම දුරකථන මෙම ගම තුළ අතිශයින්ම අඩු වශයෙන් ප්‍රචලිත වී ඇති බවක් වාර්තා වෙයි. නගරයෙන් දුරස්ථභාවය සහ දුරකථන විකාශන සංඥා කුළුණු දුර බැහැර පිහිටි නිසා ශ්‍රවණ අපහසුතා මෙම ප්‍රදේශයට බලපා ඇත. ජංගම දුරකථන පහසුකම් පිළිබඳ වැඩි දුරටත් විස්තර ඉදිරිපත් වෙයි.

වගු අංක 32

ජංගම දුරකථන පහසුකම් සහිත නිවාස

ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ජංගම දුරකථන පහසුකම් ඇති	5	3.4
ජංගම දුරකථන පහසුකම් නැති	140	96.6
	145	100.0

වගු අංක 32 න් විස්තර වන පරිදි ගමේ නිවෙස්වලින් 3% කට පමණක් ජංගම දුරකථන හිමිවී ඇති බව වාර්තාවන අතර 97%කම ජංගම දුරකථන නොමැත.

4.2.4 බලශක්ති භාවිතය සඳහා පහසුකම්

තුප්පිටියාව ගම්මානය හේන් සහ කැළෑ ආශ්‍රිතව පවතින ගම්මානයකි. එමනිසා ආහාර පිසීම සඳහා බලශක්ති මූලයන් ලෙස දර භාවිතා කිරීම සඳහා දර සපයා ගැනීමට හැකියාව ඇත. නොමිලයේම සපයා ගත හැකි නිසාත් දිගු විශ්ලී කාලයක් පවතින නිසාත් හොඳින් පිලිස්සීමට හැකි දර පහසුවෙන් සපයා ගැනීමට පුළුවන. මෙම පසුබිම මත 100% කම නිවෙස්වල ආහාර භාවිතා කිරීම සඳහා බලශක්ති මූලය ලෙස දර භාවිතා කරන බව වාර්තා වී ඇත.

4.3.1 පාඨය ජල පහසුකම්

පාඨය ජල පහසුකම් සපයා ගැනීම සඳහා ජල පහසුකම් ලබා ගැනීමේ ප්‍රධාන මූලය වූයේ ළිඳ සහ පොදු නල ළිඳයි. ප්‍රදේශයේ බොහෝ නිවෙස්වල ගැඹුර සහ විෂකම්භය විශාල ප්‍රමාණයේ ළිං ඉඳිකරගෙන ඇති අයුරු දැකීමට පුළුවන. වර්ෂා කාලයේදී ප්‍රදේශයේ ජල මූලයන් ජලයෙන් පොහොසත් නිසා ළිං වල ඇති තරම් ජලය පවතී. එහෙත් විශළි කාලයේදී ඇතැම් ළිංවල ජලය සිඳියන නිසා අසලවැසි ළිඳ හෝ පොදු නල ළිඳ වෙත යාමට ජනතාවට සිදුවේ. වර්ෂා කාලයේදී ගම් වැව්වල හා ළිං වල ජලය පිරී තිබෙන නිසා නැම සඳහා වැව සහ ළිඳ පාවිච්චි කරති. පොදු නල ළිඳ ද වර්ෂා කාලයේදී සහ විශළි කාලයේදී නැම සඳහා ජලය සපයා ගන්නා ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රයකි. වගු අංක 33 න් පාඨය සහ නැම සඳහා ජල පහසුකම් ලබාගෙන ඇති ආකාරය විස්තර කරයි.

වගු අංක 33

ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සඳහා ජලය සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර

මූලාශ්‍රය	වැසි කාලයේදී				වියළි කාලයේදී			
	පාඨය ජලය		නැමට ජලය		පාඨය ජලය		නැමට ජලය	
	සංඛ්‍යා	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යා	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යා	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යා	ප්‍රතිශතය
1. තමාගේ ළිඳෙන්	45	31.0	33	22.9	40	27.8	32	22.2
2. පොදු ළිඳෙන්	6	4.1	1	0.7	7	4.9	8	5.6
3. අසලවැසි ළිඳෙන්	27	16.6	11	7.6	29	20.1	16	11.1
4. පොදු නල ළිඳ	62	42.8	9	6.3	63	43.8	36	25.0
5. පොදු නල ජලය	4	2.6	0	0	4	2.6	0	0
6. නල ජලය(පුජා ජල සම්පාදනය)	0	0	0	0	0	0	0	0
7. ඇල දොළ ගංගා වැව්	0	0	90	62.5	0	0	52	36.1
8. ජලය සපයන බවුසර	0	0	0	0	0	0	0	1
9. වැසි ජල ටැංකි	1	0.7	0	0	1	0.7	0	0
10. වෙනත්	14.5	100.0	145	100	144	100	144	100

වගු අංක 33 න් විස්තර වන ආකාරයට ගම් සම්බන්ධතාවයට ලක්කරන ලද ප්‍රදේශයේ ජනතාව වර්ෂා කාලයේදී පාඨය ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය ලෙස වාර්තා වී ඇත්තේ පොදු නල ළිඳ (43%), තමාගේ ළිඳ (31%) සහ අසලවැසි ළිඳ (17%) වශයෙනි. ඊට අමතරව ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයක් දෙනා පොදු ළිඳ වැසි ජල ටැංකි බිමට ජලය සපයා ගන්නා අනෙකුත් මූලාශ්‍ර ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇත. පාඨය ජලය වියළි කාලයේදී ලබා ගැනීම සඳහාද ඉහත සඳහන් කරන ලද මූලාශ්‍ර තුනම වැඩි දෙනෙක් භාවිතයට ගන්නා බව වාර්තා වෙයි. වියළි කාලයේදී ළිංවල

ජල මට්ටම පහළ බසින නිසා ජනතාව වැඩි දෙනා පොදු නළ මිද කරා පැමිණෙන බව පෙනේ. සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 44% ක් පොදු නළ මිදෙන් ජලය සපයා ගනී. 28% ක් තමාගේ මිදෙන් තව දුරටත් පානීය ජලය සපයා ගනු ලබන අතර 20% අසලවැසි මිදෙන් ජලය සපයා ගනී.

වර්ෂා කාලයේදී නැමට ජලය සපයා ගන්නා ප්‍රධානතම මූලය වනුයේ ගමේ වැවයි. 62% ක් ජනතාව නැම සඳහා වර්ෂා කාලයේදී වැව වෙත යන බව වාර්තා වී ඇත. ඊට අමතරව 23% ක් පමණක් ස්නානය සඳහා තමාගේ මිද භාවිතා කරයි. අසලවැසි මිද (8%), පොදු නළ මිද (6%) සුළු පිරිසක් පමණක් භාවිතා කරන බව වාර්තා වී ඇත. විශ්ලී කාලයේදී නැම සඳහා ජලය ලබාගැනීමේදී වර්ෂා කාලයට වඩා තත්ත්වය වෙනස් වී ඇති අතර වැවේ ජලය භාවිතා කිරීම 36% දක්වා අඩුවී ඇත. පොදු නළ මිද 25% පමණ ජනතාව භාවිත කරන අතර 22% ක් තමාගේ මිද ද 11% ක් අසලවැසි මිද භාවිතා කරන බව වාර්තා වෙයි.

4.3.2 නිවාසවලට ජලය සපයාගන්නා ජල මූලාශ්‍ර වෙත ඇති දුර

පහත වගු අංක 33 අනුව ජලය සපයා ගැනීම සඳහා තමන්ගේ මිදක් නොමැති වූ විට හෝ තමන්ගේ මිදේ ප්‍රමාණවත් තරම් ජලය සපයා ගැනීමට නොහැකි වූ විට එම ජනතාවට වර්ෂා කාලයේදී මෙන්ම විශ්ලී කාලයේදී වෙනත් ජල මූලාශ්‍රයක් කරා යාමට සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි වී ඇත. වර්ෂා කාලයේදී එවැනි විවිධ ජල මූලාශ්‍ර වෙත කොපමණ දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කර තිබේද යන්න වගු අංක 34 න් සාකච්ඡා කරයි.

වගු අංක 34

නිවාසවලට අවශ්‍ය ජලය සපයා ගන්නා ජල මූලාශ්‍ර වෙත ඇති දුර

දුර කි.මී.	වැසි කාලයේදී		පානීය ජලය	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
0<1/4	71	71.0	74	70.5
1/4<1/2	19	19.0	20	19.0
1/2<3/4	2	2.0	3	2.9
3/4<1	7	7.0	7	6.7
1<1.5	1	1.0	1	1.0
1.5<2.00	0	0	0	0
2<=4	0	0	0	0
4<	0	0	0	0
එකතුව	100	100	105	100.0

පානීය ජලය සපයා ගැනීම සඳහා වෙනත් ජල මූලාශ්‍රයක් වෙත යන පිරිසක් පිළිබඳව වාර්තා වී ඇති අතර ඔවුන් ඒ සඳහා වර්ෂා කාලයේදී සහ විශ්ලී කාලය යන කාල දෙකේදීම එකම දුර ප්‍රමාණයක් පමණක් ගමන් කරන බව පෙනේ. වැඩිම පිරිසක් ජලය සපයා ගැනීම සඳහා ගමන් කරනුයේ කිලෝ මීටර 0 ත් 1/2 ත් අතර දුරකි.

ඉහත වගු අංක 33 ට අනුව වර්ෂා කාලයේදී ජනතාවගෙන් 71% ක් පමණ කිලෝ මීටර 0-1/4 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරයි. 19% ක් පමණ කිලෝ මීටර 1/4 ත් 1/2 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරයි. 7% ක් පමණ කිලෝ මීටර 3/4 ත් 1 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරයි.

වියළි කාලයේදී 70% ක් පමණ දෙනා 0ත් 1/4 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරන අතර 19% ක් දෙනා කිලෝ මීටර 1/4 ත් 1/2 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරයි. එසේම 7% ක් පමණ කිලෝ මීටර 3/4 ත් 1 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක් ගමන් කරයි. කිලෝ මීටර 1ට වඩා වූ දුර ප්‍රමාණයක් පිළිබඳව වාර්තා වන්නේ නැත. මේ අනුව ජලය සපයා දීමේ අවශ්‍යතාවයක් මතුවී පෙනෙන අතර පුජා ජල ව්‍යාපෘතියක අවශ්‍යතාවය මතුවී පෙනේ.

4.4 පානීය ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ගම් වැසියන්ගේ අදහස්

ගම්වැසියන්ගෙන් 65% ක් දෙනා ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ තමන් බීමට භාවිතා කරන ජලයේ තත්ත්වයේ වර්ෂා කාලයේ මෙන්ම වියළි කාලයේදීත් එතරම් වෙනසක් නොපෙන්වන බවයි. වර්ෂා කාලයේදී බීමට ගන්නා ජලයෙහි ගුණාත්මක භාවය අසතුටුදායක බවක් 35% දෙනා ප්‍රකාශ කර ඇත. වගු අංක 35 න් පානීය ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් සිදු වෙයි.

වගු අංක 35

බීමට ගන්නා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ජනතාවගේ අදහස්

අදහස්	වර්ෂා කාලයේදී		වියළි කාලයේදී	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සතුටුදායකයි	34	64.8	92	63.4
අසතුටුදායකයි	51	35.2	53	36.6
එකතුව	145	100.0	145	100.0

ඉහත වගු අංක 35 අනුව පැහැදිලි වන්නේ වියළි කාලයේදීත් 63% පමණ දෙනා තමන් බීමට ගන්නා ජලය සතුටුදායක බව ප්‍රකාශ කර ඇති බවයි. එසේම 37% දෙනා එම කාලයේදී ජලයේ තත්ත්වය අසතුටුදායක බව ප්‍රකාශකර ඇත.

4.4.1 තත්ත්වයෙන් උසස් පානීය ජලය සපයා ගැනීම සඳහා කරනු ලබන යෝජනා

වර්ෂා කාලයේදී සහ වියළි කාලයේදී බීමට ගන්නා ජලය අසතුටුදායක බව ප්‍රකාශ කර ඇති පිරිස පිරිසිදු පානීය ජලය සපයා ගැනීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත.

වර්තමානයේදී පරිභෝජනය කරන පානීය ජලයේ තත්ත්වය අසතුටුදායක බව ප්‍රකාශ කළ පිරිස පිරිසිදු ජලය සැපයීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත්කර තිබේ. මෙසේ යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇති පිරිසගෙන් 96% ක්ම ඉදිරිපත් කර ඇති යෝජනාව පානීය ජල ව්‍යාපෘතියක් ඇතිකර නල මාර්ගයෙන් ගෘහස්ථ සඳහා ජලය ලබාදීමයි. 17% දෙනා

ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ පොදු ළිං කිහිපයක් සකස් කර පාඨය ජලය සපයා දීමට ක්‍රියාකරන ලෙසයි. වගු අංක 36 න් ජනතාව විසින් පිරිසිදු ජලය සැපයීම සඳහා කරනු ලබන යෝජනා පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 36

පිරිසිදු පාඨය ජලය ලබා ගැනීමට කරනු ලබන යෝජනා

යෝජනා	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
පාඨය ජල ව්‍යාපාරිකයක් ඇති කිරීම	51	96.2
ජලනල පද්ධතිය/පොදු ළිඳ ප්‍රතිසංස්කරණය	01	1.9
ළිඳක් ඉදි කිරීම	9	17.0

ප්‍රදේශය පුරා නල ළිං කෘෂි ළිං සහ විශාල වශයෙන් ඉඳිකර නොමැති තත්ත්වයක් වර්තමානයේ පවතින අතර එම නිසා භූගත ජලය වැඩි වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගෙන නැත. මෙම තත්ත්වය මත විශාල ප්‍රමාණයේ ළිඳක් සහ ජල වැංකියක් සකස් කර පුරා ජල ව්‍යාපාරිකයක් ආරම්භ කිරීමට ශක්‍යතාව ඇත.

4.5 සතීපාරකමක පහසුකම්

වගු අංක 37 ට අනුව ගම්මානයේ සියළු නිවෙස්වලින් 59% ක ජල මූලික වැසිකිළි පවතින බව වාර්තා වී ඇත. නිවෙස්වලින් 21% ක තාවකාලික වල සහිත වැසිකිළි පවතින බවත් නිවෙස් අතුරින් 6% ක ස්ථිර වල වැසිකිළි ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. නිවෙස් අතුරින් 14%කම වැසිකිළි නොමැති බවද වාර්තා වී ඇත. මෙම කරුණු අනුව සෞඛ්‍ය රක්ෂිත වැසිකිළි ගම තුළ සතුටුදායක මට්ටමක පවතින බව පෙනේ.

වගු අංක 37

නිවාසවලට ඇති වැසිකිළි පිළිබඳ තත්ත්වය

ස්වභාවය	වැසිකිළි සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ජල මූලික	85	58.6
තාවකාලික වල	30	20.7
වල වැසිකිළිය	9	6.2
වැසිකිළි නොමැති	21	14.5
එකතුව	145	100.00

4.6 නිවෙස්වල ඇති ශෂ්‍ය උපකරණ හා බඩු බාහිරාදිය

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද ශෂ්‍යස්ථයන්හි බිත්ති ඔරලෝසු, පැටුල් මැකස් ලාම්පු, රෙඩියෝ, කැසට් රෙඩියෝ, රූපවාහිනී යන්ත්‍ර, අල්මාරි, පුටු කට්ටල, ශිතකරණ, ඩී.සී.ඩී./ඩී.වී.ඩී. යන්ත්‍ර, මහන මැෂින්, ගැස් ලීප්, රයිස් කුකර, විදුලිපංකා සහ ශෂ්‍යස්ථ වතුර පොම්ප යන උපකරණ හා බඩු බාහිරාදිය තිබෙන බව

වාරතා වී ඇත. විමර්ශනයට ලක්කරන ලද භාණ්ඩ අතුරින් පරිගණක පමණක් කිසිම නිවසක පැවති බවට වාරතා වූයේ නැත. ග්‍රාමීය, කෘෂිකාර්මික ජීවිතයක් ගතකරන සාමාන්‍ය ජනතාවට අත්‍යවශ්‍යම නොවන මෙවලම් වන ශීතකරණ, වි.සී.ඩී./ඩී.වී.ඩී., ගැස් ලීජ, රයිස් කුකර, විදුලි පංකා ඉතාම අඩු ප්‍රමාණයක් පමණක් පැවති බවට වාරතා වී ඇත. එවා අඩුවෙන් පැවතීමට තවත් හේතුවක් වනුයේ වැඩි විදුලි බල ශක්තියක් සහ ගැස් වැයකර මෙම උපකරණ භාවිතා කිරීමට සිදුවීමයි. වගු අංක 38 න් නිවෙස්වල ඇති ගෘහ උපකරණ සහ බඩු බාහිරාදිය පිළිබඳව සමීක්ෂණ තොරතුරු හෙළිදරව් කෙරේ.

වගු අංක 38

නිවෙස්වල ඇති බඩු බාහිරාදිය

භාණ්ඩය	වරතා වූ නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බිරලෝසු (බිත්ති)	124	28.8
පැහැමු මැස්ක ලාම්පු	16	3.7
රේඩියෝ	19	4.4
කැසට් රේඩියෝ	89	20.7
රූපවාහිනී යන්ත්‍ර	81	18.8
අලමාර්	43	10.0
පුටු කට්ටල	13	3.0
ශීතකරණ	2	0.5
වී.සී.ඩී./ඩී.වී.ඩී. යන්ත්‍ර	2	0.5
මහන මැෂින්	27	6.3
පරිගණක	-	
ගැස් ලීජ	1	0.2
රයිස් කුකර	1	0.2
විදුලි පංකා	1	0.2
ගෘහස්ථ වතුර පොම්ප	11	2.6
මුළු එකතුව	430	100.0

ඉහත වගුව අනුව ගෘහස්ථවල වැඩි වශයෙන්ම පැවති උපකරණය ලෙස පැහැදිලිව වරතා වන්නේ බිත්ති ඔරලෝසුයි. සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවස වලින් 85% කම ඔරලෝසු තිබී ඇත. මෙය සලකා බලන ලද සියලුම ගෘහස්ථ උපකරණවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 29 කි. දෙවන ස්ථානයට වාරතා වන්නේ කැසට් රේඩියෝවයි. මෙය නිවෙස්වලින් 61% කම පැවති බවට වාරතා වී ඇති අතර මුළු භාණ්ඩ වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්කළ 21 කි. තුන්වනුව බහුවල පැවති මෙවලම වූයේ රූපවාහිනී යන්ත්‍රයයි. එය මුළු ගෘහස්ථ සංඛ්‍යාවෙන් 56% ක පැවති බව වාරතා වෙයි. සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද නිවෙස්වලින් වාරතා වූ උපකරණ සියල්ලෙන්ම ප්‍රතිශතයක් ලෙස 19 කි. ගෘහස්ථයන්හි පවත්නා උපකරණ ලෙස සැළකෙන අලමාර් සහ පුටු කට්ටල පැවති බවට වාරතා වී ඇත්තේ ඉතා අඩුවෙනි. සමීක්ෂණයට ලක්කළ නිවෙස්වලින් 30% ක පමණක් අලමාර් පැවති බවට වාරතා වී ඇත. මුළු ගෘහභාණ්ඩ හා උපකරණ අතුරින් අලමාර් 10% ක් පමණි. පුටු කට්ටල පැවති බවට වාරතා වී ඇත්තේ මීටත්

වඩා අඩුවෙන් වන අතර මුළු ගණභාණ්ඩවලින් 9% ක පමණි. මුළු උපකරණවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්කළ එය 3 ක් පමණි. ගණස්ථවලින් 19% කට පමණ මැෂින් පැවති බවට වාර්තා වී ඇති අතර එය මුළු උපකරණ සංඛ්‍යාවෙන් 6% ක් පමණි. සමීක්ෂණයට ලක්කල නිවෙස්වලින් 7% ක පමණක් ගණස්ථ වතුර පොම්ප ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එය වාර්තා වී ඇති මුළු උපකරණ සංඛ්‍යාවෙන් 3% ක් පමණි. නිවෙස්වල පවතින උපකරණ හා බඩු බාහිරාදිය පිළිබඳව ඉහත සඳහන් විස්තරයෙන් පැහැදිලි වන්නේ අඩු ආදායම් මට්ටමට සරිලන පිවන තත්ත්වයක් ඔවුන් ගත කරන බවයි.

4.7 ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා ඇති වාහන අයිතිය

ගමනාගමන කටයුතු සහ ප්‍රවාහනය සඳහා ගමේ ජනතාව සතු ප්‍රවාහන උපකරණ වශයෙන් වාර්තා වී ඇත්තේ බයිසිකල්, යතුරුපැදි, ලොරි, කැන්ටර් රථ සහ ත්‍රී රෝද රථ යන ඒවායි. විශ්ලී කලාපීය තැනිතලා ගම්මානයක් වන තුප්පිටියාවේ ජනතාව තම ගමනාගමන කටයුතු සඳහා වැඩි වශයෙන්ම භාවිතා කරනුයේ පා පැදියයි. දුප්පත් පොහොසත් බේදියකින් තොරව බොහෝ නිවෙස්වල පාපැදි එකක හෝ දෙකක් ඇත. ඉතාම අඩු විශදම් ප්‍රවාහන මාධ්‍ය ලෙස පාපැදිය ගැහැණු පිරිමි දෙපක්ෂය අතරම ජනප්‍රිය වාහනයකි. වර්තමානය වන විට යතුරු, පැදියද ගම්මානයේ ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී. මෙම වාහන වර්ග 2 හැරුණු විට ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ජනප්‍රිය වාහනයක් වනුයේ අත් ට්‍රැක්ටරයයි. කෘෂිකාර්මික උපකරණ පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී අත් ට්‍රැක්ටර් පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ. වගු අංක 39 න් සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද ගණස්ථවල ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා ඇති වාහන අයිතිය පිළිබඳ පෙන්වුම් කෙරේ.

වගු අංක 39

ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා ඇති වාහන අයිතිය

වාහන වර්ගය	ඒවා ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	මුළු වාහන සංඛ්‍යාව
බයිසිකල්	124	81.0	165
යතුරු පැදි	26	17.0	26
ලොරි/කැන්ටර් රථ	02	1.3	02
ත්‍රීරෝද රථ	01	0.7	01
එකතුව	153	100.0	194

වගු අංක 39 ට අනුව පැහැදිලි වන්නේ සමීක්ෂණයට ලක්කල ගණස්ථවලින් 81% කට පා පැදි තිබෙන බවයි. බයිසිකලය හැරුණු විට ගමතුළ වැඩිපුරම ඇති බවට වාර්තා වන්නේ යතුරු, පැදිය වන අතර සමීක්ෂණයට ලක්කළ ගණස්ථවලින් 17% ක යතුරු, පැදි හිමිව ඇත. ලොරි හෝ කැන්ටර් රථ පිළිබඳව වාර්තා වන්නේ නිවෙස්වලින් 1% ක් පමණක් වන අතර ත්‍රී රෝද රථද සංඛ්‍යාත්මකව ගත්කළ 1ක් පමණක් වාර්තා වී ඇති අතර එය 0.7% ක ප්‍රමාණයක් පමණි. ජනතාව සතු වාහන අයිතිය පිළිබඳ ඉහත වගුවෙන් තව දුරටත් පැහැදිලි වන්නේ ගමේ බහුතර ජනතාවට පාපැදිය හැර වෙනත් වාහන අයිතිය ඉතාමත්ම අඩු බවයි. එනම් ආර්ථික ශක්තිය අතින් ජනතාව දුබල මට්ටමක සිටින බවයි.

4.8 කෘෂිකාර්මික උපකරණ හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර

තුප්පිටියාව ගම්මානය පුරාණ ගොවි ගම්මානයකි. ගමේ අති බහුතරයකම ජීවනෝපාය කෘෂිකාර්මාන්තය වන බැවින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ඔවුන් සතුව පවතී. සාම්ප්‍රදායික කැති, උදළු සහ නගුල් ආදිය භාරුණු වීට නවීන යන්ත්‍ර වශයෙන් අත් වූකිරිය සහ රෝද 4 ලොකු වූකිරිය ජනතාව අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය ය. එහෙත් මිල අධික කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍ර වන කුඩා සහ ලොකු වූකිරි සුළු සංඛ්‍යාවක් පමණක් ගමේ ජනතාව සතුව පවතී. වගු අංක 40 න් ජනතාව සතු කෘෂිකාර්මික උපකරණ පිළිබඳව තොරතුරු සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 40

ගමේ ජනතාව සතු කෘෂිකාර්මික උපකරණ සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර

උපකරණ වර්ගය	අයත් නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	මුළු උපකරණ සංඛ්‍යාව
උදළු	138	68.7	269
වූකිරි (රෝද 2)	11	5.5	11
වූකිරි (රෝද 4)	2	1.0	2
දියර ඉසින යන්ත්‍ර	20	10.0	20
කොළ මසින යන්ත්‍ර	01	0.5	01
වගාව සඳහා වූ ජල පොම්ප	29	14.4	29
එකතුව	201	100.0	332

ඉහත වගුව අනුව පැහැදිලි වන්නේ ගමේ ජනතාව සතු කෘෂිකාර්මික උපකරණ වලින් 69% ක්ම උදළු බවයි. එනම් ඡෛ නිවසකම උදළු කිහිපය බැගින් තිබෙන බව වාර්තා වී ඇත. උදළු භාරුණු වීට ජනතාව සතු බවට වාර්තා වී ඇති කෘෂි උපකරණ සංඛ්‍යාව ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකි. වාර්තා වී ඇති පරිදි රෝද 2 වූකිරි ඇති නිවෙස් 5% ක් පමණි. රෝද 2 අත් වූකිරි හිමි ජනතාව ඒවා කෘෂිකාර්මික හා ප්‍රවාහන කටයුතු වලදීත් ගමත් බිමත් වලදීත් බහුලව භාවිතා කරයි. රෝද 4 වූකිරි අයත්ව ඇත්තේ 1% ක් පමණ වූ නිවාසවලට පමණි. දියර ඉසින ස්ප්‍රේ යන්ත්‍ර සම්බන්ධයට ලක්කළ නිවෙස්වලින් 10% කට අයිතිව තිබුණි. වගාවට ජලය සැපයීමට භාවිතා කරන ජල පොම්ප ද 14% පමණ වූ නිවෙස්වලට හිමිව තිබූ බව වාර්තා විය. ගමේ බොහෝ කෘෘෂිකාර්මික කටයුතු විශේෂයෙන්ම හේන් වගාව සඳහා අවශ්‍ය වනුයේ කැත්ත, උදුල්ල පමණි. වූකිරි අවශ්‍ය වනුයේ වී වගාව සඳහායි. මාස් කන්නයේදී වූකිරි බහුලව අවශ්‍ය වේ. එම කාලයේදී අවට ගම්වල වූකිරි පවා කුලීයට යොදා ගනී.

4.9 සෞඛ්‍ය තත්ත්වය

සම්බන්ධයට භාජනය කරන ලද නියැදියේ ගෘහස්ථයන්හි ජනතාව ලෙඩ රෝගවලට භාජනය වූ බව වාර්තා වී ඇත්තේ අතිශයින්ම සුළු පිරිසක් පමණි. සම්බන්ධයේදී වාර්තා වී ඇති පරිදි පාවනය රෝගයට දෛදෙනකු පාත්‍ර වී ඇති අතර මැලේරියා රෝගයට ද දෛදෙනකු පමණක් පාත්‍ර වී ඇත. එම තත්ත්වය මත අයහපත් සෞඛ්‍ය

තත්ත්වයක් වන පාවතය හා මැලේරියාව වැළඳී ඇත්තේ ගමේ සමීක්ෂණයට භාජනය වූ ශාඛස්ථ සංඛ්‍යාවෙන් 3% කට පමණි. මෙයින් පෙනී යන්නේ ගමේ ජනතාව යහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්වයකින් පසුවන බවයි.

4.9.1 යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදුවලට ඇති හුරුව

ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක්කරන ලද පවුල්වලින් වැඩි දෙනෙකුම ප්‍රකාශ කර තිබුණේ ඔවුන් ජලය උණුකර පානය කරන්නේ නැති බවයි. ජලය උණුකර පානය කරන බව ප්‍රකාශ කොට තිබුණේ පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 13% ක් පමණි. වගු අංක 41 න් ජනතාව ජලය උණුකර පානය කිරීම සම්බන්ධව වැඩි දුරටත් තොරතුරු හෙළිවේ.

වගු අංක 41

ජලය උණුකර නිවා පානය කිරීමේ පුරුද්ද

විස්තරය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
උණුකර පානීවි කිරීම	19	13.1
උණුකර පානීවි නොකිරීම	126	86.9
එකතුව	145	100.0

4.9.2 පුරුද්දක් ලෙස බුලත්විට කෑම

කෘෂිකාර්මික ජීවිතයක් ගත කරන ජනතාවක් වෙසෙන ගොවි ගම්මානයක් වන තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද පවුල්වලින් බහුතර සංඛ්‍යාවක ජනතාව පුරුද්දක් ලෙස බුලත් කෑමට යොමු වී සිටින බව වාර්තා වී ඇත. පවුල් 105 ක පුද්ගලයන් 144 දෙනෙකු එනම් 72% ක් බුලත් කෑමට පුරුදු වී සිටී.

4.9.3 මත්පැන්වලට ඇබ්බැහිවීම

ගමේ ජනතාව මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වී ඇති සංඛ්‍යාව අඩු ප්‍රමාණයක් බව වාර්තා වේ. පවුල් 51 ක පුද්ගලයන් 51 ක් එනම් 35% ක් පමණක් මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වී ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මෙය යහපත් ප්‍රවණතාවයක් බව කිව හැකිය.

4.9.4 දුම්පානයට පුරුදු වී සිටීම

දුම්පානය සඳහා පුරුදු වී සිටින සංඛ්‍යාව මත්පැන් පානයට පුරුදු වී සිටින තත්ත්වය සමග සසඳන විට ඉහළ මට්ටමකි. මෙම ජනතාව හේන් කෙටීම, කුඹුරු, වගා කිරීම වැනි කාර්යයන්හි නියැලෙන අතර එවැනි අවස්ථාවලදී ඔවුහු විසින් බිහි ඉර්මට පෙළඹී සිටිති. මෙය ඉතාමත් අයහපත් පුරුද්දක් ලෙස දැක්වීමට පුළුවන. සමීක්ෂණයට ලක්කල පවුල් අතුරින් පවුල් 87 ක 87 දෙනෙකු එනම් ගමේ පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 60% ක් දුම්පානයට පුරුදු වී ඇති බව වාර්තා වෙයි.

ගුණ විස්තර කරන ලද බුලත් කැම, මත්පැන් වලට ඇබ්බැහිවූ පවුල් සහ දුම් පානයට පුරුදු වූ පවුල් සංඛ්‍යාව යන ඒවා පිළිබඳ පහත සඳහන් වගු අංක 42 තවදුරටත් සංඛ්‍යාත්මක විස්තරයක් සැපයේ.

වගු අංක 42

අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු සහිත සාමාජිකයන් ඇති නිවෙස්

බුලත්විට කැම		මත්පැන් පානය		දුම්පානය	
සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
105	29.1	51	31.1	87	37.8

මෙම අයහපත් පුරුදු නිසා ග්‍රාමීය ජනතාව උපයන මුදල් වලින් සැලකිය යුතු කොටසක් බුලත්, පුවක්, හුණු දුම්කොළ සහ මත්පැන්වලට වැය කිරීමට සිදුවීමෙන් ආර්ථිකය තවත් දුර්වල මට්ටමකට පත්වනු ඇත.

4.9.5 නිතර පලතුරු අනුභව කිරීම

තූප්පිරිසාව ගම්මානයේ පලතුරු නිෂ්පාදනය කර ගැනීම සඳහා පලතුරු ගස් වවා ගැනීමේ ඉඩකඩ මෙන්ම ඒ සඳහා යෝග්‍ය දේශගුණික සහ සාරවත් පසක්ද පවතී. ඒ අනුව අඹ, ගස්ලඬු, දෙළුම්, දොඩම්, නාරං, අනෝදා, කොමඩු වැනි පලතුරු වර්ග රැසක් වවා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව ඇත. එහෙත් එලෙස පලතුරු නිෂ්පාදනය කර පවුලේ පරිභෝජනයටවත් නොගන්නා බව සමීක්ෂණ තොරතුරුවලින් පෙනී යයි. වගු අංක 43 න් ගමේ ජනතාවගේ පලතුරු අනුභවය පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිදරව් වේ.

වගු අංක 43

ගමේ ජනතාව නිතර පලතුරු අනුභවය කරන්නේද යන්න

විස්තරය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
නිතර පලතුරු අනුභව කිරීම	19	13.1
නිතර පලතුරු අනුභව නොකිරීම	126	86.9
	145	100.0

වගු අංක 43 න් විස්තර වන පරිදි සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද පවුල් අතුරින් 13% ක් පමණක් නිතර පලතුරු අනුභව කරන බව ප්‍රකාශ කර ඇත. පවුල්වලින් 87% ක්ම ප්‍රකාශකර ඇත්තේ තමන් නිතර පලතුරු අනුභව නොකරන බවයි. ප්‍රදේශයේ පලතුරු වගා වුවද පලතුරු සුලභ ලෙස පැවතියද ජනතාවට පුරුද්දක් ලෙස නිතර පලතුරු අනුභව කිරීමට පුරුදු වී නැති බව මින් පෙනේ. ජනතාවට තම පරිසරයෙන් නිෂ්පාදනය වන පලතුරු නිතර අනුභව කිරීමේ දැනුවත් භාවය ඇති කළ යුතු වන්නේය.

4.10 ගම්නාගමන හා සේවා යටිතල පහසුකම්

තැප්පිටියාව ගම්මානය හා විෂමතාවය අතින් තැනිතලා ප්‍රදේශයකි. අනුරාධපුරයේ සිට තන්තිරිමලේ දක්වා වූ මහා මාර්ගය වැටී ඇත්තේ තැප්පිටියාව ගම්මානය හරහාය. මෙම මහා මාර්ගය කිලෝ මීටර 2 1/2 ක් පමණ ගම මැදින් වැටී ඇති අතර කිඹුල් වැව සහ මහ සියඹලාගස්වැව යන ගම්මානයේ කුඩා කුඩා ගම්මාන දක්වා බොරළු පාරවල ඉදිවී ඇත. මෙම බොරළු පාරවල ගණනාවක් ගම ඇතුළත කොටස් සම්බන්ධ කරමින් ඉදිවී ඇති අතර, ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තා අනුව බොරළු පාරවල මුළු දිග කිලෝ මීටර 45 ක් පමණ වේ. මීටත් අමතරව ගම තුළ කරත්ත පාරවල කීපයක්ම ඇති අතර ඒවායේ මුළු දුර ප්‍රමාණය කිලෝ මීටර 35 ක් පමණ වේ.

4.10.1 ප්‍රධාන මාර්ගය

අනුරාධපුර සහ තන්තිරිමලය දක්වා වූ මහා මාර්ගය මෙම ප්‍රදේශයේ ඇති ප්‍රධානතම මාර්ගයයි. තැප්පිටියාව ගම්මානයට කිලෝ මීටර 07 පමණ මෙපිටින් ඔයාමඩුව මංසන්ධිය පිහිටා ඇති අතර එම ස්ථානයෙන් මහවිලවිවිය හරහා මන්නාරම මාර්ගය වැටී ඇත. අනුරාධපුරයේ සිට මෙම මාර්ගයේ බස් සේවාවන් දෙකක් පවත්වන අතර එක් බස් සේවයක් අනුරාධපුර - විලවිවිය හරහා මන්නාරම් හන්දිය දක්වාද අනෙක් බස් සේවය අනුරාධපුර තැප්පිටියාව හරහා තන්තිරිමලේ දක්වාද ධාවනය වේ. ප්‍රදේශයේ ජනතාව සිය දෛනික අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහා කිලෝ මීටර 40 ක් පමණ දුර වූ අනුරාධපුර ප්‍රධාන නගරය වෙත ගමන් කළයුතු අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ බැංකු අවශ්‍යතා සඳහා කිලෝ මීටර 20 ක් විලවිවිය - පේමඩුව නගරය කරා ගමන් කළයුතු වේ. මෙම මාර්ගයේ රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික දෙපාර්තමේන්තු හොඳ බස් රථ සේවයක් ක්‍රියාත්මක වන්නේය.

4.11 විවිධ සේවා සපයන ආයතනවලට ගමේ සිට ඇති දුර

තැප්පිටියාව ගම්මානීන් විවිධ වූ අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහා විවිධ ආයතනවලින් සේවය ලබා ගන්නා අතර එම ආයතනවලින් ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයක් හැරුණු විට සෙසු සියල්ල ගමෙන් පිටත පිහිටා ඇත. අංක 44 වගුව මගින් එම ආයතනවල පිහිටීම හා ඒවාට ගම මායිමේ සිට ඇති දුර පිළිබඳව තොරතුරු පිළිබඳව විස්තර දක්වයි.

වගු අංක 44

ගමට අවශ්‍ය වැදගත් සේවා සපයන ආයතනවල පිහිටීම හා ඒවාට ඇති දුර

ආයතනයේ නම	පිහිටියේ		ගමෙන් පිටත නම් ගමෙහි මායිමේ සිට දුර කි.මී.
	ගමෙහි	ගමෙන් පිට	
1. ප්‍රාථමික පාසැල (1-5 දක්වා ශ්‍රේණි)	ගමෙහි	-	-
2. සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා ඇති පාසල (0-11/6-11)	-	පිට	කි.මී. 20
3. උසස් පෙළ කලා විෂය බාරාව ඇති පාසල	-	පිට	කි.මී. 20
4. උසස් පෙළ විද්‍යා විෂය බාරාව ඇති පාසල	-	පිට	කි.මී. 45
5. සමුපකාර ප්‍රාදේශීයකය	-	පිට	කි.මී. 06
6. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	-	පිට	කි.මී. 12
7. පශු වෛද්‍ය කාර්යාලය	-	පිට	කි.මී. 20
8. කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය	ගමේ	-	-
9. නැපැල් හල	-	පිට	කි.මී. 12
10. සමුපකාර බැංකුව	-	පිට	කි.මී. 20
11. ලංකා බැංකුව/ මහජන බැංකුව	-	පිට	කි.මී. 13
12. ඩිස්පෙන්සරිය	-	පිට	කි.මී. 13
13. රජයේ රෝහල (නැවතීමේ ප්‍රතිකාර සහිත)	-	පිට	කි.මී. 13
14. ආයුර්වේද ඩිස්පෙන්සරිය	-	පිට	කි.මී. 13
15. පුද්ගලික වෛද්‍යවරයා (බරහිට)	-	පිට	කි.මී. 06
16. සති පොළ	-	පිට	කි.මී. 06
17. කිවිටුම බස් පාරට	ගමේ		කි.මී.20
18. ආගමික ස්ථානයට	ගමතුළ		-
19. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය		පිට	කි.මී. 20

වගු අංක 44 න් දැක්වෙන පරිදි ගමේ ජනතාවගේ ඵලදායී කටයුතු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ගමෙන් පිටට කි.මී. 02 සිට කි.මී. 20 දක්වා දුරක් යා යුතුව ඇත. උසස් පෙළ විද්‍යා විෂය බාරාව ඇති පාසල පිහිටා ඇත්තේ අනුරාධපුරයේ පමණක් නිසා කි.මී. 40 ක් දුර ඒ සඳහා යා යුතුව තිබේ.

4.12 වෙනත් ගබඩා ගොඩනැගිලි ආදිය

තුප්පිටියාව ගම්මානය තුළ පිළිසකර කර හෝ භාවිතයට ගැනීමට හැකි ගොඩනැගිලි නොමැත. ගොඩනැගිලි ආදිය ඉදිකර ඒවා තවමත් භාවිතයට නොගනිමින් පවත්නා තත්වයක් නොමැති අතර ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම වැනි සංවර්ධන කටයුතු ගම තුළ මෑතකදී සිදු වී නොමැත. අත්‍යවශ්‍ය කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා අදාළ ගොඩනැගිලි ඉදිකළ යුතුව ඇත.

4.13 විදුලිබලය ලබාදී ඇති ආකාරය

ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපස සහ ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් දුරස්ථ වූ ගමේ ඇතුළත ප්‍රදේශවලදී ජනතාව පදිංචිව සිටී. ප්‍රධාන මාර්ගයේ විදුලි බලය ලබා දී ඇතත් ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් එපිට කුඩා පාරවල් වල විදුලි බලය ලබාදී නොමැති බැවින් මුළු ගමම අවරණය වන ලෙසට විදුලිය ලැබී නැත. එම නිසා ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපස නිවෙස් සුළු සංඛ්‍යාවකට පමණක් විදුලිය ලැබී තිබුණද බහුතරයක් නිවෙස්වලට විදුලිය නැත. එබැවින් තුළුපිටියාව ගම සඳහා විදුලිබල පහසුකම් ලබාදීම වැඩි සැලකිල්ලට භාජනය විය යුතු කරුණකි. විදුලිය ලබාදී ඇති ආකාරය පිළිබඳ සංඛ්‍යා සටහන් වගු අංක 45 න් විස්තර කෙරේ.

වගු අංක 45

විදුලි බලය සපයා දී ඇති නිවෙස්

විස්තරය	නිවෙස් ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය		සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
රැහැන් විදුලි බලය ඇති	13	9.0	සුර්ය කෝෂ විදුලිය ඇති	23	15.9
රැහැන් විදුලි බලය නැති	132	91.0	සුර්ය කෝෂ විදුලිය නැති	122	64.1
	145	100.0		145	100.0

ඉහත වගුව අනුව නිවෙස්වලින් 9% කට පමණක් ජාතික විදුලිබල පද්ධතියෙන් විදුලි බලය සපයා දී ඇත. 91%කටම රැහැන් සහිත විදුලිය ලබාදී නැත. සුර්ය කෝෂ වලින් විදුලිය ලබාගත් පිරිසක්ද ගමේ සිටින අතර සුර්ය කෝෂ මාර්ගයෙන් විදුලිය ලබාගෙන ඇති නිවෙස් ප්‍රමාණය 16% කි. එම නිසා ජාතික විදුලිබල පද්ධතියෙන් සහ සුර්ය කෝෂ භාවිතයෙන් යන ආකාර දෙකෙන්ම විදුලිය ලබාගත් නිවෙස් සංඛ්‍යාව 25% ක් පමණි. 75% ක් වූ ඉතිරි නිවාසවලට විදුලිය සපයා දිය යුතු තත්ත්වයක් පවතී.

4.13.1 විදුලිය ලබාගෙන නැති නිවෙස්වල සිට විදුලිය ලබාගැනීම සඳහා ඇති ආසන්නම කණුවට ඇති දුර

තුළුපිටියාව ගම්මානයේ පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 75%කටම විදුලි බලය සපයා නැති බව ඉහතින් විස්තර වුණි. විදුලි බලය ලබා ගැනීමට ඇති ආසන්නම කණුවට ඇති දුර මීටර් 400 - 600 ක පමණ දුර ප්‍රමාණයක පවතින නිවෙස් සංඛ්‍යාව 83% ක් පමණ විශාල ප්‍රමාණයක් බව පහත සඳහන් වගුවෙන් පැහැදිලි වේ.

වගු අංක 46

විදුලි සපයාගෙන නැති නිවෙස්වල සිට ආසන්නම කණුවට ඇති දුර

දුර (මීටර)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
0<= 25	2	1.5
25<=50	4	3
400<=600	109	82.6
600<	17	12
එකතුව	132	100.0

මීටර 600 ට වඩා වැඩි දුරක අවසාන ලයිට් කණුව පිහිටා ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව 12% කි. දුර මීටර 25 ක් හෝ ඊටත් අඩු දුරක පිහිටි නිවාස සංඛ්‍යාව 1% ක් පමණි. අවසාන ලයිට් කණුවට ඇති දුර මීටර 25 ක් 50 ක් අතර පිහිටි නිවාස සංඛ්‍යාව 3% ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත. ඉහත විවරණය අනුව පෙනී යන්නේ ගමේ විදුලි බලය නොමැති නිවාසවලින් බහුතරයක් විදුලිය ලැබී ඇති කොටසේ වූ විදුලි කණුවේ සිට මීටර 400 ක් හෝ ඊටත් වඩා දුරකින් පිහිටා ඇති බවයි. ගමේ නිවෙස් ඇතිව පිහිටා තිබීමත්, ගම විශාල ප්‍රදේශයක පැතිර තිබීමත් නිසා විශාල ප්‍රදේශයක් පුරා විදුලි බලය සපයා දීමෙන් මුළු ගමම ආවරණය කිරීමට හැකිය.

4.14 විදුලිබලය ලබාගත නොහැකි වීමට හේතු

තූප්පිරිසාව ගම්මානයේ ජාතික විදුලිබල පද්ධතියෙන් සහ සුරයකෝෂ මාර්ගයෙන් විදුලි බලය ලබාගෙන ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව 25% ක් පමණක් බව ඉහතදී හෙළි විය. 75% නිවෙස් සඳහා විදුලි බලය ලබාගැනීමට නොහැකිවීමට හේතු විමසීමක් මෙහිදී සිදු කෙරේ. වගු අංක 47 න් විදුලි බලය ලබාගත නොහැකිවීමට හේතු සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 47

විදුලි බලය ලබාගත නොහැකිවීමට හේතු

හේතු	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ආර්ථික අපහසුතා	08	5.3
ප්‍රදේශයට විදුලි බලය සපයා නොතිබීම	125	94.7
එකතුව	133	100.0

ඉහත කරුණු දැක්වීමට අනුව විදුලිය ලබා නොමැති ඇති පවුල් වලින් 5% ක් වූ අතර, ඊට ප්‍රධාන හේතුව ආර්ථික අපහසුතාවන්ය. 95% ක්ම විදුලිය ලබා ගැනීමට නොහැකිවීමට හේතුව ලෙස පවසා ඇත්තේ ප්‍රදේශයටම විදුලිය සපයා නැතිකමයි. එමනිසා මෙම ගම්මානය සඳහා විදුලි බලය සපයා දීම අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තක් සේ සඳහන් කිරීමට පුළුවන.

4.15 ගම තුළ පවතින කුඩා වැව් සහ අමුණු

ගමතුළ කුඩා වැව් 8ක් අමුණු 01 ක් සහ කෘෂි ළිං 47 ක් පවතින බව වාර්තා වී ඇත. එක් එක් වැවක් යටතේ පෝෂණය වන අක්කර ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව වගු අංක 48 න් විස්තර කෙරේ.

වගු අංක 48

තුප්පිටියාව තුලාන තුළ පවතින වැව් සංඛ්‍යාව

වැවේ නම	අක්කර ප්‍රමාණය	පෝෂණය වන අක්කර ප්‍රමාණය
තුප්පිටියාව වැව	80	50
මහකිඹුලුව වැව	120	75
කුඩා කුඹුලුව වැව	50	15
මහසියඹලාගස් වැව	100	60
ගොඩගහ වැව	60	45
කුඩා සියඹලාගස්වැව	35	7
දියමතුවර වැව	30	6
ඇටදැඹු වැව	40	24
ගොඩරත්මල්ගහ වැව	20	-
කුඩා ඉඳිවැව	40	6
පොකුණ	15	-

ඉහත වගුවේ සඳහන් වැව් සියල්ලම ස්ථිර ජල මාර්ගයකින් පෝෂණය වන අතර වර්ෂා පෝෂිත වැව්වේ. මෙම වැව් අතුරින් ගොඩරත්මල්ගහවැව භාවිතයට ගැනීමට නොහැකි තරම් ජරාවාස වී ඇති අත්හැර දමන ලද වැවකි. මෙය භාවිතයට ගැනීමට නම් ප්‍රතිසංස්කරණය කළයුතු වන්නේය.

මෙම වැව්වලට අමතරව අමුණු 01 ක් සහ කෘෂි ළිං 47 ක් ගමෙහි ඇති බව වාර්තා වී ඇත.

4.16 ගමෙහි භෞතික සම්පත්

තුප්පිටියාව තුලාන තුළ මෙතෙක් හඳුනාගත් භෞතික සම්පත් වශයෙන් ඇත්තේ උළු සහ ගඩොල් නිෂ්පාදනය සඳහා සුදුසු පස් පමණි. මෙම පස් භාවිතයට ගනිමින් දැනටමත් ගඩොල් නිෂ්පාදනය කරන බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිවිය. මෙයට අමතරව හඳුනාගත් භෞතික සම්පත් වශයෙන් සඳහන් කිරීමට විශේෂිත යමක් නොමැත.

පස්වන පරිච්ඡේදය
ඉඩම් අයිතිය භුක්තිය සහ සංවර්ධනය කිරීම

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ ජනතාවගේ ඉඩම් අයිතිය භුක්තිය ඉඩම් වගා කිරීම හා පාංශු බාදනය පිළිබඳව අවධානය යොමු කෙරේ.

5.1 ඉඩම් භාවිතය

සමීක්ෂණයට භාජනය වී ඇති ගෘහස්ථවලට අයත්ව පැවති මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 569.25 කි. ඒ අනුව එක් පවුලකට අයත් ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 3.9 ක් වේ. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ජනතාව සතු ඉඩම් ඒවායේ භාවිතය අනුව වර්ග 4කට වෙන් කර දක්වීමට පුළුවන. එනම් මඩ ඉඩම්, ගෙවතු, ගොඩ ඉඩම්, සහ හේන් වගයෙනි. පහත විස්තර කරන වගු අංක 49 න් ඉඩම්වල ස්වභාවය දැක්වේ.

වගු අංක 49

ඉඩම්වල ස්වභාවය

ඉඩම් වර්ගය	කැබලි ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
මඩ ඉඩම්	109	21.8
ගෙවතු	144	71.2
ගොඩ ඉඩම්	14	6.0
හේන්	22	1.0
	189	100.0

ගම්මානයේ ඉඩම්වලින් 22% ක් කුඹුරු ඉඩම් වන අතර 71% ක් ගෙවතු ඉඩම් වේ. ගොඩ ඉඩම් 6% ක් වන අතර හේන් 1% ක් පමණි. ගම්මානයේ මුලින්ම හේන් පැවති අතර ඒවා ක්‍රමයෙන් ගොඩ ඉඩම් හා ගෙවතු බවට පත්වී ඇති අතර හේන් ප්‍රමාණය අඩු වී ඇත.

ඉහත සඳහන් ආකාරයට වර්ගීකරණයට ලක්වී ඇති ඉඩම් කැබලි වශයෙන් ඇති ආකාරය වගු අංක 50 න් දැක්වේ.

5.2 ඉඩම් කැබලි වී ගොස් ඇති ආකාරය

චතු අංක 50

ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර	මඩ ඉඩම්		ගෙවත්ත		ගොඩ ඉඩම්		හේත	
	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
1/4 <= ප්‍රමාණය < 1/2	5	0.9	1	0.7	-	-	-	-
1/2 <= ප්‍රමාණය < 1	97	88.2	5	3.5	5	21.4	10	58.0
1 <= ප්‍රමාණය < 2	8	16.0	13	9.0	10	35.7	12	52.0
2 <= ප්‍රමාණය < 5	3	11.0	124	86.1	10	35.7	-	-
5 <	-	-	1	0.7	3	7.1	-	-
	113		144		28		22	

ගුණ චතු අංක 40 න් විස්තරවන පරිදි තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සම්කළයාට ලක්කළ 50% ක නියැදිය සතුව විවිධ ප්‍රමාණයේ මඩ ඉඩම් කැබලි 113 ක් ගෙවතු ඉඩම් කැබලි 144 ගොඩ ඉඩම් කැබලි 28 ක් සහ හේන් වශයෙන් භාවිතා කළ ඉඩම් කැබලි 22 ක් පැවති බවට වාර්තා වී ඇත.

මඩ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ අක්කර 1/4 හා 1/2 දක්වා විශාලත්වයකින් යුක්ත වූ කැබලි පැවති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ 0.9% ක් තරම් කුඩා ප්‍රතිශතයකි. අක්කර 1/2 ත් අක්කර 1 ත් අතර ප්‍රමාණයේ මඩ ඉඩම් කැබලි 89% ක් පැවතුන අතර අක්කර 1 ත් 2ත් අතර ප්‍රමාණයේ කැබලි 7% ක්ද අක්කර 2ත් 5ත් අතර ප්‍රමාණයේ කැබලි 3% ක් පමණද පැවතුණි. මෙයින් පෙනී යන්නේ අක්කර 1/2 ත් අක්කර 1 ත් අතර ප්‍රමාණයේ කුඹුරු ඉඩම් කැබලි බහුතරයක් පැවති බවයි. ලොකු කුඹුරු ඉඩම් නොමැත.

වැඩිම විශාල ප්‍රමාණයේ ඉඩම් කැබලි පැවති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ ගෙවතුයි. විවිධ ප්‍රමාණයේ ගෙවතු පැවති අතර 86% ක්ම පැවති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ අක්කර 2 ත් 5 ත් අතර ප්‍රමාණයේ විශාල ගෙවතුයි. අක්කර 1/4 සිට අක්කර 2 දක්වා වූ ගෙවතු 13% ක් පැවතුණි. අක්කර 5ට වැඩි ගෙවතු පැවති බවට වාර්තා වූයේ 0.7% ක් පමණි.

ගෙවතු ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයේ කැබලි පැවති නිසා ජනතාව සතුව පැවති ගොඩ ඉඩම් සංඛ්‍යාත්මකව සුළු ප්‍රමාණයක් පමණක් වාර්තා විය. අක්කර 2-1 ත් අතර වූ ගොඩ ඉඩම් මුළු ගොඩ ඉඩම් සංඛ්‍යාවෙන් 21% ලෙස වාර්තා වී ඇත. අක්කර 1 ත් 2ත් අතර සහ අක්කර 2-5 ත් අතර ගොඩ ඉඩම් පිළිවෙලින් 36% බැගින් වාර්තා වී ඇත. අක්කර 5ට වැඩි ගොඩ ඉඩම් සංඛ්‍යාව ඉතාම සුළු ප්‍රමාණයක් එනම් 1 ක් පමණක් වාර්තා වී ඇති අතර එය මුළු ප්‍රමාණයෙන් 7% ක් පමණි.

ගෙවතු සහ ගොඩ ඉඩම් හැරුණු විට හේන් වශයෙන් භාවිතයට ගන්නා ඉඩම්ද සුළු ප්‍රමාණයක් වාර්තා වී ඇත. ඒවාද අක්කර 1/2 ත් 1 ත් අතර විශාල වූ හේන් කැබලි සංඛ්‍යාත්මකව 10 ක් සහ අක්කර 1ත් 2ත් අතර වූ හේන් ද 12 ක් පමණ වාර්තා වී ඇති අතර එය පිළිවෙලින් 48% සහ 52% පමණ වේ.

5.2 ධුක්කියේ ස්වරූපය අනුව ගොඩ ඉඩම්

ගම්මානයේ ජනතාවට අයත් ගොඩ ඉඩම් ඒවායේ ධුක්කියේ ස්වරූපය අනුව වෙනකර දැක්වීම වග අංක 51 න් සිදු කරනු ලබයි.

5.3.1 ධුක්කියේ ස්වරූපය අනුව ගොඩ ඉඩම්

වග අංක 51

ගොඩ ඉඩම්

ධුක්කි ඇකාර	ප්‍රමාණය පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	ඉඩම් ප්‍රමාණය									
		4/1 -2/1		1/2 -1		1/4 -2		2-5		5 ට වැඩි	
		සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
තනි අයිතිය											
වෙනත් හවුල් අයිතිය				1	7.1						
අතවසර(පෞද්ගලික)											
අතවසර (රජයේ)						2	14.3	3	21.4		
බද්දට ගත්											
ස්වර්ණ භූමි/ජයභූමි											
තාවකාලික බලපත්‍ර				2	14.3	3	21.4	2	14.3	1	7.1
තනි අයිතිය						1	25				
අතවසර රජයේ						1	25				
බද්දට ගත්				1	25						
තාවකාලික බලපත්‍ර				1	25						
තනි අයිතිය				1	0.7			1	0.7		
වෙනත් හවුල් අයිතිය								1	0.7		
අතවසර පෞද්ගලික		1	0.7					1	0.7		
අතවසර රජයේ								10	6.9		
ස්වර්ණ භූමි/ජය භූමි						3	2.1	9	6.3		
තාවකාලික බලපත්‍ර				4	2.8	10	6.9	102	70.8		

ගොඩ ඉඩම්වල ධුක්කි ක්‍රමය ලෙස වාර්තා වී ඇත්තේ අයිතිය ධුක්කි ක්‍රමය යටතේ අක්කර 1/2 න් 1න් අතර ප්‍රමාණයේ බිම් කොටස් 7% ක ප්‍රමාණයක් සහ අතවසර රජයේ අක්කර 1න් 2න් අතර 14% ප්‍රමාණයකුත්, තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේ අක්කර 1/2 න් 1න් අතර 14% ද අක්කර 1 න් 2න් අතර 21% ද, අක්කර 2 න් 5න් අතර 14% ද අක්කර 5ට වැඩි 7% ද වශයෙනි. ඒ අනුව වැඩිම ඉඩම් කොටස් ප්‍රමාණයක් වාර්තා වී ඇත්තේ තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේයි.

ගෙවතු වල තනි අයිතිය යටතේ අක්කර 1/2 සහ 1 අතර 0.7%, අක්කර 2 සහ 5 අතර 0.7% ද, හමුළු අයිතිය යටතේ අක්කර 1/4 -1/2 අතර 0.7% ද, අක්කර 2 හි 5ක් අතර 0.7% ද වශයෙන් ප්‍රතිශත අගයක් වාර්තා වී ඇත. අනවසර පොදුගමක ඉඩම් අක්කර 2-5 අතර 0.7% ද, අනවසර රජයේ ඉඩම් අක්කර 1ක් 2ක් අතර 2% ද, අක්කර 2ක් 5 ක් අතර 7% ද, වශයෙන් වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් අයත් වේ. ස්වර්ණභූමි/ ජයභූමි ඔප්පු සහිත ගෙවතු ඉඩම් අක්කර 2 ක් 5 ක් අතර 6% වාර්තා වී ඇත. තාවකාලික බලපත්‍ර සහිත ඉඩම් අක්කර 1/2 ක් 1 ක් අතර 3% ද, අක්කර 1 ක් 2ක් අතර 9% ද, අක්කර 2ක් 5ක් අතර 86%ද, අක්කර 5ට වැඩි 0.7% ද වශයෙන් වැඩිම ගෙවතු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් අයත්ව ඇත්තේ තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේයි.

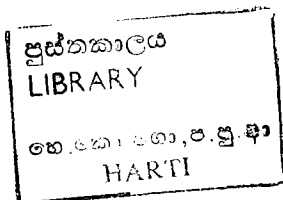
හේන් ඉඩම් සුළු ප්‍රමාණයක් වන අතර තනි අයිතිය යටතේ වූ අක්කර 1 ක් 2ක් අතර 25% ද, අනවසර රජයේ භුක්ති ක්‍රමය යටතේ අක්කර 1 ක් 2ක් අතර 25% ද, බදු යටතේ අක්කර 1/2 ක් 1 අතර 25% ද, තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේ අක්කර 1/2 ක් 1 ක් අතර 25% ද වශයෙන් ඉඩම් අයත්ව තිබූ බව වාර්තා වී ඇත.

5.3.2 මුක්තියේ ස්වරූපය අනුව කුඹුරු ඉඩම්

ගුණ වතු අංක 51 න් විස්තර කෙරෙන අයුරු, තනි අයිතිය යටතේ ඇති කුඹුරු ඉඩම් 2 ක් පමණක් වාර්තා වී ඇති අතර එය මුළු කුඹුරු ඉඩම් වලින් 2% ක් පමණක් විය. එයද අක්කර 1/2 හා 1 අතර ඒවායි. අනවසර රජයේ අයිතිය යටතේ ඇති අක්කර 1/2 හා 1 අතර ප්‍රමාණයේ කුඹුරු ඉඩම් කැබලි 17 ක් වාර්තා වී ඇති අතර එය මුළු කුඹුරු ප්‍රමාණයෙන් 14% ක් විය. ස්වර්ණභූමි/ජයභූමි අයිතිය සහිත කුඹුරු ඉඩම් 2 ක් පමණක් වාර්තා වී ඇති අතර අක්කර 1/2 හා 1 අතර සහ අක්කර 1 හා 2 අතර ඒවායි. ගමේ කුඹුරු ඉඩම් වැඩිම ප්‍රමාණයක් ඇති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේයි. එම අයිතිය යටතේ වූ කුඹුරු ඉඩම් කැබලි 88 වාර්තා වී ඇති අතර එයින් කැබලි 78 ක්ම අක්කර 1/2 හා 1 අතර ප්‍රමාණයේ ඒවා විය.

**කුඹුරු ඉඩම්
වතු අංක 52**

මුක්ති ආකාර	ඉඩම් ප්‍රමාණය									
	අක්.1/4 1/2		අක් 1/2 - 1		අක්. 1-2		අක්. 2-5		5 ට වැඩි	
	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
තනි අයිතිය	-	-	2	1.8	-	-	-	-	-0.9	-
අනවසර රජයේ			17	14.5				1	-	-
ස්වර්ණ භූමි/ජය භූමි			1	0.9	1	0.9	0.9	-	-	-
තාවකාලික බලපත්‍ර	1	0.9	78	70.9	7	6.4	6.4	2	1.8	-
එකතුව	1	0.9	98		8			3		

ඉහත විස්තරයට අනුව ගමේ කුඹුරු, ඉඩම් කැබලි 110 ක් පමණ පවතින බව වාර්තා වේ. ඒ අනුව එක් පවුලකට හිමිවන කුඹුරු, ඉඩම් කැබලි ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍යය 0.75 ක් පමණ වේ.

5.4 ඉඩම්වල පිහිටීම අනුව ඉඩම් වර්ගීකරණය

තැප්පිරියාව ගමේ ජනතාව සතු ඉඩම් ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ සහ ඉන් පිටතද පැවති බවට වාර්තා වී ඇත. එහෙත් ග්‍රාම නිලධාරී වසමෙන් පිට ඉඩම් අයිතිය ඇත්තේ ඉතාම සුළු වශයෙන් බව වාර්තා වී ඇත. වගු අංක 53 න් සාකච්ඡා කරනුයේ ජනතාව සතු ඉඩම් පිහිටා ඇති ආකාරයයි.

වගු අංක 53

ජනතාව සතු විවිධ වර්ගවලට අයත් ඉඩම් පිහිටීමේ ස්ථානය අනුව වර්ගීකරණය

ඉඩම් වර්ගය	වසම තුළ			වසමින් පිට		
	සංඛ්‍යාව	අක්කර ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	අක්කර ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
කුඹුරු, ඉඩම්	109	119.25	96.0	01	5.0	4.00
ගෙවතු	145	406.50	100.0	-	-	-
ගොඩ ඉඩම්	13	32.0	94.1	01	0.2	5.9
හේන්	04	5.50	100.0	-	-	-
එකතුව	271	570.25	100	02	07	9.9

වාර්තා වී ඇති පරිදි ජනතාව සතු සියළුම ඉඩම් කැබලි සංඛ්‍යාව 273 කි. මේ අතුරින් 271 ක්ම පිහිටා ඇත්තේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ වන අතර 02 ක් පමණක් වසමින් පිටත පිහිටා ඇත. සියලුම ගෙවතු සහ හේන් ග්‍රාම නිලධාරී වසමතුළ පිහිටා ඇති බවට වාර්තා වී ඇති අතර කුඹුරු, ඉඩම් 01 ක් සහ ගොඩ ඉඩම් 01 ක් පමණක් වසමින් පිටත පිහිටා ඇත.

5.5 ජල ප්‍රභවය අනුව ඉඩම් වර්ගීකරණය

ගම්මානයේ ජනතාව සතු ඉඩම්වලට ජලය සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර කීපයක් පිළිබඳව වාර්තා වී තිබුණි. කුඹුරු, ඉඩම්, ගෙවතු, ගොඩ ඉඩම්, සහ හේන් සඳහා ජලය සපයා ගන්නා ජල ප්‍රභවයන් පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 54

ජල ප්‍රභවය	ගොඩ ඉඩම්			ගෙවතු ඉඩම්			හේන්			කුඹුරු		
	සංඛ්‍යාව	අක්කර	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	අක්කර	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	අක්කර	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	අක්කර	ප්‍රතිශතය
මහාචාරී	-			-			-			-		
සුළුචාරී	-			-			-			75	85	68.6
වැසි දිය	14	34	100	144	405	100	4	5.50	100	34	39	31.4

වගු අංක 54 න් විස්තර වන පරිදි ගොඩ ඉඩම්, ගෙවතු සහ හේන් යන ඉඩම් වර්ග තුනම වගා කරන ජල ප්‍රභවය ලෙස වාර්තා වී ඇත්තේ අහස් දියයි. කුඹුරු ඉඩම්වලින් 69% ක් සුළු වාර්මාර්ග වලින්ද 31% ක් අහස් දියෙන් ද වගා කරන බව වාර්තා වී ඇත.

5.6 ඉඩම්වල භෞතික ස්වභාවය

තුප්පිටියාව ගම්මානය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බටහිර දිශාවේ පිහිටි තැනිතලා සම භූමියකින් යුත් බිම් පෙදෙසකි. ප්‍රදේශයේ පස Reddish, Brown Earth, Low humic clay and Grumusol යන පස් වර්ගවලින් තැනහොත් අතිශය සාරවත් රතු දුඹුරු පස්වලින් යුත් ප්‍රදේශයකි. ප්‍රදේශය තැනිතලා ස්වභාවයකින් යුක්ත වුවද මාස 06 ක් වැනි දිගු කාලයක් පවතින වියළි කාලයේදී මතුපිට පස දැඩි සුර්ය රශ්මියකින් දැවෙන නිසා වර්ෂා සමයේදී මතුපිට පස සෙදියාම සිදු වේ. එම තත්ත්වය මත ඉඩම් තැනිතලා වුවද මද බැවුම් ප්‍රදේශයට වර්ෂා ජලය ගලායන නිසා ඉඩම් වල මතුපිට පස සොදා පාළුවට ලක් වීමක් සිදු වේ.

වගු අංක 55 න් විස්තර වන්නේ ගමෙහි ජනතාව විසින් තම ඉඩම්වල පස් වර්ගය පිළිබඳව දක්වන ලද අදහස් වේ.

වගු අංක 55

ගොඩ ඉඩම්වල භෞතික ලක්ෂණ

පස් වර්ගය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ලෝම පස	19	13.3
මැටි පස	112	78.3
වැලි පස	10	7.0
තොදනී	2	1.4
එකතුව	144	100.0

වගු අංක 55 න් විස්තර වන පරිදි ගමේ සම්කෂණයට ලක් කරන ලද ඉඩම් වලින් 13% ක් ලෝම පස පවතින බව වාර්තා වී ඇත. ඉඩම් වැඩිම ප්‍රමාණයක් පවතින පස ලෙස වාර්තා වී ඇත්තේ මැටි පස වන අතර එ 78% කි. වැලි පස පවතින බව ප්‍රකාශ කරන ලද සංඛ්‍යාව 7% කි.

5.7 පාංශු බාදනය

ඉඩම්වල පස සෙදියාම පිළිබඳව ඉඩම්හිමියන් දැක්වූ අදහස්වලට අනුව පස සොදායාම නිසා වැඩි වශයෙන්ම හානි වූ, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ හානි වූ, සුළු වශයෙන් හානි වූ ලෙසට වර්ගීකරණයක් කිරීමට පුළුවන. වගු අංක 56 න් දැක්වෙන පරිදි මෙම සොදාපාළුවීමේ ස්වභාවය පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට පුළුවන.

වගු අංක 56

පාංශු බාදනයේ ස්වභාවය

ස්වභාවය	අක්කර ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
දැඩිලෙස පාංශු බාදනය	34	19.9
මධ්‍යස්ථව පාංශු බාදනය	39.50	23.1
සුළු ලෙස පාංශු බාදනය	97.50	57.0
එකතුව	171.00	100.0

වගු අංක 57 න් විස්තර වන පරිදි දැඩිලෙස පාංශු බාදනයට ලක්වී ඇති ඉඩම් අක්කර ප්‍රමාණය 20% ක් පමණි. මධ්‍ය ලෙස පාංශු බාදනයට ලක්වී ඇති අක්කර ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 23% කි. සුළු වශයෙන් පාංශු බාදනය 57% කි. මෙම සංඛ්‍යාවලින් පෙනීයන පරිදි පාංශු බාදනය සිදුවී ඇත්තේ සුළු වශයෙන් බව පෙනීයයි. වැඩිම අක්කර ප්‍රමාණයක පස සෝදා පාළුවට ලක්ව ඇති බව වාර්තා වන්නේ සුළු වශයෙන් පමණි. පාංශු බාදනයට ලක්ව ඇති ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව වගු අංක 58 න් තව දුරටත් සාකච්ඡා කෙරෙන්නේය.

5.7.1 ඉඩමෙහි විශාලත්වය අනුව පාංශු බාදනය

පහත වගුව මගින් විස්තර කරන ආකාරයට දැඩිලෙස පාංශු බාදනයට ලක්වී ඇති අක්කර 1/2 සහ 3/4 අතර එක ඉඩම් කැබැල්ලක් අක්කර 1 සහ 1 1/2 අතර බිම් කොටස් 4 ක් සහ අක්කර 1 1/2 ට වැඩි බිම් කොටස් 10 ක් වාර්තා වී ඇත. මධ්‍යස්ථ ලෙස බාදනයට ලක්වී ඇති බිම් කොටස් අක්කර 1 සහ 1 1/2 අතර කොටස් 5ක් අක්කර 1 1/2 ට වැඩි කොටස් 13 ක් වාර්තා වී ඇත. සාමාන්‍ය වශයෙන් බාදනයට ලක්වී ඇති අක්කර 1/4 සහ 1/2 බිම් කොටස් 6ක් අක්කර 1/2 සහ 3/4 බිම් කොටස් 5ක් අක්. 1-1 1/2 අතර බිම් කොටස් 13 ක් සහ අක්කර 1 1/2 ට වැඩි පාංශු බාදනයට ලක් වූ බිම් කොටස් 31 වාර්තා වී ඇත.

වගු අංක 57

කාණ්ඩය	අක්.1/4 -1/2 අතර		අක්.1/2 -3/4 අතර		අක්.1 -1 1/2 අතර		අක්. 1 1/2 ට වැඩි	
	1. දැඩි ලෙස පාංශු බාදනය වී ඇති ප්‍රමාණය		-	-	-	4	26.7	10
2. මධ්‍ය වශයෙන් බාදනය වී ඇති බිම් ප්‍රමාණය			01	6.7	5	9.1	13	72.2
3. සුළු වශයෙන් බාදනය වී ඇති බිම් ප්‍රමාණය	06	10.9	5	9.1	13	23.6	31	56.4

ඉහත දී විස්තර කරන ලද ආකාරයට තුළුපිටියාව ගම්මානයේ ගොඩ ඉඩම්, ගෙවතු ඉඩම් සහ හේන් වශයෙන් වර්ග 3කට අයත් ඉඩම් පවතී. මෙම ඉඩම් සියල්ලම සඳහාම ඇල මාර්ගයෙන් ජලය සැපයීමේ ක්‍රමයක් තොමැත.

පවතින ඉඩම් ස්වභාවික තත්වයෙන්ම ඇති අතර මාස් කන්නයේ වර්ෂාව උපයෝගී කර ගනිමින් සැම ඉඩමකම වගාවන් ආරම්භ කරනු ලබයි.

5.7.2 ගොඩ ඉඩම්වල පස සෝදාගෙන යාම

භූ විෂමතාවය අතින් ගම තැනිතලා ස්වරූපයක් ගන්නද වර්ෂා කාලයේදී පස සෝදා පාළුවට පත්වේ. වර්ෂයේ මාස 6කට කිට්ටු කාලයක් තිස්සේ පවතින නිසා කාලය නිසා දැඩි හිරු රශ්මියට පස පිවිසීම සිදුවන අතර ආවරණයක් නොමැති පොළොව මතම වර්ෂා කාලයේදී වැටෙන වතුරින් මතුපිට පස සෝදා පාළුවට ලක්වේ. ගම තුළ හේන් වගාව ද විශාල වශයෙන් පවතින අතර එයද පස සෝදා පාළුවට ලක්වීමට හේතුවක් වෙයි. සමීක්ෂණ තොරතුරු අනුව පස සෝදා පාළුව පිළිබඳ වගු අංක 58 ඔස්සේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 58

ගොඩ ඉඩම්වල පස සෝදා ගෙනයාම

භාගියේ ස්වභාවය	ප්‍රතිශතය
විශාල වශයෙන් භාගි වූ	9.9
මධ්‍යම වශයෙන් භාගි වූ	23.1
සුළු වශයෙන් භාගි වූ	57.0
එකතුව	100.0

වගු අංක 59 න් ජනතාව තම ඉඩම්වල සෝදා පාළුව පිළිබඳව දක්වන ලද අදහස් නියෝජනය වේ. ඒ අනුව වැඩිම ශතස්ථ සංඛ්‍යාවකින් ප්‍රකාශකර ඇත්තේ තම ඉඩම්වල සෝදා පාළුව සුළු වශයෙන් සිදුවී ඇති බවයි. එය සංඛ්‍යාත්මකව ගත්කළ 57% ක ප්‍රමාණයකි. මධ්‍යම වශයෙන් සෝදා පාළුවට ලක්වී ඇති ප්‍රමාණය 23% කි. විශාල වශයෙන් භාගිවූ ප්‍රමාණය 20% කි. සුළු මධ්‍ය පරිමාණ හා විශාල වශයෙන් ගමේ ඉඩම් සෝදා පාළුවට ලක්වන බව පැහැදිලි බැවින් සාරවත් පස සංරක්ෂණය කර ගැනීමේ ක්‍රම වෙත ජනතාවගේ අවධානය යොමු කර දැනුවත් කළ යුත්තේය. පාංශු බාදනයට ලක්වූ ඉඩම් කට්ටිවල බාදනය විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් සිදුවී ඇත. ඒ පිළිබඳව විවරණයක් වගු අංක 59 න් දැක්වේ.

5.7.3 පාංශු බාදනයේ විවිධ ප්‍රමාණයන්

පහත වගුව අනුව පෙනී යන්නේ අක්කර 1/4 හෝ ඊට අඩු වපසරියක් විශාල වශයෙන් සෝදා පාළුවට ලක්ව ඇතැයි ප්‍රකාශ කළ ඉඩම් සංඛ්‍යාව 10% ක ප්‍රමාණයකි. මෙම ප්‍රමාණයේ යුතු ඉඩම් කැබලි මධ්‍යස්ථව හා සුළු වශයෙන් සෝදා පාළුවට ලක්ව නැති බව ප්‍රකාශ කර ඇත. අක්. 1/4 හා 1/2 අතර 48% ක විශාලත්වයෙන් සෝදා පාළුවට ලක්ව ඇති අතර මධ්‍යස්ථව බාදනය වූ ඉඩම් 75% ක් සුළු වශයෙන් බාදනය වූ ඉඩම් සංඛ්‍යාව 73% ක් පමණ විය. අක්කර 1/2 සිට 3/4 දක්වා වූ ප්‍රමාණයක් විශාල ලෙස සෝදා පාළුවට ලක්වූ ඉඩම් සංඛ්‍යාව 17% කි. මධ්‍යස්ථ වශයෙන් විනාශ වූ සංඛ්‍යාව 25% කි. සුළු වශයෙන් විනාශ වූ සංඛ්‍යාව 15% කි. අක්කර 3/4 සිට අක්. 1ක් අතර ප්‍රමාණයක විශාල වශයෙන් සෝදා පාළුවට ලක්වූ ප්‍රමාණය 7% කි. මධ්‍යම හා සුළු වශයෙන්

පස සේදී ගොස් නැත. අක්කර 1 - 1 1/2 අතර විශාල වශයෙන් 10% ක් ද සුළු වශයෙන් 11% ද විනාශ වී ඇත. අක්. 1 1/2 හෝ ඊට වැඩි විශාල ලෙස හානි වූ ප්‍රමාණය 7% කි.

වගු අංක 59

	අක්කර 1/4 ට අඩු		අක්.1/4 -1/2 අතර		අක්.1/2 -3/4 අතර		අක්.3/4 -1 අතර		අක්. 1 - 1/2 ව අතර		අක්. 1 1/2 හෝ වැඩි	
විශාල ලෙස	3	10.3	14	48.3	5	17.2	2	6.9	3	10.3	2	6.9
මධ්‍යස්ථව	-	-	6	75.0	2	25.0	-	-	-	-	-	-
සුළු වශයෙන්	-	-	19	73.1	4	15.4	-	-	3	11.5	-	-

යල කන්නයේදී වර්ෂාව අඩුවෙන් ලැබෙන බැවින් හේතුවල සහ ගොඩ ඉඩම්වල යල කන්නයට ගැළපෙන හෝගයක් වන තල වගා කරනු ලබයි. ගමතුළ කෘෂි ළිං 47 ක් සකස් කරගෙන තිබෙන බව වාර්තා වන අතර කෘෂි ළිංවලින් ජලය සපයා වර්ෂය පුරාම ඇතැම් ඉඩම් වගාකරයි.

ගෙවතු වල පමණක්, නිවසේ පරිභෝජනයට අවශ්‍ය ආහාර හා පළතුරු ලබා ගැනීම සඳහාත්, අතිරික්තය අලෙවි කිරීම සඳහාත් කපු, මුරුංගා, දෙහි, දොඩම්, අඹ, දෙළුම්, දිවුල්, කොස්, පොල් සහ තැඹිලි වැනි බෝග වගා කරගෙන ඇති බවක් පෙනේ. මෙම බෝග ගෙවතු වල ඉතා සීමිත ප්‍රදේශයකට පමණක් සීමා වී ඇති වගාවක් වේ. සෙසු ඉඩම් සියල්ල වගාවක් නොමැති කාලයේදී ලඳු කැළෑ වශයෙන් හෝ කනතු වශයෙන් පවතී.

තුප්පිටියාව ගම්මානය තුළ වැව් 8 ක් ඇති බව පෙර දී සඳහන් කරන ලදී. මෙම වැව් 8 න් ගොඩනැගීමට ගනවැව හැර ඉතිරි සියළුම වැව් යටතේ මාස් කන්නයේදී කුඹුරු වගා කරයි. මෙම වැව් සඳහා ස්ථිර ජල මාර්ග කිසිවක් නැති අතර වර්ෂා පෝෂිත වැව් බැවින් මාස් කන්නයේ ලැබෙන වර්ෂාවෙන් කුඹුරු වගා කටයුතු කරන අතර යල කන්නයට ප්‍රමාණවත් ජලය ඉතිරි නොවන නිසා යල කන්නයේ කුඹුරු පුරන් වීමට ඉඩහරී. මෙම කුඹුරු ඉඩම්වලට ද ප්‍රධාන ඇලවල්, බෙදුම් ඇලවල් ක්‍රමානුකූලව නැති අතර එම නිසා ක්‍රමානුකූලව ජල සම්පාදනයක් කර ගැනීමට හැකියාවක් නොලැබේ.

5.8 වගා නොකරන ලද ඉඩම්

5.8.1 ගොඩ ඉඩම්

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ඉඩම් වගා කිරීම සඳහා ස්ථිර ජල මාර්ග නොමැති බවත් අහස් වැස්ස මගින් ජලය සපයා ගැනීමෙන් පමණක් වගා කරන බවත් පෙරදී සඳහන් කරන ලදී. මෙම තත්ත්වය මත ගමේ ඉඩම් මුළු සංඛ්‍යාවෙන් ඇතැම් ඉඩම් කොටස් වගා නොකර අත්හැර තිබෙන බවට වාර්තා වී ඇත. එසේ වගා නොකිරීමට හේතුවූ කරුණු පිළිබඳව වගු අංක 60 න් සාකච්ඡා කෙරේ.

5.8.2 ගොඩ ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු

වගු අංක 60 න් විස්තර වන පරිදි තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොඩ ඉඩම් අතුරින් කැබලි 43 ක් වගා නොකර අතහැර දමා ඇත. මෙසේ වගා නොකර අතහැර දැමීම සඳහා වූ හේතු අතුරින් ප්‍රබල හේතු ලෙස කැපී පෙනෙන්නේ ශ්‍රමය හිඟකම, ජලය හිඟකම සහ මූලික ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ අපහසුවයි. ඒ අතුරින් ජලය හිඟකම වඩාත් ප්‍රබල හේතුවක් ලෙස ගොවීන් දක්වා ඇත. ජලය හිඟකම යන්න 88% ක් තරම් වැදගත්කමක් දරයි. මූලික ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ අපහසුවද 67% තරම් වැදගත් කමක් දරන අතර ශ්‍රමය හිඟකම නිසා ඉඩම් වගා නොකිරීම 60% ක් තරම් වැදගත් කමක් දරන බව වාර්තා වී ඇත.

වගු අංක 60

හේතු	ප්‍රකාශ කරන ලද ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
ශ්‍රමය හිඟකම	26	60.5
වන සතුන්ගෙන් වන හානි	01	2.3
ආර්ථික ගැටලු/ආදායම් නොමැතිකම/අස්වනු අඩුවීම	03	7.0
ජලය හිඟකම	38	88.3
මූලික ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ අපහසුව	29	67.4
එකතුව	97	

5.8.3 එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගතයුතු පිළියම්

මෙම ඉඩම් වගා නොකිරීම යන්න ගමේ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රබල බාධකයකි. එම නිසා මෙම තත්ත්වය වෙනස් කළ යුතු වෙයි. මෙම තත්ත්වය වෙනස් කිරීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියා මාර්ග ලෙස ගම්වැසියන් දක්වන ලද අදහස් වගු අංක 61 මාර්ගයෙන් සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 61

විසඳුම්	ප්‍රකාශ කල සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ජලය ලබාදීම, වගා ළිං, නළු ළිං	36	92.3
මූල්‍ය ආධාර ලබාදීම/පොහොර සහනාධාර	02	5.1

ඉඩම් වගා නොකිරීමට ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත්තේ වගා කිරීම සඳහා ජල පහසුකම් නොමැති කමයි. එම නිසා ගොවීන් විසඳුමක් ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණේ ජලය සැපයීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමයි. මේ යටතේ කෘෂි ළිං ඉදි කිරීමට අධාර සැපයීම, නළු ළිං ඉදිකිරීම හා නව තාක්ෂණය යටතේ වූ ජලය සැපයීමේ වැඩ සටහන් හඳුන්වා දෙන ලෙස යෝජනා කර ඇත. 92% ක් තරම් විශාල පිරිසක් මෙම යෝජනාව කර තිබුණි. වගා නොකිරීම සඳහා වූ තවත් ප්‍රබල හේතුවක් වූයේ, වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වියදම් දැරීමට තරම් ගොවීන්ට

ආර්ථික ශක්තියක් නැතිකමයි. මේ නිසා ගොඩ සහ මඩ වගා කරනු ලබන සියලුම බෝග සඳහා පොහොර සහනාධාර සහ මූල්‍යමය ආධාර ලබාදෙන ලෙස යෝජනා කර තිබුණි. මෙම යෝජනාව 5% ක් තරම් පිරිසක් පමණක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.9 කුඹුරු, ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු

ගමේ වැඩි යටතේ පවතින කුඹුරු, ඉඩම් මුළු ප්‍රමාණයම වගා නොකරන තත්ත්වයක් විමර්ශනය කළ හැකි විය. මෙලෙස කුඹුරු, ඉඩම් වගා නොකිරීමට ද හේතු ගණනාවක් ගොවීන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. වගු අංක 62 න් එම හේතු සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 62

කුඹුරු, ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු

හේතු	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
ඉමය හිගකම	3	4.4
ආර්ථික ගැටළු, ආදායම නොමැතිකම, අස්වනු අඩුකම	5	11.4
ජලය හිගකම	66	97.1
පසේ ලවන තත්ත්වය නිසරුකම	01	1.5
පළපුරුද්ද සහ දැනුම නැතිකම	4	5.9
යෙදවුම් මිල වැඩිකම	63	91.7

කුඹුරු, ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු ලෙස ගොවීන් විසින් පෙන්වා දී ඇති හේතු කීපයකම ඉහත වගු අංක 62 න් සංඛ්‍යාත්මකව දක්වා ඇත. ඒ අතුරින් වැඩිම පිරිසක් ප්‍රකාශකර ඇත්තේ යෙදවුම් මිල වැඩිකමයි. එම ගැටළුව 92% ක් තරම් පිරිසක් විසින් පෙන්වා දී ඇත. 97% ක් පමණ වැඩි පිරිසක් පෙන්වා දී ඇත්තේ ජලය ප්‍රමාණවත් ලෙස නොමැතිකමයි. ඊට අමතරව සුළු වශයෙන් අදහස් ඉදිරිපත් කළ පිරිස විසින් ඉමය හිගකම, ආර්ථික ගැටළු හා ආදායම අඩුකම, පළපුරුද්ද හා දැනුම නැතිකමට අමතරව පසෙහි ලවනතාවද යන හේතු පෙන්වා දී ඇත.

එම තත්ත්වය වෙනස්කර කුඹුරු, සියල්ලම වගා කිරීම සඳහා ගම්වාසීන් විසින් යෝජනා කිහිපයක් ද ඉදිරිපත් කර ඇති අතර වගු අංක 63 න් ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

5.10 එම තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග

වගු අංක 63

යෝජනා	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ජලය ලබා දීම, වගා ළිං සඳහා ආධාර ලබාදීම	65	98.5
පස් ඉවත් කිරීම සඳහා ආධාර සැපයීම	01	1.5
මූල්‍ය ආධාර ලබාදීම/පොහොර සහනාධාර	05	7.6

කුඹුරු සියල්ල වගා කිරීම සඳහා සපුරාලිය යුතු කරුණු පිළිබඳව ගොවීන් විසින් යෝජනා ගණනාවක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ඒ අතුරින් වැඩිම දෙනෙක් ඉදිරිපත් කර ඇති යෝජනාව වී ඇත්තේ ප්‍රමාණවත් ජල පහසුකම් සලසාදීමයි. මෙම යෝජනාව 98% ත පමණ පිරිසක් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

5.11 ඉඩම් පිටතට දැන් ප්‍රමාණය

තුළුපිටියාව ගම්මානයේ ඉඩම් වගා කිරීම සඳහා පිටතට දැන් ප්‍රමාණය ඉතාමත්ම අඩු සංඛ්‍යාවක් බව ඒ පිළිබඳව විමර්ශනය කරන විට පෙනේ. 2005/06 මාස කන්තයේදී අද ක්‍රමය යටතේ එක ඉඩමකද, උකසට එක ඉඩමකද වශයෙන් ඉඩම් 2ක් පමණක් වෙනත් පුද්ගලයන්ට වගා කිරීමට දී ඇති බව වාර්තා වී ඇත. ඉඩම්වලින් බහුතරය තම තමන්ම විසින් වගා කරන බව මේ අනුව පෙනී යයි.

හයවෙනි පරිච්ඡේදය
කෘෂිකර්මය හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන කටයුතු

මෙම පරිච්ඡේදයේදී අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සහ සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ විමර්ශනයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

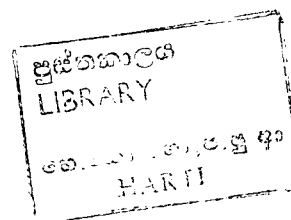
6.1 ඉඩම්වල වගා කරන ලද බෝග 2005 යල සහ 2005/06 මහ

තුප්පිට්ටාව ගම්මානයේ සමීකෂණයට ලක්කරන ලද ගෘහස්ථයන්හි ජනතාව ඔවුන්ගේ ඉඩම්වල 2005 යල සහ 2005/06 මහ කන්නයේ වගා කරන ලද බෝග වර්ග කීපයක්ම පිළිබඳව වාර්තා වී ඇත. වගු අංක 64 න් එම බෝග වගා කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව සහ අක්කර ප්‍රමාණය පිළිබඳව විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 64

ඉඩම්වල වගා කරන ලද බෝග

ප්‍රධාන බෝගය	අක්කර ප්‍රමාණය	2005 යල ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	අක්කර ප්‍රමාණය	2005/06 මහ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
වී	24	40	17.4	26	42	22.00
වම්බදු	101	71	73.3	78.58	58	65.00
ඇඹුල් කෙසෙල්	6.75	8	4.9	11.00	10	9.1
කෝලිකුට්ටු	.50	1	0.4	0.50	1	0.4
මිරිස්	1.50	2	1.1	2.00	4	1.7
වට්ටකකා	4.50	3	3.2	9.50	6	8.0
රටකපු	-	-	-	0.37	2	0.3
බඩ ඉරිඟු	23.50	16	16.7	34.8	23	29.3
කුරක්කන්	2.00	1	1.4	2.75	4	2.3
කව්ච්චි	1.62	3	1.2	4.37	7	3.7
මැකරල්	.12	1	0.1	1.00	4	0.8
තල	62.50	44	44.4	2.50	4	2.1
දුම්කොළ	5.00	3	3.6	8.25	11	6.9
උඳ	13.25	13	9.4	0.75	21	23.7
තිබ්බදු	-	-	-	-	1	0.6
තලන බදු	2.00	1	1.4	-	-	-

දුහත වගු අංක 65 න් විස්තර කරන ආකාරයට 2005 යල කන්නයේදී ගොවීන් විසින් වගා කර ඇති බෝග අතුරින් වී, වම්බටු, බඩ ඉරිඟු, තල,සහ උදු යන බෝග වර්ග වැඩිම ගොවීන් පිරිසක් විසින් විශාල වපසරියක වගා කර ඇත. ගොවීන් 40 දෙනෙකු විසින් අක්කර 24 ක වී වගාකර තිබේ. මුළු බෝග වගා වපසරියෙන් මෙය 17% කි. ගොවීන් 71 දෙනෙකු විසින් අක්කර 101 ක වම්බටු වගාකර ඇත. 2005 යල කන්නයේ දී වී වගාව මෙන් ගොවීන් දෙගුණයක් වම්බටු වගාවෙහි නිරත වී ඇති අතර, වම්බටු වගා වපසරිය ද වී මෙන් හතර ගුණයද ඉක්මවන බව පෙනේ. වගාකළ සියළුම බෝග අතුරින් වැඩිම අක්කර ප්‍රමාණයක වැඩි වශයෙන්ම වගා කර ඇත්තේ වම්බටු බෝගයයි. එය 73% කි. විශ්ලේ කලාපයේ තවත් ජනප්‍රිය බෝගයක් වන බඩඉරිඟු අක්කර 23.5 ක් ගොවීන් 16 දෙනෙකු විසින් වගාකර ඇති අතර එය මුළු බෝග වගා වපසරියෙන් 17% කි. විශ්ලේ කලාපයේ යල කන්නය සඳහා වඩාත්ම ගැළපෙන තවත් බෝගයක් වන තල බෝගය ගොවීන් 44 දෙනෙකු විසින් අක්කර 62.5 ක වගා කර ඇති අතර එය මුළු වගා වපසරියෙන් 44% කි. ප්‍රදේශයේ තවත් ජනප්‍රිය වගාවක් වන උදු බෝගය ගොවීන් 13 දෙනෙකු විසින් අක්කර 13.25 ක වගාකර ඇති අතර එය මුළු වගා වපසරියෙන් 9% කි. මෙම ප්‍රධාන බෝගවලට අමතරව මිරිස්, තලනබටු, වට්ටකකා, කුරක්කන්, කවීපි, මෑ සහ දුම්කොළ බෝග වර්ග අක්කර 14 ක පමණ සුළු කොටස් වශයෙන් වගාකර ඇති බව වාර්තා වන අතර ඒ මුළු වපසරියෙන් 8% ක් පමණ ප්‍රමාණයකි.

2005/06 මාස කන්නයේ වගා කරන ලද ප්‍රධාන බෝග වශයෙන් වාර්තා වී ඇත්තේ වී, වම්බටු, බඩ ඉරිඟු සහ උදු යන බෝග වර්ගයි. ගොවීන් 42 විසින් අක්කර 26ක වී වගා කර ඇති අතර එය 22% කි. ගොවීන් 58 දෙනෙකු විසින් වම්බටු, අක්කර 78.5 ක් වගාකර ඇති අතර එය මුළු වගා වපසරියෙන් 65% කි. ගොවීන් 23 දෙනෙකු විසින් අක්කර 34.8 ක බඩ ඉරිඟු වගාකර ඇති අතර එය මුළු වගා වපසරියෙන් 21% කි. මෙම බෝග වර්ග ප්‍රධාන බෝග වශයෙන් දැක්විය හැකි අතර මිරිස්, වට්ටකකා, රටකපු, කුරක්කන්, කවීපි, මෑ සහ දුම්කොළ වගා කර තිබුණි.

මෙම බෝග වර්ග වලට අමතරව කෝලි කුට්ටි සහ ඇඹුල් යන කෙසෙල් වර්ගද අක්කර 7ක පමණ වගාකර තිබුණි.

වී, එළවළු, කවීපි යන ධාන්‍ය වර්ග පවුලේ පරිභෝජනය සඳහා යොදාගනු ලබන අතර, කෙසෙල්, වම්බටු, බඩ ඉරිඟු, තල සහ උදු යන බෝග වර්ග පවුලේ පරිභෝජනයට අමතරව වෙළඳපළ සඳහා ද නිෂ්පාදනය කරයි.

6.2 බහුවාර්ෂික බෝග

තුප්පිට්ඨාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක්කළ නිශ්චයේ ඉඩම්වල බහු වාර්ෂික බෝග ද වගාකර තිබුණි. ඒ අතර, මුරුංගා, කෙසෙල්, පොල්, කපු, දෙහි, දොඩම් සහ කොස් වගා කර තිබුණි. මේ පිළිබඳව සංඛ්‍යාත්මක විස්තරයක් වගු අංක 65 න් ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 65

බහු වාර්ෂික බෝග, ගස් සංඛ්‍යාව, නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය හා අලෙවිය

බෝගය	ගස් සංඛ්‍යාව	වාර්තා කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	පරිභෝජනය කළ බව ප්‍රකාශ කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	අලෙවි කළ බව ප්‍රකාශ කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
මුරුංගා	56	20	14	64.0	18	53.6
පොල්	15	12	2	100.0	11	85.5
කෙසෙල්	60	12	6	65.00	5	60
කපු	58	56	11	30.6	19	29.8
අඹ	16	14	6	64.00	6	64.00
දොඹඹි	10	2	2	100.0	-	-
දෙහි	60	20	14	64.0	16	52.00

ගමතුළ වගා කරන ලද බහු වාර්ෂික බෝග වලින් මුරුංගා නිෂ්පාදනය කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 20 වන අතර පරිභෝජනය කරන ලද බව ප්‍රකාශ කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව 14 කි. අලෙවිකරණ ලද බව ප්‍රකාශ කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව 18 කි. ගමේ ගොවීන් දෙදෙනෙකුගේ ඉඩම්වල පොල් ගස් 15 ක් වවා ඇති අතර එහි නිෂ්පාදනය කරන පොල් පරිභෝජනය සඳහා ලබාගෙන ඇති බව ගොවීන් දෙදෙනෙකු ප්‍රකාශ කර ඇති අතර 11 දෙනෙකු අලෙවි කළ බව ප්‍රකාශ කර ඇත. ගොවීන් 12 දෙනෙකුගේ ඉඩම්වල කෙසෙල් ගස් 60ක් වගා කර ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර ගොවීන් 6 දෙනෙකු පරිභෝජනය කළ බවත් 5 දෙනෙකු කෙසෙල් අලෙවිකළ බවත් ප්‍රකාශ කර ඇත. කපු ගස් 56 ගොවීන් 58 දෙනෙකුගේ ඉඩම්වල පවතින බව වාර්තා වී ඇති අතර ගොවීන් 19 දෙනෙකු කපු අස්වනු අලෙවි කළ බව ප්‍රකාශ කර ඇති අතර 11 දෙනෙකු පරිභෝජනය කළ බව ප්‍රකාශ කර ඇත. ගම තුළ දෙහි ගස් 60 ක් පමණ ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර ගොවීන් 14 දෙනෙකු දෙහි පරිභෝජනය කරන බව ප්‍රකාශ කර ඇති අතර ගොවීන් 16 දෙනෙකු අලෙවි කළ බව ප්‍රකාශ කර ඇත. අඹ ගස් 16ක් පිළිබඳව වාර්තා වී ඇති අතර 6 දෙනෙකු අඹ පරිභෝජනය සඳහා තබාගත් බවත් 6 දෙනෙකු අඹ අලෙවි කළ බවත් ප්‍රකාශ කර ඇත.

6.3 ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය සහ අලෙවිය

ගොවීන් විසින් වගා කරන ලද ක්ෂේත්‍ර බෝගවලින් ලබන අස්වැන්න නිවසේ පරිභෝජනය සහ අලෙවිය යන අවශ්‍යතා දෙක සඳහාම යොදා ගෙන ඇති බව වාර්තා වෙයි. වගු අංක 66 න් නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය සහ අලෙවිය පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 66

ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය, සහ අලෙවිය - 2005 සහ 2005/06 මහ

ක්ෂේත්‍ර බෝගය	2005 සහ			2005/06 මහ		
	නිෂ්පාදනය කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	පරිභෝජනය කළ බව පවසන ගොවීන් සංඛ්‍යාව	අලෙවි කළ බව පවසන ගොවීන් සංඛ්‍යාව	නිෂ්පාදනය කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව	පරිභෝජනය කළ බව පවසන ගොවීන් සංඛ්‍යාව	අලෙවි කළ බව පවසන ගොවීන් සංඛ්‍යාව
ඵ	29	28	07	29	27	08
වම්බටු	6	2	6	4	3	4
මිරිස්	2	1	2	3	3	1
තලනබටු	1	1	1	-	-	-
වට්ටකකා	3	1	3	6	4	6
බඩඉරිඟු	16	8	15	22	17	19
කුරකකන්	2	1	1	4	3	1
කව්ඵ	3	1	3	7	5	6
මැකරළ	3	1	3	4	4	2
තල	4	-	4	42	1	4.2
දුම්කොළ	3	-	3	-	-	11
උදු	13	2	13	21	7	21
රටකපු	-	-	13	-	2	1
තිබ්බටු			-	2	1	1

ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ ගොවීන් 2005 සහ කන්නයේදී වගා කරන ලද බෝග අතුරින් ඵ, වම්බටු, බඩ ඉරිඟු, තල සහ උදු යන බෝග, අනෙකුත් බෝගවලට සාපේක්ෂව වැඩි දෙනෙක් විසින් වගා කර ඇති බව පෙනේ. ඉහත වගුවේ සඳහන් සියළුම බෝග වර්ග පරිභෝජනයට මෙන්ම වෙළඳපල වෙත අලෙවි කරන ලද බවද පෙනේ. 2005/06 මාස කන්නයේදීද ඉහත වගුවේ සඳහන් සියළුම බෝග වර්ග නිෂ්පාදනය කරන ලද අතර වෙළඳපල වෙත අලෙවි කරන ලද බවද වාර්තා වෙයි. එසේ වුවද මෙහිදී සඳහන් කළ යුතු කරුණක් වන්නේ ගමේ ගහසඵ 145 ක් සමීක්ෂණ නියැදියට ගත්තද එම සියළුම ගහසඵ කෘෂිකර්මය ජීවනෝපාය කරගෙන සිටින බව වාර්තා වන අතර නිෂ්පාදනයෙන් කොටසක් පරිභෝජනය සඳහාත් කොටසක් අලෙවිය සඳහාත් යොදාගෙන ඇති බවයි.

6.4 කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළඳපොළ

ගම්මානයේ ජනතාව තම කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කරන ලද බව ඉහත වගු වලින් පෙන්වා දී ඇත. එම නිෂ්පාදන අලෙවි කරන ලද වෙළඳපොළවල් පිළිබඳව මෙහිදී පැහැදිලි කෙරේ.

වගු අංක 67

කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කළ පුද්ගලයන් සහ අලෙවිකළ ප්‍රතිශත

අලෙවි මූලය	පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව	එක් එක් අලෙවි මූලයේ ප්‍රතිශතය	නිෂ්පාදන අලෙවි ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්
1. පාරිභෝගිකයාට	23	6.8	2.6
2. සිල්ලර වෙළෙඳුන්ට	174	51.3	36.0
3. ගමේ එකතු කරන්නා	56	16.5	20.4
4. තොග වෙළෙඳුන්ට	86	25.4	41.0
එකතුව	339	100.0	100.0

වගු අංක 67 න් විස්තර වන පරිදි වැඩිම ගොවීන් සංඛ්‍යාවක් තම නිෂ්පාදන අලෙවි කර ඇත්තේ සිල්ලර වෙළෙඳුන් වෙතය. එය වාර්තා වී ඇති සියළුම අලෙවි මාර්ග අතුරින් 51% කි. ඊළඟ වැදගත්ම අලෙවි මූලය ලෙස වාර්තා වී ඇත්තේ තොග වෙළෙඳුන්ය. තොග වෙළෙඳුන් වෙත අලෙවි කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාවෙන් 25% ක් තොග වෙළෙඳුන් වෙත බෝග අලෙවිකර තිබේ. ඊට අමතරව ගමෙහි එකතු කරන්නා වෙත ගොවීන් 16% කුත් පාරිභෝගිකයා වෙත ගොවීන් 7% කුත් බෝග අලෙවි කර ඇති බව වාර්තා වේ. ගොවීන්, සංඛ්‍යාව අනුව මෙසේ වුවත් අලෙවිකරණ ලද කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අනුව ගත්විට කෘෂි නිෂ්පාදන තොගයෙන් 41% ක්ම අලෙවි කර ඇත්තේ තොග වෙළෙඳුන් වෙතටය. ඊ ජලාට තොගයෙන් 36% ක්ම අලෙවි කර ඇත්තේ සිල්ලර වෙළෙඳුන් වෙතටය. ඊට අමතරව එකතු කරන්නා වෙත 20%කුත්, පාරිභෝගිකයා වෙත 3% කුත් අලෙවිකර ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මෙම විශ්ලේෂණය අනුව තුප්පිටියාව ගම්මානයේ කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිය සම්බන්ධව තොග වෙළෙඳුන් සිල්ලර වෙළෙඳුන් සහ ගමේ එකතු කරන්නා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන බව පෙනේ.

6.5 කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිකරණ ලද ස්ථානය සහ ඒවාට ඇති දුර

ඉහත සඳහන් පුද්ගලයන් වෙත කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කරන ලද්දේ කුමන ස්ථානයක සිටද යන්න මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ. සමීක්ෂණ තොරතුරුවලට අනුව නගරයේදී, පොලේදී, නිවසේදී, ගොවිබිමේදී සහ සමුපකාරයේ දී සහ විවිධ ස්ථානයන්හි දී කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිකරන ලද බව වාර්තා වී ඇත. එම ස්ථාන සහ ඒවාට ඇති දුර පිළිබඳව සංඛ්‍යාත්මක විස්තර වගු අංක 68 න් දැක්වේ.

වගු අංක 68

කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිකළ ස්ථාන සහ පවත්නා දුර

අලෙවි කළ ස්ථානය	අලෙවි කළ ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස	නිවසේ සිට එම ස්ථානයට ඇති දුර (කි.මී.)											
		0-1/4		1/4-1/2		3/4-1		1-2		2-5		5 ට වැඩි	
		සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය
1.නගරය	29.8	16	4.8	1	0.3	1	0.3	1	0.3	3	0.9	32	9.5
2.පොළ	0.3	1	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.3
3.නිවාස	68.8	275	81.9	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4.ගොවිබිම්	0.5	3	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.සමුපකාරය	0.6	1	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.3

ඉහත වගු 68 න් විස්තර කරන පරිදි කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කළ ප්‍රමාණයෙන් වැඩිම ප්‍රමාණයක් 69% අලෙවිකර ඇත්තේ තම නිවසේ සිටය. එනම් නිවසට පැමිණා මිලදී ගන්නා තොග වෙළෙන්ඳා හෝ ගමෙහි එකතු කරන්නා වැනි ශ්‍රේණියේ මිලදී ගන්නා වෙතය. ඊට අමතරව වැඩිම තොග ප්‍රමාණයක් අලෙවිකර ඇත්තේ නගරයට යාමෙනි. එම සංඛ්‍යාව 30% කි. නගරය වෙත භාණ්ඩ අලෙවිකිරීම පිණිස ගොවීන් 54 දෙනෙකු ගොස් ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර එම පුද්ගලයන් ගෙන් 50%කට වඩා තම නිවසේ සිට කිලෝ මීටර 5කට වැඩි දුරක් යාමට සිදුවී ඇත. තම ගොවි බිමේ සිටම කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි කළ ප්‍රමාණය 0.5% ක් වැනි සුළු ප්‍රමාණයක් වන අතර ගොවි බිමට නිවසේ සිට ඇති දුර කිලෝ මීටර 1/4 හෝ ඊට අඩු දුරක් බවද වාර්තා වී ඇත. පොළ වෙත අලෙවි කළ බෝග ප්‍රමාණය 0.3% ක් වැනි සුළු ප්‍රමාණයක් වන අතර අලෙවිකළ පුද්ගලයන්ගෙන් 0.3 කට පමණක් කිලෝ මීටර 5කට වැඩි දුරක් ගමන් කිරීමට සිදුවී තිබුණි. සමුපකාරය වෙත අලෙවි කළ බෝග ප්‍රමාණය ද 0.6% ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයක් වූ අතර අලෙවි කළ පුද්ගලයන්ගෙන් 0.3කට පමණක් කිලෝ මීටර 5කට වැඩි දුරක් ගමන් කිරීමට සිදුවී ඇත. අලෙවි කළ ප්‍රමාණයෙන් වැඩිම ප්‍රමාණයක් නිවසේ සිට අලෙවි කර ඇති නිසා ඔවුන්ට දුර පිළිබඳව ප්‍රශ්නයට මුහුණපෑමට සිදුවී නැති අතර නගරයට අලෙවි කළ පිරිසට දුර පිළිබඳව ගැටළුවලට මුහුණපෑමට සිදුවී ඇති බව පෙනේ.

6.6 තාක්ෂණ භාවිතය

තාක්ෂණික ගම්මානයේ ජනතාව වී, අතිරේක ආහාර බෝග, ධාන්‍ය වර්ග සහ එළවළු වර්ග යන බෝග වර්ග රාශියක් වගා කරන බව වාර්තා වී ඇත. එම බෝග වර්ග වගා කිරීමේදී ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණ භාවිතය පිළිබඳව විමසා බැලීමක් මෙහිදී සිදු කෙරේ. සමීක්ෂණ නියැදියට අයත් ජනතාව අතරින් තම වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි තාක්ෂණ උපදෙස් ලබා ගැනීම ඉතාම සුළු පිරිසක් පමණක් කරන බවත් බහුතර ගොවීන් සංඛ්‍යාව කෘෂි උපදෙස් ලබා ගැනීමකින් තොරව වගා කටයුතු කරගෙන යන බවත් පැහැදිලි වේ. වගු අංක 70 න් මේ පිළිබඳව වැඩි දුරටත් විස්තර විග්‍රහ කෙරේ.

වගු අංක 69

වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි උපදෙස් ලබා ගැනීම

උපදෙස් ලබා ගන්නා නිලධාරීන්	වගා ක්‍රම		බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය		පොහොර		කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය		කෘෂි යන්ත්‍ර හා උපකරණ		අලෙවිය		භාය		රක්ෂණය			
කෘෂි උපදෙශක	2	0.2	2	0.2	2	0.2	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	12	1.3
ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී	1	0.1	1	0.1	1	0.1	2	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0.5
කෘ.ප.නි.ස.	5	0.5	-	-	2	0.2	-	-	-	-	1	0.1	-	0.1	-	-	10	1.1
කෘෂි රක්ෂණ නියෝජිත	-	-	1	0.1	1	0.1	1	0.1	4	0.1	1	0.1	1	0.1	-	-	6	0.7
පොදුගමක සමාගම් ක්ෂේත්‍ර නියෝජිත	1	1	-	-	1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.2
පොදුගමක වෙළඳසැල	-	-	8	0.9	8	0.9	8	0.9	8	0.9	7	0.8	7	0.8	9	1.0	57	6.2
ගොවි මහතුවන්නේ	-	-	1	0.1	14	1.5	2	0.2	1	0.1	19	2.1	1	0.1	-	-	38	4.2
උපදෙස් ලබාගන්නන්	110	12.0	109	11.9	10.7	11.7	108	11.8	106	11.0	106	11.6	106	11.6	106	11.6		9.1

ඉහත වගු අංක 69 න් විස්තර කරන ආකාරයට වගා ක්‍රම, බීජ, හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය, පොහොර, කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය, කෘෂි උපකරණ, අලෙවිය, භාය හා රක්ෂණය යන කෘෂිකාර්මික කටයුතු පිළිබඳව කෘෂිකර්ම උපදෙශකයන් උපදෙස් ලබාගන්නා සංඛ්‍යාව 11 ක් වන අතර එය 1.3% ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයකි. ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරීන්ගෙන් උපදෙස් ලබාගන්නා ගොවීන් සංඛ්‍යාව 5 දෙනෙකු ලෙස වාර්තා වී ඇති අතර එය 0.5% ක් වැඩි සුළු ප්‍රමාණයකි. එම උපදෙස් ලබාගෙන ඇත්තේ වගා ක්‍රම, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය, පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය, යන කටයුතු වලදී පමණි. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරයන් උපදෙස් ලබාගෙන තිබුණේ ගොවීන් 10 ක් පමණි. එය 1% ක් තරම් ගොවි පිරිසකි. වගා ක්‍රම, පොහොර හා අලෙවිය පිළිබඳව පමණක් ඔවුන් උපදෙස් ලබාගෙන තිබුණි. කෘෂි රක්ෂණ නියෝජිතයන්ගෙන් උපදෙස් ලබා ගත් පිරිස 6 දෙනෙකි. එය 0.7% ක් තරම් විය. පොදුගමක සමාගම්වල ක්ෂේත්‍ර නියෝජිතයන්ගෙන් කෘෂි උපදෙස් ලබාගෙන ඇත්තේ ගොවීන් දෙදෙනෙකු පමණක් වූ අතර එය 0.2% ක් තරම්ය. පොදුගමක වෙළඳසැල වලින් උපදෙස් ලබාගත් සංඛ්‍යාව මීට පෙර සඳහන් කළ මුලයන් සමග සසඳන විට වැඩි ප්‍රමාණයකි. එනම් 57 දෙනෙක් එය 6% ක් තරම් විය. ගොවීන් තම කෘෂි කාර්මික ජීවිතයේ බොහෝ කටයුතු සම්බන්ධව උපදෙස් හා සේවා ලබාගැනීමට වර්තමානයේ පෙළඹී සිටින මාර්ගයක් වශයෙන් පොදුගමක වෙළඳසැල ඉදිරියට පැමිණ ඇත. කෘෂි ජීවිතයේ බොහෝ අවශ්‍යතාවයන් පොදුගමක වෙළඳුන් මගින් ඉටුකර ගැනීමට සිදුවී ඇති තත්ත්වයක් තුළ මෙම තත්ත්වය ඇති වන්නේය. ගොවි සංවිධානයේ උපදෙස් ලබා ගත් සංඛ්‍යාව 38 කි. එනම් 4% කි. අති

බහුතර ගොවි පිරිසක් එනම් 85% ක් පමණ ප්‍රකාශකර ඇත්තේ උපදෙස් ලබා නොගන්නා බවකි. ඔවුහු තමා සතු දැනුමෙන් ගොවිතැන් කර ලැබෙන අස්වැන්නක් ලබාගෙන ජීවත්වීමට පුරුදු වී සිටිති. ගමේ අස්වැන්න හා නිෂ්පාදන වියදම පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කරනවිට මෙහි ඇති භයානක පැත්ත පිළිබඳව හෙළිදරව් වන්නේය. ප්‍රදේශයේ පැවති අනාරක්ෂිත භාවය හා තුස්තවාදී ගැටළුව හේතුවෙන් තත්කිරීමලේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය කාලයක් සේවාවක් නොමැතිව අඩපණව පැවතිණි. වර්තමානයේ යලිත් එය ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයට පත්ව පැවතියද අවශ්‍ය නිලධාරීන් හිඟයක් පවතී. ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී කෙනෙකු නැති අතර මහවිලවිවියේ ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී විසින් වැඩ ආවරණය කිරීම කරයි. දිගු කලක් මෙම මධ්‍යස්ථානයට කෘෂි උපදේශකවරයකු නොමැතිව සිටි අතර මෑතක සිට උපදේශකවරයකු පත්කර යවා ඇතත් විශාල ප්‍රදේශයක් ඔහුට ආවරණය කිරීමට සිදුවී ඇත. මෙම තත්ත්වය මත ප්‍රදේශයේ කෘෂි තාක්ෂණ සේවා සැපයීමේ දුර්වලතාවයක් පවතින බව කිව යුතුව ඇත.

6.7 වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි සේවා ලබාගැනීම

කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබා ගැනීම පිළිබඳව මිලදුම්පත් සාකච්ඡා කෙරේ. වගාවේදී අවශ්‍ය ඕෆ් පොහොර, කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය, හා ආයුධ ලබා ගැනීම පිළිබඳව වූ සේවාවක් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් මෙහිදී අවධානය යොමු කෙරෙන අතර වගු අංක 70 න් ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 70

වගා කටයුතු සඳහා කෘෂි සේවා ලබාගැනීම

සේවා ලබා ගන්නා ආයතන	සේවා ලබාගැනීම්	
	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	10	2.5
2. පොදුගම්ක වෙළෙඳුන්දා	97	75.2
3. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව	02	0.5
4. පොදුගම්ක බැංකු	08	2.0
5. ග්‍රාමීය බැංකු	37	9.4
6. ගොවි සංවිධානය	03	0.8
7. ගොවි මහතුන්ගෙන්	38	9.5

ඉහත වගු අංක 70 ට අනුව පැහැදිලිවන්නේ කෘෂි සේවා ලබා ගැනීමේ කාර්යයේදී වැඩිම සේවාවක් ලබාගෙන ඇත්තේ පොදුගම්ක වෙළෙඳුන්ගෙන් බවයි. සේවා ලබා ගත් වෙනත් ආයතන සමග සසඳා බැලීමේදී 75% ක් ගොවීන් කෘෂි සේවා ලබාගෙන තිබුණේ පොදුගම්ක වෙළෙඳුන්ගෙන්ය. ගොවි ප්‍රජාවගෙන්ම සේවාවන් ලබාගත් ගොවීන් සංඛ්‍යාවද තරමක් කැපී පෙනේ. ගොවීන්ගෙන් 9% ක් සේවාවන් ලබාගෙන තිබුණේ ගොවි මහතුන්ගෙන්මය. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වැනි කෘෂිකර්මය සඳහාම පිහිටුවා ඇති රාජ්‍ය ආයතනවලින් සේවා ලබාගැනීම අතිශයින්ම අඩු මට්ටමක් වාර්තා වන්නේය. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ සේවා ලබාගත් ගොවීන් 2% ක් පමණක් ලෙස වාර්තා වන අතර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සේවා ලබාගත්

ගොච්ඡ සංඛ්‍යාව 0.5% ක් වැනි ඉතා අඩු සංඛ්‍යාවකි. කෘෂි ආය ලබාගැනීමේ කාර්යයේදී පෞද්ගලික බැංකු අභිබවා ග්‍රාමීය බැංකුවලින් සේවා සලසාගෙන ඇති බව වාර්තා වේ. ග්‍රාමීය බැංකුවෙන් සේවා ලබාගත් සංඛ්‍යාව 9%කි. නමුත් පෞද්ගලික බැංකුවලින් 2% ක් පමණි. ගොවි සංවිධානයන්ද සේවා ලබාගැනීම 0.8% ක් වැනි අඩු ප්‍රමාණයක් වේ. රාජ්‍ය අංශයේ සේවා සපයන ආයතනය වන ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය අඩපන වූ මට්ටමක පැවති බව පෙරදී ද සඳහන් කළ අතර එම තත්ත්වය මත සේවා ලබාගැනීමද බෙහෙවින්ම දුර්වල වී ඇත.

6.7.1 වගාවන් සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

වගා කටයුතු කිරීමේදී ඒ සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබා දීමට සිදුවේ. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියට ලක්වූ ගොවීන් විසින් වී වගා කටයුතු වලදී භාවිතා කළ යෙදවුම් පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ. වගු අංක 71 න් මේ පිළිබඳව සංඛ්‍යාත්මක විස්තරයක් ලබාදෙයි.

වගු අංක 71

වී වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

යෙදවුම් වර්ගය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බිත්තර වී	24	23.3
රසායනික පොහොර	41	39.8
කාර්බනික පොහොර	01	1
කෘමිනාශක	21	20.4
වල්නාශක	16	15.5
එකතුව	103	100.0

ඉහත වගු අංක 72 ට අනුව ගොවීන් 103 දෙනෙකු යෙදවුම් ලබාගෙන තිබෙන බව පැහැදිලිය. එයින් ගොවීන් 24 දෙනෙකු නැතහොත් 23% ක් බී.පී.350 සම්බා වී වර්ගය සහ නාඩු වී වර්ගය ලබාගෙන ඇති බව වාර්තා වෙයි. ගොවීන් 41ක් එනම් 40% ක් දෙනා යූරියා, මඩ පොහොර, බන්ඩි පොහොර, රතු කුඩු යන පොහොර වර්ග ලබා ගෙන ඇති බව වාර්තා වේ. කාර්බනික පොහොර භාවිතා කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත්තේ ගොවීන් එක්කෙනෙකු පමණි. කාර්බනික පොහොර භාවිතය ඉතාම අඩු බව පැහැදිලි වෙයි. කෘමිනාශක ලබා ගැනීම ගොවීන් 21 නැතහොත් 20% ක් වූ අතර "ගොඩ හෝග" නමැති කෘමිනාශකය ලබාගෙන ඇති බව හෙළි විය. වල්නාශක ලබා ඇති ගොවීන් සංඛ්‍යාව 16 දෙනෙකු නැතහොත් 15% කි. ඔවුන් ග්‍රෑමෙක්සෝන් නමැති වල් නාශකය ලබාගෙන ඇති බව වාර්තා වෙයි. මෙම සංඛ්‍යා සටහන් වලින් පෙනී යන්නේ බිත්තර වී, රසායනික පොහොර හා කෘමිනාශක වැනි වී වගාව සඳහා වූ යෙදවුම් පිටතින් ලබාගැනීම ඉතාම අඩු සංඛ්‍යාවක් බවයි. බිත්තර වී තමන්ගේම හා ගොවීන්ගෙන් හුවමාරු කරගැනීමටද පොහොර හා කෘමිනාශක ඉතා අඩුවෙන් යෙදීමද තුප්පිටියාව ගොවීන් විසින් අනුගමනය කරන ක්‍රමය වී තිබේ.

6.7.2 අතිරේක බෝග සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

ගම්මානයේ සමීක්ෂණ නියැදියේ ගොවිජනතාව අතිරේක ආහාර බෝග වගා කර ඇති බව ඉහතදී පැහැදිලි විය. එම අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබාගැනීම සම්බන්ධව මෙහිදී අවධානය යොමු කෙරෙන්නේය.

වගු අංක 72

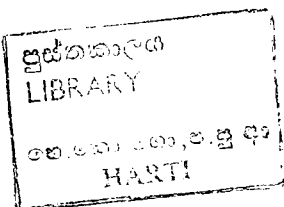
අතිරේක ආහාර බෝග සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

යෙදවුම් වර්ගය	ගොවින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බීජ	65	50.8
රසායනික පොහොර	30	23.4
කාබනික පොහොර	1	0.8
කෘමිනාශක	17	13.3
වලිනාශක	15	11.7
එකතුව	128	100.0

අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතා කරන ලද ගොවින් සංඛ්‍යාව 128 ක් බව වාර්තා වී ඇත්තේය. යෙදවුම් වර්ග අතුරින් බීජ ලබාගත් ගොවින් සංඛ්‍යාව 65 දෙනෙකු වන අතර එය 51% ක් පමණ වේ. රසායනික පොහොර ලබාගත් බවට වාර්තා වී ඇති ගොවින් සංඛ්‍යාව 30 ක් පමණි. එනම් 23% ක් පමණි. අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා රසායනික පොහොර යෙදීම ඉතාම අඩු මට්ටමකින් යුතු බව පැහැදිලි වේ. කාබනික පොහොර යොදා ගත් බව වාර්තා වී ඇත්තේ එක් ගොවි මගකකු පමණි. කෘමිනාශක භාවිතය ගොවින් 17 ක් පමණක් එනම් 13% ක් පමණක් වන අතර වලි නාශක භාවිතය ගොවින් 15 ක් එනම් 12% පමණි. අතිරේක ආහාර බෝග සම්බන්ධයෙන්ද බීජ හැරුණු විට පොහොර කෘමි නාශක හා වලි නාශක භාවිතය ද ඉතාම අඩු මට්ටමක පවතින බව මේ අනුව පෙනී යයි. අතිරේක ආහාර බෝග වගාවේදී ද ගොවින් අනුගමනය කරන ක්‍රමය වී ඇත්තේ බීජ තමන්ගේම හෝ වෙනත් ගොවියෙකුගෙන් හුවමාරු කරගැනීම සහ පොහොර, කෘමි හා වලි නාශක ඉතාම අඩුවෙන් හෝ යොදන්නේම නොමැතිව ලැබෙන අස්වැන්න පමණක් ලබාගැනීමයි.

6.7.3 එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

සමීක්ෂණ නියැදියේ ගොවි ජනතාව එළවළු වගාවන් සඳහා භාවිතා කරන ලද යෙදවුම් පිළිබඳව ඊළඟට අවධානය යොමු කෙරේ. වගු අංක 73 න් මේ පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක විස්තර දක්වයි.

වගු අංක 73

එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

යෙදවුම් වර්ගය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බීජ	18	36.7
රසායනික පොහොර	15	30.6
කෘමි නාශක	10	20.4
වලි නාශක	6	12.2

ඉහත අංක 73 න් විස්තර කර ඇති ආකාරයට ගොවීන් 49 දෙනෙකු විසින් සිය එළවළු වගාවේදී යෙදවුම් භාවිතා කර ඇත. මෙම ගොවීන් අතුරින් ගොවීන් 18 ක් නැතහොත් 37% ක් බීජ භාවිතා කර තිබේ. එම බීජ වශයෙන් එම්.අයි.5 ලේනගුරු වම්බදු, මැලේසියන් යන බීජ වර්ග භාවිතා කර ඇත. රසායනික පොහොර භාවිතා කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව 15 ක් වන අතර එය 31% කි. රසායනික පොහොර වශයෙන් යූරියා, මඩ පොහොර යන වර්ග භාවිතා කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත. කෘමිනාශක භාවිතා කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව 10 දෙනෙකු නැතහොත් 20% ක් පමණ වේ. වලිනාශක භාවිතා කළ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 6ක් නැතහොත් 12% ක් තරම් සුළු ප්‍රමාණයකි. එළවළු වගාවේදී ගොවී ජනතාව යෙදවුම් භාවිතයට නැඹුරු වී ඇත්තේ ඉතාම අඩු මට්ටමක් බව ඉහත විස්තරයෙන්ද ගම්‍ය වේ.

6.8 යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ මාර්ග

නියැදියට අයත් ජනතාව තම වගාවන් සඳහා අවශ්‍ය කරන ලද යෙදවුම් භාවිතය පිළිබඳව ඉහතදී සාකච්ඡා කළ අතර මෙහිදී සාකච්ඡා කරන්නේ භාවිතා කරන ලද යෙදවුම් සපයා ගන්නා ලද මාර්ග පිළිබඳවය. වගු අංක 74 න් එ පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 74

යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ මාර්ග

යෙදවුම් බොහෝ මූලය	බීජ		රසායනික පොහොර		කෘමිනාශක පොහොර		කෘමිනාශක		වලිනාශක	
	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
තමන්ගේම	7	6.8	-	-	-	-	-	-	-	-
වෙළඳපළ/පොදුගමක	9	8.7	41	39.8	1	1.0	21	20.4	16	15.5
වෙළෙන්දා										
ගොවීජනසේවා	1	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-
මධ්‍යස්ථානය										
අඟල්වැසියා	7	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-

අංක 74 න් විස්තර වන පරිදි බීජ සපයා ගැනීමේදී ගොවීන්ගෙන් 7% ක් තමන්ගේම බීජ සපයාගෙන ඇත. වාර්තාගත පරිදි වී වගාවේදී වැඩිම යෙදවුම් ප්‍රමාණයක් ලබාගෙන ඇත්තේ පොදුගමක වෙළෙන්දාගෙන්ය. බීජ සපයා ගන්නාවූන්ගෙන් 9% ක් සපයාගෙන ඇත්තේ පොදුගමක වෙළෙන්දන්ගෙනි. එසේම කෘමිනාශක පොහොර යොදා

ගත්තවුන්ගෙන් 1% ක් කෘෂිකාර්මයක යෙදවුන්ගෙන් 20% ක් වල් නාශක යෙදවුන්ගෙන් 15% ක් ලෙස පොදුගලික වෙළෙන්දාගෙන් ලබාගෙන තිබුණි. යෙදවුම් සපයා ගන්නා ලද ගොවීන්ගෙන් 7% ක් අසල්වැසියන්ගෙන් සපයාගෙන තිබුණි. එලෙස අසල්වැසියන්ගෙන් ලබාගෙන තිබුණේ බීජ යි. පොදුවේ ගත්කළ ඒ වගාව සම්බන්ධයෙන් යෙදවුම් සපයාගත් මුලයන් අතර වැඩිම පිරිසක් යෙදවුම් සපයාගෙන තිබුණේ පොදුගලික වෙළෙන්දා මාර්ගයෙනි.

6.8.1 වගාවන් සඳහා යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ පහසුකම්

මීට ඉහතදී සාකච්ඡා කරන ලද්දේ යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ මාර්ග සම්බන්ධයෙනි. මෙහිදී සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ ඉහතදී සඳහන් කරන ලද යෙදවුම් සපයා ගැනීම පිළිබඳ පහසු අපහසුතා පිළිබඳවයි.

6.8.2 ඒ වගාව සඳහා යෙදවුම් සපයා ගැනීම

ඒ වගාව සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් වන බීජ රසායනික පොහොර, කාර්මික පොහොර, කෘෂිකාර්මය හා වල් නාශක සපයා ගැනීම පහසුකම් පිළිබඳව වගු අංක 75 න් සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 75

ඒ වගාව සඳහා යෙදවුම් සපයා ගැනීමේ පහසුකම්වල ස්වභාවය

යෙදවුම් කාණ්ඩය	බීජ		රසායනික පොහොර		කාර්මික පොහොර		කෘෂි නාශක		වල් නාශක	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
පහසුකම්	20	19.4	27	26.2	-	-	15	14.6	10	9.7
අපහසුකම්	4	3.9	14	13.6	1	1.0	6	5.8	6	5.8
	24	23.3	41	39.8	1	1.0	21	20.4	16	15.5

ඉහත වගු අංක 75 න් විස්තර වන අයුරු බීජ පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 24% ක් වූ අතර ඔවුන් අතුරින් 19% ක් බීජ සපයා ගැනීම පහසු වූ බව ප්‍රකාශ කර ඇත. රසායනික පොහොර පිළිබඳව අදහස් දක්වා ඇති ගොවී පිරිස 40% ක් වන අතර ඉන් 26% ක් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ පොහොර සපයා ගැනීම පහසු බවය. කාර්මික පොහොර පිළිබඳව අදහස් දක්වා ඇත්තේ එක ගොවියකු වන අතර ඔහු ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ කාර්මික පොහොර සපයා ගැනීම අපහසු වූ බවයි. කෘෂිකාර්මය සපයා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දක්වා ඇත්තේ 20% දෙනෙකු වන ගොවීන් පිරිසක් වන අතර ඉන් 16 ක පොහොර සපයා ගැනීම පහසු බව ප්‍රකාශ කර ඇත. වල්නාශක සපයා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දක්වා ඇත්තේ 15% ක් ගොවී පිරිසක් වන අතර ඔවුන් අතුරින් 8% ක් පවසා ඇත්තේ වල්නාශක සපයා ගැනීම පහසු වූ බවයි.

6.8.3 අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා වූ යෙදවුම් සපයා ගැනීම

වගු අංක 76

අතිරේක බෝග සඳහා යෙදවුම් සපයාගැනීමේ පහසුකම් හා අපහසුකම්

යෙදවුම් කාණ්ඩය	බෝග බීජ		යෙද වූ රසායනික පොහොර		යෙද වූ කාබනික පොහොර		යෙදු කෘමිනාශක		යෙදු වලිනාශක	
	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය
පහසු විය	61	47.7	25	19.5	-	-	14	10.9	15	11.7
අපහසු විය	4	3.1	5	3.9	-	-	3	2.3	-	-
	65	50.8	30	23.4	-	-		13.2	15	11.7

අතිරේක ආහාර බෝග වගා කිරීම සඳහා යෙදවුම් සපයා ගැනීම වගු අංක 76 න් විස්තර කරන අතර බීජ සපයා ගැනීම සම්බන්ධව අදහස් ඉදිරිපත් කළ 50% ක් පමණ වූ ගොවීන්ගෙන් 48% ක් බීජ සපයා ගැනීම පහසු වූ බව ප්‍රකාශ කර ඇත. රසායනික පොහොර සපයා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ ගොවීන් 23 දෙනෙකු අතරින් 19% ක්වූ ගොවීන් මේ සපයා ගැනීම පහසු බව ප්‍රකාශ කර ඇත. අතිරේක ආහාර බෝග වගා කළ ගොවීන්ද කාබනික පොහොර, පිළිබඳව අදහස් දක්වා නැත. කෘමිනාශක සපයා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 13 දෙනෙකු වූ අතර 11% ක්ම ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ ඒ පහසු වූ බවයි. වලිනාශක ලබා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 15% ක් වූ අතර එම 12% ම ප්‍රකාශකර ඇත්තේ සපයා ගැනීම පහසු වූ බවයි.

6.8.4 එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය

එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතය පහසු වුවද අපහසු වුවද පිළිබඳව වගු අංක 77 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 77

එළවළු වගාව සඳහා යෙදවුම් භාවිතයේ පහසුකම්

යෙදවුම් කාණ්ඩය	බීජ		රසායනික පොහොර		කාබනික පොහොර		කෘමිනාශක		වලිනාශක	
	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය	සංඛ්‍යාව	මුද්‍රාණය
පහසු විය	17	34.7	11	22.4	-	-	8	16.3	4	8.2
අපහසු විය	1	2.0	4	2.8	-	-	2	4.1	2	4.1
	18	36.7	15	30.6	-	-	10	20.4	6	12.2

එළවළු වගාව සඳහා වූ බීජ භාවිතයේ පහසුකම් පිළිබඳව අදහස් ප්‍රකාශ කර ඇති පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව 18% ක් වන අතර 35% ක්ම ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ සපයා ගැනීම පහසු වූ බවයි. රසායනික පොහොර සපයා ගැනීම පිළිබඳව අදහස් දැක්වූ ගොවීන් සංඛ්‍යාව 15 ක් වන අතර පහසු වූ බව ප්‍රකාශ කළ සංඛ්‍යාව 22% කි. කාබනික පොහොර පිළිබඳව අදහස් දක්වා නැති අතර කෘමි නාශක සපයා ගත් පිරිස 10% ක් වූ අතර ඉන් 16% ක් ඒ ලබාගැනීම පහසු බව ප්‍රකාශ කර ඇත. වලිනාශක සපයා ගැනීම පිළිබඳව 6% ක් අදහස් දක්වා ඇති අතර 8% ක් ඒ ලබාගැනීම පහසු වූ බව ප්‍රකාශ කර ඇත.

ඉහතදී කරන ලද සාකච්ඡාවලදී තුළුපිටියාට ගම්මානයේ ගොවි ජනතාව තම ප්‍රධාන වගාවන් වන වී, අතිරේක ආහාර බෝග සහ එළවළු වගාවන් සඳහා බීජ භාවිතය, රසායනික පොහොර භාවිතය හා කාබනික පොහොර භාවිතය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී. එම සංකච්ඡාවලට අනුව බීජ භාවිතය සහ රසායනික පොහොර භාවිතය සිදුව ඇතත් ඒ සිදුකර ඇත්තේ ගොවීන් අඩු ප්‍රමාණයක් බව පැහැදිලි වේ. වී වගාවේදී බීජ භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය සහ පෞද්ගලික වෙළෙන්ඳා යන ආයතනවලින් ලබාගෙන ඇත්තේ 12% ක් පමණි. තමන්ගේම බීජ සහ අසල්වැසියන්ගෙන් ලබාගත් බීජ යොදා ගැනීම 12% ක් පමණ කර තිබේ. එම නිසා 50% ක් වී වගා බීජ තමන්ගේ සහ අසල්වැසියන්ගෙන් ලබාගෙන ඇති බව පෙනේ.

අතිරේක ආහාර බෝග සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ 28% ක් ගොවීන් බීජ තමන්ගේම හා අසල්වැසියන්ගෙන් ලබාගෙන තිබුණ බව වාර්තා වෙයි. 22% ක් පමණ ගොවීන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය හා පෞද්ගලික වෙළඳසැල්වලින් බීජ ලබාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව බහුතරයක් ගොවීන් අතිරේක ආහාර බෝග සඳහා බීජ තමන්ගෙන්ම සපයා ගෙන ඇති බව පෙනේ.

එළවළු බීජ සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ එළවළු වගාකළ ගොවීන්ගෙන් 16% ක් පමණ එළවළු බීජ තමන්ගෙන් සහ අසල්වැසියන්ගෙන් ලබාගෙන තිබුණි. එයින් ගමුවන්තේ වැඩිදියුණු කළ බීජ මුදලට ලබාගැනීම නොව තමන්ගේම බීජ වගා කිරීමට මෙම ගොවීන් පෙළඹී සිටින බවයි. එහෙත් මෙලෙස තමන්ගේම බීජ භාවිතාකරන ගොවීන් අතිබවා යන ගොවි පිරිසක් එනම් 20% ක් පමණ පෞද්ගලික අංශයෙන් බීජ මිලදී ගෙන වගා කරන ලද බව මෙම සංඛ්‍යා පෙන්වා දෙයි.

බීජ සපයා ගත් ගොවීන් බහුතරයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අදහස්වලට අනුව බීජ සපයා ගැනීම ගැටළු සහගත නැතිබව පෙනේ. කෙසේ වුවත් මිලදී ගැනීමේ පදනම මත බීජ ලබාගැනීමේදී බීජවල ඉහළ මිල ගොවීන් මුහුණපාන ප්‍රධානතම ගැටළුවකි.

රසායනික පොහොර භාවිතය සම්බන්ධව ගත්කළ වී වගා කළ ගොවීන් සියළුම දෙනා රසායනික පොහොර භාවිතා කර ඇති අතර ඒ සපයා ගැනීම සම්බන්ධවද ගැටළුවක් නොමැති වූ බව බහුතරයක් දෙනා ප්‍රකාශ කර ඇත. රසායනික පොහොර සම්බන්ධයෙන් ගොවීන්ට මුහුණදීමට සිදුවී ඇති ගැටළුව වන්නේ තත්කිරීමලේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය නිලධාරී හිඟය නිසා කෘෂි සේවා අභිපත වීම තුළ ගොවීන්ට පොහොර සපයා ගැනීමට සිදුවී ඇත්තේ පෞද්ගලික අංශයෙන් වැඩි මිල යටතේය. වර්තමානයේ පවතින ඉහළ මිල ගණන් යටතේ සපයා ගැනීම අසීරු කාර්යයක් වී ඇත.

කාබනික පොහොර භාවිතය වී වගාවේදී 1% ක් තරම් ඉතාම අඩු තත්ත්වයක් වාර්තා වී ඇති අතර අතිරේක බෝග වගාවේදී හා එළවළු වගාවේදී කාබනික පොහොර භාවිතය පිළිබඳව වාර්තා වී නැත. කාබනික පොහොර සඳහා අවශ්‍ය පිදුරු හා ගොම සහ කොළ ආදී අමුද්‍රව්‍ය අවට පරිසරයෙන් ලබාගැනීමට හැකියාව අතිබව විමර්ශනය කිරීමේදී පෙනී යයි. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ කාබනික පොහොර භාවිතය නොමැති වීමට හේතුව ගොවීන් මේ පිළිබඳ ඇති අවබෝධය ඉතා අඩු වීමයි. එම නිසා කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ ව්‍යාප්තිය ප්‍රවර්ධනය

කිරීමේ අවබෝධාත්මක වැඩසටහන් ව්‍යාප්ත කිරීම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් වෙත පැවරෙන වගකීමකි.

6.9 ජල පාලනය

හේන් සහ ගොඩ ඉඩම් වගා කටයුතු මාස් කන්නයේ වර්ෂාවත් සමග ආරම්භ කරන අතර ගොවීන්ගේ කටයුතු සඳහා ජලය සපයාගන්නා ප්‍රධාන මාර්ග ලෙස පැවතියේ වැව් සහ වගා ළිං වේ. ගම් වැව් 10 ක් පවතින බව ඉහතදී සඳහන් කර ඇත. මාස් කන්නයේ වර්ෂා ජලයෙන් පෝෂණය වන මෙම ගම් වැව් 9 ක ජලයෙන් මාස් කන්නයේ වී වගා කරයි. මාස් කන්නයේ සතුටුදායක වර්ෂාවක් ලැබී වැව් හොඳින් පිරිණයකොත් මාස් කන්නයේ වී වගාවට ජලය සපයා ගමිකිසි ජල ප්‍රමාණයක් වැව්වල ඉතිරි වුවහොත් එම ජලය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් යල කන්නයේ දී කුඹුරුවලින් සුළු ප්‍රමාණයක් වගා කිරීමට ගොවීන් පෙළඹී ඇත. මෙය බෙත්ම ක්‍රමය නමින් හඳුන්වයි. එහෙත් මෙම තත්ත්වය සෑම වසරකම දක්නට නොලැබේ. මාස් කන්නයේ වර්ෂාව මාස් කන්නයේ වගාවට පමණක්ම සීමාවන අවස්ථාද එළඹේ. එවැනි වසරවල යල කන්නයේ කුඹුරුවල වී වගා කිරීමට අවස්ථාව නොලැබේ. ජනතාවගේ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් මත වැවට මාස් කන්නයේ ලැබෙන ජලය අරපිරිස්සමෙන් භාවිතා කිරීමට සහ වගාවට ප්‍රමාණවත් පරිදි ජල සම්පාදනය කිරීමට ක්‍රියා කරයි.

ගමතුළ කෘෂි ළිං 47 ක් ඇති බව අනාවරණය වී ඇති අතර එම ජලය එළවළු වගාවට යොදා ගැනේ. කෘෂි ළිංවල වර්ෂය පුරාම ජලය රැඳී පවතින අතර යල සහ මහ කන්න දෙකේදීම වගා කිරීමට හැකියාව තිබේ.

මෙම ප්‍රධාන මාර්ග දෙක හැර මාස් කන්නයේ අධිකව ලැබෙන වර්ෂා ජලය එකතුකර ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය වෙනත් ක්‍රියා මාර්ග භාවිතයට ගෙන නැත. ගමතුළ වැසි ජල වැංකි හෝ ගලාගෙන යන ජලය රඳවා ගැනීම සඳහා ජල පොකුණු ඉදිකරගෙන නැත. පස්වැටි දමා පොළොවට ජලය උරා ගැනීමේ විධික්‍රම භාවිතා නොකරයි. මේ නිසා ස්වභාවික ජලය කළමනාකරණ කිරීමේ විධික්‍රම අනුගමනය නොකරන බව පෙනේ.

පොදුවේ ගත් කළ ප්‍රකාශකල හැක්කේ විධිමත් ජල කළමනාකරණ වැඩපිළිවෙලක් ගමෙහි දක්නට නොලැබෙන බවයි. තම අත්දැකීම් මත පදනම්ව ගොවීන් තම වගාබිම්වලට ජලය සපයා ගන්නවා හැර එය විධිමත්ව කළමනාකරණය කරගැනීමක් සිදු නොවේ. කෘෂි ළිංවල තත්ත්වයද මෙලෙසමය. කෘෂි ළිඳකින් උපරිම ලෙස ජලය සපයමින් උපරිම බිම් ප්‍රමාණයක් වගා කිරීමට ගොවීන් උත්සාහ ගන්නා බවක් නොපෙනේ. මෙම තත්ත්වය ඇතිවීමට හේතුව ජලකළමනාකරණය ද ඇතුළත් ස්වභාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කරගැනීම පිළිබඳ අවබෝධාත්මක වැඩසටහනක් ගම තුළ ක්‍රියාත්මක වී නොමැති වීම නිසා ගොවීන් තම තමන්ගේ අභිමතය පරිදි ක්‍රියාකිරීමට පෙළඹීමයි.

6.10 හිෂ්පාදනය

තූප්පිටියාව ගම්මානයේ ප්‍රධානතම වගාවන් වශයෙන් දැක්වීමට හැක්කේ වී වගාව, අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සහ එළවළු වගාවයි. වී වගාව සඳහා ජලය සපයා ගැනීම ගම්වැව් 9 ක් මගින් සිදු කරයි. මාස් කන්නයේ

වර්ෂාවෙන් පෝෂණය වන වැව් මාර්ගයෙන් ජලය ලබාගන්නා ගොවීන් මාස් කන්නයේ වී වගා කරන අතර වැව්වල ජලය ඉතිරි වුවහොත් යල කන්නයේදී ද වී වගාව සිදු කරයි. වර්ෂාව ලැබීමේ ස්වභාවය මත වී වගාව සිදුවන නිසා යල, මහ වශයෙන් ක්‍රමිකව වී වගාව කිරීමට මෙම ගොවීන්ට හැකියාව නොලැබෙන අතර ඇතැම්විට මාස් කන්නයේ ප්‍රමාණවත් වර්ෂාව නොමැතිකම නිසා වී වගාව නොකරන අවස්ථාද ඇත. එසේම යල කන්නය ආරම්භයේදී ප්‍රමාණවත් වර්ෂාව ලැබී සාර්ථක ලෙස යල කන්නය වී වගා කිරීමට හැකි අවස්ථා ද උදාවේ. ඇතැම්විට යල සහ මහ කන්න දෙකේදීම වී වගා කිරීමට නොලැබීමේ අත්දැකීම් වලටද මුහුණපායි.

කෙසේ වුවත් විශ්ලී කලාපයේ යල සහ මහ යන කන්න දෙකෙන් ප්‍රමාණවත් තරම් වර්ෂාව හෝ වාරි ජලය පවතින්නේ නම් වී වගාව වඩාත් සාර්ථක වන්නේ සහ උපරිම අස්වනු ලබා දෙන්නේ යල කන්නයේය. ඊට හේතුව දුවසේ දිගු කාලයක් පවතින හිරු, එළිය සහ ඒ සමග බැඳුණු දේශගුණික තත්ත්වයයි. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ වී වගා බිම්වල සාමාන්‍ය අස්වැන්න යල කන්නයේදී අක්කරයට වී කිලෝ ග්‍රෑම් 1,750-1,850 ද මාස් කන්නයේදී අක්කරයට වී කිලෝ ග්‍රෑම් 1,700-1,800 ද වශයෙන් වූ අස්වැන්නක් ලැබේ. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න යල කන්නයේ අක්කරයට කිලෝ ග්‍රෑම් 1720 ද මාස් කන්නයේ අක්කරයට කිලෝ ග්‍රෑම් 1,700 ද වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පොදුවේ ගත්කළ වී වගාවේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න අක්කරයට කිලෝ ග්‍රෑම් 1600 පමණ වේ. මෙම තත්ත්වය අනුව තුප්පිටියාව ගම්මානයේ අස්වැන්න ජාතික මට්ටමට වඩා වැඩි මට්ටමක පවතී.

වී වගාවට අමතරව තුප්පිටියාව ගම්මානයේ බඩඉරිඟු වගාව ද ප්‍රධාන වගාවක් වන අතර ප්‍රධාන වශයෙන් වගා කරන්නේ මාස් කන්නයෙනි. අතීතයේදී දේශීය බඩඉරිඟු වර්ග හේන්වල වගාකිරීමේ ක්‍රමය පැවතියද මෑතක සිට පොදුගලික සමාගම් සමග කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමයට කරනු ලබන ගිවිසුම් ගොවිතැනක් ලෙස බඩ ඉරිඟු වගා කිරීමේ ක්‍රමයක් ජනප්‍රිය වී තිබේ. සමාගම් විසින් බීජ සහ පොහොර ගොවීන් වෙත ලබාදී බඩ ඉරිඟු වගාකර අස්වැන්න මිලදී ගනී. මෙම තත්ත්වය යටතේ බඩඉරිඟු අස්වැන්න අක්කරයට කිලෝ ග්‍රෑම් 700-1000 ත් අතර ප්‍රමාණයක් ලබාගනී. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ අක්කරයකින් ලබාගත හැකි අස්වැන්න කිලෝ ග්‍රෑම් 740 කි. රටේ ජාතික අස්වැන්න වනුයේ අක්කරයට අක්කර එකට කිලෝ ග්‍රෑම් 590 කි. මෙම ප්‍රමාණ සමග සසඳන විට ජාතික මට්ටමේ බඩඉරිඟු අස්වැන්නට වඩා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ද අක්කර එකකින් ලබා ගතහැකි අස්වැන්න ඉහල මට්ටමක පවතී.

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොවීන් විසින් බහුල ලෙස වගාකරන ක්ෂේත්‍ර බෝගයක් වනුයේ උදය. මාස් කන්නයේ හේන්වල සහ ගෙවතු වල උද වගා කරයි. ගම්මානයේ උද වගා අක්කරයකින් ලබාගත හැකි සාමාන්‍ය අස්වැන්න කිලෝ 350-380 අතර ප්‍රමාණයකි. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ උද වගා අක්කරයක සාමාන්‍ය අස්වැන්න කිලෝ 470 කි. ශ්‍රී ලංකාවේ උද අක්කර එකකින් ලබාගත හැකි අස්වැන්න සාමාන්‍යය කිලෝ ග්‍රෑම් 450 කි. මෙම තත්ත්වය මත තුප්පිටියාව ගම්මානයේ උද අස්වැන්න දිස්ත්‍රික් අස්වැන්නට වඩා අඩු මට්ටමක පවතී.

විශ්ලී කලාපයේ වර්ෂාව ඉතාම අඩුවෙන් ලැබෙන දේශගුණික කාල පරාසය වන යල කන්නය නමින් හඳුන්වන වගා කන්නයේ එම දේශගුණික තත්ත්වයට ගැළපෙන බෝගයක් වශයෙන් තල වගාව වැදගත්ය. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොවීන් විසින්ද හේන් වල සහ සෙසු ගොඩ ඉඩම්වල යල කන්නයේ තල වගාව කරන අතර අක්කරයක වගා බිමකින් ලබන සාමාන්‍ය අස්වැන්න කිලෝ ග්‍රෑම් 280-290 අතර ප්‍රමාණයකි. අනුරාධපුර

දිස්ත්‍රික්කයේ සාමාන්‍ය තල අස්වැන්න අක්කර එකකට කිලෝ ග්‍රෑම් 290 කි. ශ්‍රී ලංකාවේ තල අස්වැන්නේ සාමාන්‍ය අක්කර 10 කිලෝ ග්‍රෑම් 250 කි. මෙම තත්ත්වය සඳහා විට තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොවීන් විසින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න ලබන බව පැහැදිලි වේ.

6.11 නිෂ්පාදන වියදම හා ලාභය

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොවීන් විසින් වගාකරන ලද වී, බඩගුරුතු, තල සහ උදු යන බෝගයන්හි නිෂ්පාදන වියදම පිළිබඳව මී ලගට අවධානය යොමු කෙරේ. පහත වගු අංක 78 න් ඒ පිළිබඳව විස්තර දුදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 78

බෝගයන්හි නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	වගා කළ ඉඩම් අක්කර ගණන	නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ.	වීජ සඳහා වියදම	රසායනික පොහොර සඳහා වියදම	කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය	බිම් සැකසීම	අස්වනු නැමීම	ජල සැපයුම	පවුලේ ශ්‍රම වියදම	කුඹි ශ්‍රම වියදම්	පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත් මුළු වියදම	පවුලේ ශ්‍රම වියදම හැර මුළු වියදම
වී	11	18890	17340	19250	16090	48400	25750	1000	175144	34870	337844	162700
බඩගුරුතු	6.50	9196	2970	18075	11300	5600	-	1000	116475	8522	163943	47467
තල	10.50	1905	7590	19000	2410	-	-	-	53359	16409	98769	45409
උදු	18.25	4954	11200	44320	22500	1500	-	-	105741	56550	241812	136070

ගුණ වගු අංක 78 න් විස්තර වන පරිදි ප්‍රදේශයේ වී අක්කරයක වගා කිරීම සඳහා යන මුළු වියදම පවුලේ ශ්‍රම වියදම ඇතුළත්ව රුපියල් 30.713 ක් වන අතර පවුලේ ශ්‍රම වියදම හැර රුපියල් 14,790 වන්නේය. මෙහිදී විමර්ශනයට ලක්කර ඇති අක්කර 11ක බිම් ප්‍රමාණයේ නිෂ්පාදනය වන වී කිලෝ ග්‍රෑම් 18,890 කිලෝ එකක් රුපියල් 13 බැගින් පෞද්ගලික අංශය වෙත අලෙවි කරන්නේ නම් අක්කර එකකින් රුපියල් 22,324 ක ආදායමක් ලැබේ. එවිට පවුලේ ශ්‍රමය හැර ලාභය වශයෙන් රුපියල් 7,534 ක් ලැබෙන්නේය. එහෙත් පවුලේ ශ්‍රමය ද ඇතුළත් වන ලෙස ගණනය කළ හොත් රුපියල් 8389 ක අලාභයක් සිදුවන්නේය. මෙම තත්ත්වය මත වර්තමාන අස්වනු මට්ටම, යෙදවුම් සඳහා වියදම හා අලෙවි මිල අනුව ගණන් බැලූ විට වී වගාව පාඩු ලබන ජීවන මාර්ගයක් සේ සැළකීමට සිදුවෙයි.

බඩ ගුරුතු වගාවේදී ද ගුණ සංඛ්‍යා ලේඛණවලට අනුව බඩ ගුරුතු අක්කර එකක් වගා කිරීම සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව රුපියල් 25,222 ක මුදලක් වැයවන අතර පවුලේ ශ්‍රමය හැර රුපියල් 7,302 ක මුදල වැය වෙන බව පෙනේ. බඩගුරුතු කිලෝ ග්‍රෑම් එකක් රුපියල් 20 බැගින් අලෙවි කළහොත් ආදායම වශයෙන් රුපියල් 28,280 ක් ලැබෙන අතර පවුලේ ශ්‍රමය හැර රුපියල් 20,978 ක් ලාභ වශයෙන් ලැබේ. පවුලේ ශ්‍රමයද ඇතුළත්ව ගණන් බැලූ විට අක්කරයකින් රුපියල් 3,058 ක් වැනි ගුණා සුළු ලාභයක් හිමිවේ.

මෙම තත්ත්වය යටතේ තල අක්කර 1ක් වගා කිරීම සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය ද ඇතුළත් බව රුපියල් 9,406 ක විශදමක් දැරීමට සිදුවන අතර පවුලේ ශ්‍රමය හැර රුපියල් 4,324 ක වැයවන බව පෙනෙන්නේය. තල අස්වැන්න අක්කර 10 ක්ලෝ ග්‍රැම් 181 ක් වන අතර තල කිලෝ එකක් රුපියල් 40 මිලට අලෙවි කළහොත් තල අක්කර එකකින් රුපියල් 7,240 ක ආදායමක් උපයා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේය. ඒ අනුව පවුලේ ශ්‍රමය හැර තල අක්කර එකකින් රුපියල් 2,916 ක ආදායමක් උපයා ගැනීමට හැකියාව ඇත. පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව තල අක්කර එකකින් රුපියල් 2,166 ක පාඩුවක් සිදුවේ. උද වගා විශදම් තොරතුරුවලට අනුව උද වගා අක්කර 1ක් වගා කිරීම සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය හැර රුපියල් 7,455 ක විශදමක් දැරීමට සිදුවේ. පවුලේ ශ්‍රමයද ඇතුළත්ව රුපියල් 13,250ක් වැය කිරීමට සිදු වෙයි. උද අක්කර 1ක නිෂ්පාදනය වන උද කිලෝ 271 ක ප්‍රමාණය එම කන්නයේ උද මිල අනුව කිලෝවක් රුපියල් 70 කට අලෙවි කළහොත් උද අක්කර 1ක් රුපියල් 18,970 ක උපයා ගැනීමට හැකිය. මෙම තත්ත්වය මත පවුලේ ශ්‍රම විශදම හැර රුපියල් 11,515 ක ලාභයක් උපයාගැනීමට පුළුවනකම ලැබේ.

6.12 ප්‍රශ්න ගැටළු සහ විසඳුම්

තුප්පිටියාව ගම්මානය කෘෂිකාර්මික ගම්මානයක් බව පෙරදී සඳහන් කරන ලදී. මෙහි වී වගාව, අතිරේක ආහාර බෝග වගාව, තල වගාව සහ බහුවාර්ෂික බෝග වගා යන පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක කෘෂිකාර්මික කටයුතු සිදු කෙරේ. මෙම ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ බෝග වගාවන්හි නියැලෙමින් ජනතාව ජීවත් වෙයි. එසේ වුවද මෙම ක්ෂේත්‍රය පුරා ප්‍රශ්න රාශියක් පැන නැගී ඇත.

මෙම ගොවි ජනතාව කෘෂිකර්මයේ නියැලීමට පුරුදු වී සිටින්නේ පාරම්පරික පිළිවෙලටය. පාරම්පරික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් සෑම අවස්ථාවකදීම යෝග්‍ය වන්නේ නැත. මෙම නිසා ඔවුන් බිම් සකස් කිරීම බීජ තෝරා ගැනීම, බීජ වගා කිරීම වගාවට සාත්තු කිරීම යන සෑම අංශයකදීම පාරම්පරික ක්‍රම අනුගමනය කිරීමක් දක්නට ලැබේ. එමනිසා සිදුවී ඇති ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ අඩු අස්වැන්නයි. දියුණු පසු අස්වනු ක්‍රම අනුගමනය නොකිරීම නිසා තත්ත්වයෙන් බාල අස්වනුත් එම අස්වනු ප්‍රාථමික තත්ත්වයෙන්ම වෙළඳපලට අලෙවි කිරීමත් නිසා අඩු මිලක් ලබා ගැනීමටත් සිදුවේ. ඔවුන්ගේ පවුලේ ආදායමින් සැලකිය යුතු කොටසක් කෘෂිකර්මයෙන් උපයන ආදායම් නිසා මෙම අඩු ආදායම පහත් ජීවන තත්ත්වයට හේතු වේ.

මෙම ප්‍රදේශයේ කුඩා කුඩා ගම්වැව් 9 ක් පවතී. මෙම වැව් 9 ප්‍රතිසංස්කරණය කළයුතු තත්ත්වයේ ඒවායි. යහපත් ජල මට්ටමක් වර්ෂා කාලයේදී රඳවා ගැනීම සඳහා මෙම වැව්වල සොරොව්, වාන්, වැව් බැම් සහ ඇල පද්ධති ආදී අංගෝපාංග පුනරුත්ථාපනය කිරීමෙන් වැව්වල ප්‍රමාණවත් ජල බාර්තාවක් රඳවා ගැනීමට හැකිවන්නේය. ඒ මගින් මාස් කන්නයේදී වගාවට ජලය සපයා යල කන්නයේ අඩුම තරමින් බෙත්ම ක්‍රමයට හෝ වගා කිරීම සඳහා ජලය වැව්වල රඳවා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

වර්තමානයේ යහපත් ජල කළමනාකරණ වැඩපිළිවෙලක් අනුගමනය නොකෙරේ. එමනිසා ගොවීන් වර්ෂා ජලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීමක් සිදු නොවේ. එම නිසා කන්නය අවසන් වනවිට හෝ ඇතැම්විට අවසන් වීමටත් පෙර වැව් ජලය අවසන් වේ. මෙම තත්ත්වය නිසා ක්‍රමවත් ජල කළමනාකරණ වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වා දිය යුතුව ඇත.

වැව්වලට අමතරව කෘෂි ළිං ඉදිකර ඇතත් ඒ ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් පමණි. ඉදිකර ඇති බොහෝ ළිං සීමෙන්තියෙන් වටේ බැමීම ඉදිකර ක්‍රමවත් ලෙස ගොඩනගා නැත. එමනිසා පස් කඩා වැටීමෙන් ජලය ලබාගැනීමට අසීරුතා ඇතිවේ. වගා ළිං මාර්ගයෙන් එළවළු හා මිරිස් වැනි වගාවන් ගොඩ ඉඩම්වල කිරීමට හැකියාව ලැබේ. එමනිසා භූගත ජල මට්ටම පිළිබඳව විමසීමක් සිදුකිරීමෙන් පසු කෘෂි ළිං ඉදිකර ගැනීම සඳහා ගොවීන් උනන්දු කිරීමේ වැඩපිළිවෙළක් ආරම්භ කළ යුත්තේය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය සානුබල සැපයිය යුත්තේය.

වර්ෂා සමයේ පොළොව මතට වැටෙන ජලය ගලායාම වළක්වා පොළොවට උරා ගැනීම සඳහා වූ ස්වාභාවික ක්‍රම ගොවීන් අනුගමනය කරන බවක් දක්නට නොලැබේ. මේ නිසා වර්ෂා සමයේ ලැබෙන වර්ෂාපතනයෙන් භූගත ජල මට්ටමට පෝෂණය වීම සිදු වන්නේ අඩු ප්‍රමාණයකි. මෙම තත්ත්වය වළක්වා ගැනීම සඳහා ගොවීන් දැනුවත් කිරීම් කළ යුතුවේ. දැනුවත් කිරීමෙන් පසු සෑම ඉඩමකම ස්වාභාවික පස්වැටී ඉදි කරීම මගින් ගලාගෙන යන මතුපිට ජලය රඳවා තබාගෙන පොළොවට උරාගැනීමට සැළැස්වීමෙන් භූගත ජල මට්ටම පෝෂණය කිරීම හා පොළොවේ තෙතමනය රඳා පවත්වා ගැනීම වඩා වර්ධනය කර ගැනීමට හැකිවන්නේය. අවශ්‍ය වන්නේ ඒ පිළිබඳව ජනතාවට අවබෝධයක් ඇති කරවා ඉඩම්වල පස්වැටී ඉදිකර ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙලකට ගොවීන් උනන්දු කරවීමයි.

දීර්ඝ විශ්ලී කාලයේ දැඩි සූර්ය රශ්මිය පතිත වීමෙන් පොළොව මතුපිට පස පිවිසීම සිදුවීමත් ඉන්පසුව එළඹෙන වර්ෂා සමයේදී එම මතුපිට පොහොර පස දැඩි ලෙස සෝදා පාළුවට ලක්වීමත් සිදුවේ. මේ නිසා පොළොවේ සශ්‍රීක භාවය අඩුවීමක් සිදුවන අතර බෝග වගාවේදී අඩු එළදැයීතාවයට ද එය හේතු වේ. මෙම තත්ත්වය ද නීති මගින් නවත්වාලීමට නොහැකි අතර ගොවීන් අතර ඒ පිළිබඳව අවබෝධයක් ඇතිකර මතුපිට පස සෝදා යාම වැළැක්වීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට ඔවුන් පෙළගැස්විය යුතු වෙයි.

ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදනවල තත්ත්වය උසස් කරලීමට හා පසේ පෝෂණ තත්ත්වය උසස් කරලීම සඳහා කාර්මික පොහොර අතිවිශාල කාර්ය භාරයක් ඉටුකරයි. එසේ වුවත් ගම්මානයේ ගොවීන් තම වගාවන් සඳහා කාර්මික පොහොර භාවිතා කිරීම අතිශයින්ම අඩු මට්ටමක පවතී. මෙම නිසා වගාවට ලෙඩ රෝග වැළඳීම වේගවත්වීම හා රසායනික පොහොර මතම යැපීමට සිදුවීමෙන් වගා විශදම විශාල වීමක් පමණක් සිදුවේ. මෙම තත්ත්වය තිරසර සංවර්ධනය මෙන්ම පරිසර සංරක්ෂණයට පටහැනි බැවින් මෙම තත්ත්වය වෙනස් කිරීම සඳහාද ගොවීන් දැනුවත් කළයුතු වන්නේය. දැනුවත් කිරීමෙන් පසු පිදුරු, භාවිතය හා කාර්මික පොහොර භාවිතය සඳහා ගොවීන් පෙළඹවීමේ ව්‍යාප්ති සේවාව ශක්තිමත් කළ යුතුය.

ගොවීන්ගේ වී නිෂ්පාදනය මෙන්ම වෙනත් අතිරේක ආහාර බෝග නිෂ්පාදනවල තත්ත්වය අතිශයින්ම පහත් මට්ටමක පවතී. එම තත්ත්වය නිසා නිෂ්පාදන අලෙවියේදී උපරිම මිලට අලෙවි කිරීමට ගොවීන් අපොහොසත් වී සිටී. ගොවීන්ගේ ආදායම පහත් නිසා ගොවීන්ගේ දුප්පත්කම දුරු කිරීමට බාධකයක් ව පවතී. එමනිසා ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදනවල තත්ත්වය උසස් කිරීම හා පසු අස්වනු තාක්ෂණය ගොවීන් අතර ව්‍යාප්ත කළ යුත්තේය.

ගම්මානයේ වී, මිරිස්, මුංඇට, තල, කුරක්කන්, සහ උද යන බෝග නිෂ්පාදනය කරන්නේ වුවද එයින් ලබන අස්වැන්න අලෙවි කරන්නේ කිසිම වටිනාකමී එකතු කිරීමක් නොමැතිව ප්‍රාථමික තත්ත්වයෙන්මය. අස්වැන්න සකස් කිරීමේ පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ මෙම ජනතාවගේ දැනුම සහ ඒ පිළිබඳව වැටහීම හා

අවබෝධය ඇත්තේම නැති තරම්ය. එම නිසා ලබන අස්වැන්න සකස් කර අලෙවි කිරීම සඳහා පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබාදී එ පිළිබඳව උනන්දු කරවීමේ කාලය පැමිණ ඇත.

බොහෝ ගෙවතු හේන් සහ ගොඩ ඉඩම්වල වගා කරනු ලබන ක්ෂේත්‍ර බෝග වන මුං ඇට, කවිපි, උදු, අමු මිරිස් වැනි බෝග වර්ග වලින් ඔවුන් ලබන අස්වැන්න ඉතාමත් පහත් එකක් බව විමර්ශනවලදී පැහැදිලි විය. එයට හේතු හොඳ බීජ තෝරා නොගැනීම, අවශ්‍ය ආකාරයට බිම් සැකසීමේ ක්‍රම අනුගමනය නොකිරීම, පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය ආකාරයට නොයෙදීම වැනි අයහපත් කෘෂිකාර්මික ප්‍රායෝගික කළමනාකරණයයි. මෙම නිසා මෙම බෝගවලින් ලබන අස්වැන්න පාරිභෝජනයට පමණක් සීමාවී ඇත. එහෙත් මෙම තත්ත්වය වර්තමාන කෘෂිකර්මයට යෝග්‍ය නොවේ. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ගොවීන්ගෙන් බහුතර සංඛ්‍යාවක් ව්‍යාපාරික ගොවීන් නොව පාරිභෝගික ගොවීන් වන අතර අවශ්‍යවන්නේ එ සියළු දෙනාම ව්‍යාපාරික ගොවියන් බවට පත්කිරීමේ ශක්තිමත් හා විධිමත් ව්‍යාප්ති සේවාවකි.

ගොවීන් බහුතරයකගේම නිෂ්පාදන වියදම, නිෂ්පාදන අලෙවි ආදායම හා සමානවම නැතහොත් එ අභිබවා යන තත්ත්වයක් දක්නට ඇත. මෙම තත්ත්වය පිළිබඳව බොහෝ ගොවීන් සිටිනුයේ කණස්සලලෙනි. මේ පසුබිම බොහෝ ගොවීන්ට ගොවිතැන එපා කරවන තත්ත්වයක් උද්ගත කරවීමට සමත්වී ඇත. තරුණ තරුණියන් කෘෂිකර්මයෙන් ඉවත් කිරීමට බොහෝදුරට හේතු වී ඇත්තේ මෙම හේතුවයි. මෙය කෘෂි කර්මාන්තයේ විරස්ථායී භාවයට දැඩි හානියකි. මෙම තත්ත්වයෙන් කෘෂිකර්මය මුදවා ගැනීම සඳහා කෘෂිකර්මයේ එක් එක් බෝග සඳහා වූ අවම නිෂ්පාදන වියදම වෙත ගොවි ජනතාව නැඹුරු කරවීම සඳහා වූ වැඩසටහනක් අවශ්‍ය වන්නේය. ඒ සඳහා අවම රසායනික පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම, පීදුරු, ගොම හා කාබනික පොහොර යෙදීම, නියමිත පරිදි බිම් සැකසීම හා අස්වනු නෙලා සැකසීම සඳහා මිනිස් ශ්‍රමය හා ගවයන් යොදා ගැනීම වැනි අවම වියදම් වලට ගොවියා නැඹුරු කරවීමේ ව්‍යාප්ති සේවය ශක්තිමත් කළ යුත්තේය.

ඉහත සඳහන් කෘෂි ගැටළු තුප්පිටියාව ගම්මානයේ කෘෂි ක්ෂේත්‍රය සමග බැඳී පවතින අතර එම ගැටළු දුරුමුඛ සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම මගින් වී, එළවළු හා මිරිස්, වට්ටකකා, කවිපි, මුං, උදු, තල සහ බඩඉරිඟු යන බෝගවලින් වර්තමානයේදී ලබාගැනීමට හැකි උපරිම අස්වැන්න අවම වියදමක් යටතේ ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේය.

6.13 සත්ත්ව පාලනය

6.13.1 හැඳින්වීම

තුප්පිටියාව ගම්මානයේ ජනතාව බෝග වගා කිරීමට අමතරව සත්ත්ව පාලන කටයුතුවලද යෙදී සිටී. වර්තමානයේ ගමේ ගොවීන් ගෙන් කොටසක් විසින් එළවළු හා මි ගවයින්, එළවන්, කුකුළන් හා උගරන් වශයෙන් සෑම සත්ත්ව පාලන ක්ෂේත්‍රයක නියැලී සිටින බව පැහැදිලි වේ. වියළි කලාපීය දේශගුණික තත්ත්වයන් පවතින මෙම ප්‍රදේශය සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහාද හිතකර ප්‍රදේශයකි. එම නිසාම ගමේ ගොවීන් සතුව සැලකිය යුතු සතුන් සංඛ්‍යාවක් වර්තමානයේ සිටී. පහත වගු අංක 79 න් දැක්වෙන්නේ විලවිවිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සත්ත්ව ජනගහනය හා තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලනික තොරතුරුයි.

වගු අංක 79

විලවිච්ඡිත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ හා තුප්පිටියාව ගමතුළ සත්ත්ව පාලනය

	කීර්ගව සංඛ්‍යාව	මීගව සංඛ්‍යාව	කුකුළුන් සංඛ්‍යාව	එළවත් සංඛ්‍යාව	ඌරන් සංඛ්‍යාව
විලවිච්ඡිත ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාසය	8176	489	3708	2396	562
තුප්පිටියාව ගම තුළ	423	59	20	69	6

එයට සාපේක්ෂව ඉහත වගු අංක 79 ට අනුව තුප්පිටියාව ගමතුළ වැඩිම සංඛ්‍යාව ඇත්තේ එළවත් වේ. එළවත්, කුකුළුන්, ඌරන්, හා මී ගවයන් යන සතුන් ගම තුළ ශීථිතයේ ඇති සංඛ්‍යාවකි. ගම්මානයේ සිදුකළ මූලික සමීක්ෂණයට අනුව සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන බව ප්‍රකාශ කළ ගෘහස්ථ සංඛ්‍යාව පිළිබඳව වගු අංක 80 න් විස්තර ඉදිරිපත් කරයි.

වගු අංක 80

සමීක්ෂණ තොරතුරුවලට අනුව ගමේ සත්ත්ව පාලනයේ නිරත පිරිස

	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සත්ත්ව පාලනයේ නිරත	36	24.8
සත්ත්ව පාලනයේ නිරත නොවන	104	75.2
එකතුව	145	100.0

ඉහත සඳහන් ලේඛණවලට අනුව සමීක්ෂණයට ලක්කළ ගෘහස්ථවලින් සත්ත්ව පාලනයේ නිරත බව ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ 25% ක් පමණි. ඉතිරි 75% ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ සත්ත්ව පාලනයේ නිරත නොවන බවයි. සත්ත්ව පාලනයේ නිරත පවුල් සංඛ්‍යාව පවුල් 36 කි.

මෙම විස්තරවලට අනුව 25% ක පිරිස විසින් පාලනය කරනු ලබන සතුන් පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 81 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 81

පීපීබ් වර්ග අනුව සතුන් ප්‍රමාණයන්

සතුන් වර්ගය	සංඛ්‍යාව		එකතුව
	වැඩිදියුණු කළ	දේශීය සතුන්	
එළඟව			
කිරි දෙනුන්	1	124	125
වස්සන් වැස්සියන්	-	114	114
පිරිමි සතුන්	-	31	31
මී ගව			
කිරි දෙනුන්	-	23	23
වස්සන්, වැස්සියන්	-	48	48
පිරිමි සතුන්	-	19	19
එළවන්	-	43	43
කුකුළන්			
මසට	-	4	4
චිත්තරට	-	7	7
එකතුව	1	413	414

දුහත විස්තරයට අනුව ගමතුළ ඇති කරන එළඟව, මීගව, එළ සහ කුකුළු යන සියළුම සතුන් දේශීය සත්ත්ව ප්‍රභේදයට අයත් වුවත්ය. වැඩිදියුණු කළ වර්ගයේ එකම එළඟවයකු පිළිබඳව වාර්තා වී ඇත.

6.13.2 සත්ත්ව පාලන ක්‍රම

සතුන් ඇති කරන බව වාර්තා වී ඇති පවුල් සංඛ්‍යාව 36 ක් වන අතර ඔවුන් සත්ත්ව පාලනය කරනු ලබන්නේ කුමන ආකාරයටද යන්න වගු අංක 82 න් සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 82

සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන ක්‍රමය

ක්‍රමය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
තමාගේම සතුන් ඇති කිරීම	18	50
අදායට ගත් සතුන් ඇති කිරීම	18	50
	36	100

ඉහත සංඛ්‍යා සටහන්වලට අනුව සත්ත්ව පාලනයේ නිරත වූ බව වාර්තා වී ඇති පවුල් 36 න් 50% ක් එනම් පවුල් 18 තමන්ගේම සතුන් ඇති කරන බවත් ඉතිරි 40 එනම් පවුල් 18 න් අදායට ගත් සතුන් ඇති කරන බවත් වාර්තා වී ඇත.

6.13.3 සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට හේතු

ඉහතදී සඳහන් කළ ආකාරයට සමීක්ෂණයට භාජනය කළ ගමේ පවුල්වලින් 75% ක්ම සත්ත්ව පාලනයේ නිරත වන්නන් නැත. එලෙස ගමේ බහුතර පිරිසක් සත්ත්ව පාලනයේ නිරත නොවීමට හේතු විමසා බැලීම වගු අංක 83 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 83

සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට හේතු

හේතුව	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සතුන් ඇති කිරීමට ඇති අකමැත්ත	8	7.3
ඇති කිරීමට සතුන් නැතිකම	75	68.8
සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ දැනුමක් නැතිකම	3	2.8
සතුන් ඇති කිරීමට ඉඩකඩ නැතිකම	13	11.9
ජල හිඟය	44	40.4
ඉමය හිඟකම	13	11.9
අලෙවි ගැටළු	7	6.4
	109	100

සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට බලපා ඇති හේතු දැක්වුවත් අතුරින් 69% ක්ම ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ සත්ත්ව පාලන කිරීම සඳහා සතුන් නොමැති කමයි. එමනිසා ගමේ සත්ත්ව පාලනය දියුණු කිරීම ඡදහා සතුන් ලබාදීමේ සුදුසු වැඩ පිළිවෙලක අවශ්‍යතාවය මතු වී පෙනේ. සත්ත්ව පාලනය කිරීමට තරම් ඉඩකඩම් නොමැතිකම 12% ක් තරම් සංඛ්‍යාවක් ප්‍රකාශ කර ඇත. මීට අමතරව සත්ත්ව පාලනය කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් ජල පහසුකම් නොමැති බව ප්‍රකාශ කළ සංඛ්‍යාව 40% කි. ඉමය හිඟකම නිසා සත්ත්ව පාලනය නොකරන බව ප්‍රකාශකළ සංඛ්‍යාව 12% කි. සතුන් ඇති කිරීම පිළිබඳව කැමැත්තක් නැතිකම නිසා සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදෙන බව ප්‍රකාශ කළ පිරිස 7% කි. මෙම තොරතුරු වලින් පෙනී යන්නේ සතුන් ඇති කිරීමට කැමැත්තක් නොමැති බව හා සත්ත්ව පාලනය කිරීමට තරම් ඉඩම් නොමැතිකම නිසා සත්ත්ව පාලනය නොකිරීම යන පිරිස භැරැහු වීට ඉතිරි 82% ගාහස්ඵවල ගොවි ජනතාවට සත්ත්ව පාලනය කිරීමට හැකියාව ඇත. වර්තමානයේ සත්ත්ව පාලනය නොකිරීමට ඇති බාධක සඳහා සුදුසු විසඳුම් ලබාදීමෙන් මෙම පිරිස කුමන වර්ගයක හෝ සත්ත්ව පාලනයක් වෙත නැඹුරු කිරීමට හැකියාව තිබේ.

6.13.4 සත්ත්ව පාලනය සඳහා ශ්‍රම භාවිතය

සත්ත්ව පාලනයේ නිරතවන බව සඳහන් කළ පිරිස ඒ සඳහා ශ්‍රම භාවිතා කරන ආකාරය පිළිබඳව විමසා බැලීම මෙහිදී සිදු කෙරේ. ඒ පිළිබඳව විමසා බලන විට සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින සියළුම පවුල් ප්‍රකාශකර ඇත්තේ පවුලේ ශ්‍රමය භාවිතයෙන් ඔවුන් සත්ත්ව පාලනයේ නිරතවන බවයි.

6.13.5 සත්ත්ව පාලනයේදී ශ්‍රමය සපයා ගන්නා පවුලේ සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව

සත්ත්ව පාලනය කිරීමේ නියැලී සිටින්නන් පවුලේ ශ්‍රමය පමණක්ම භාවිතා කරන බව පෙරදී සඳහන් කලෙමි. පවුලේ සාමාජිකයන් අතුරින් කීදෙනෙකු සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නිරත වනවාද යන්න වගු අංක 84 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 84

සත්ත්ව පාලනයේ නිරත සාමාජික සංඛ්‍යාව

සාමාජික සංඛ්‍යාව	පවුලේ ගණන	ප්‍රතිශතය
එක් අයකු පමණක්	22	61.1
දෙදෙනෙකු පමණක්	12	33.3
තුන් දෙනෙකු පමණක්	2	5.6
	36	100.0

ඉහත සඳහන් සංඛ්‍යා සටහනට අනුව සත්ත්ව පාලනයේ නිරත පවුල 36 න් 61% කම පවුලේ එක් අයකු පමණක් සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නිරතවී සිටී. දෙදෙනෙකු පමණක් සත්ත්ව පාලනයේ නිරත පවුල සංඛ්‍යාව 33% ක් වන අතර තුන් දෙනෙකු එම කාර්යයේ නිරත පවුල 6% ක් පමණක් සිටී. එක් අයෙකුට පමණක් කළමනාකරණය කරගැනීමට පුළුවන් කුඩා පරිමාණ සත්ත්ව පාලන ඒකක බහුතරයක් ගමතුළ පවතින බව ඉහත විශ්ලේෂණයෙන් පෙනේ.

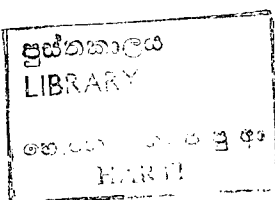
6.14 සත්ත්ව නිෂ්පාදනයේ ස්වභාවය

සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින පවුලේ එමගින් කරනු ලබන නිෂ්පාදන පිළිබඳව වගු අංක 85 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 85

සත්ත්ව නිෂ්පාදනය

නිෂ්පාදනයේ ස්වභාවය	පවුලේ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බිත්තර	1	4.3
එළකිරි	21	91.3
එළුවන්	1	4.4
එකතුව	23	100

ඉහත වගු අංක 86 සංඛ්‍යා සටහනට අනුව සත්ත්ව පාලනයේ නිරත පවුල් 36 න් 64% ක් ගෙවත් පවුල් 23 ක් සත්ත්ව පාලනයෙන් නිපදවූ නිෂ්පාදන පිළිබඳව වාර්තා වේ. ඉතිරි 36% ක පිරිස සත්ත්ව පාලනයේ නිරත වුවද කරන ලද නිෂ්පාදනයක් පිළිබඳව වාර්තා වී නැත. පවුල් 21 නැතහොත් 91% ක් සත්ත්ව පාලනයක් කිරී නිෂ්පාදනය කර ඇත. එක් පවුලක් නැතහොත් 4% ක් බිත්තර ද තවත් එක් පවුලක් එනම් 4% ක් එළුවන් ද නිෂ්පාදනය කර ඇති බව වාර්තා වේ.

6.15 සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය

සත්ත්ව පාලනය මගින් කරනු ලබන නිෂ්පාදන අලෙවි මට්ටම දක්වා ව්‍යාප්ත වී ඇත්තේ නම් ඒ සාර්ථක තත්ත්වයකි. තුප්පිටියාව ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලන ගොවීන් තම නිෂ්පාදන අලෙවි කලේ කාටද යන්න වගු අංක 86 යටතේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 86

සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය

අලෙවි මූලය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
වෙළෙන්දන්ට	4	17.4
පාරිභෝගිකයන්ට	1	4.3
පොදුගමක ආයතන	18	78.3
එකතුව	23	100.0

මින් විස්තර වන පරිදි 78% ක් ගොවීන් තම සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවි කර ඇත්තේ පොදුගමක සමාගම් වෙතයි. එනම් තෙස්ලේ, මිල්කෝ වැනි ආයතන වෙත කිරී අලෙවි කර ඇත. පාරිභෝගිකයන් වෙත තම නිෂ්පාදන අලෙවි කළ සංඛ්‍යාව 4% කි. වෙළෙන්දන් වෙත තම නිෂ්පාදන අලෙවි කරන ලද සංඛ්‍යාව 7% ක් විය. මෙයින් පෙනීයන්නේ සත්ත්ව පාලනයේ නිරත මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 64% ක් තම නිෂ්පාදන ඉහත සඳහන් ආයතන වෙත අලෙවි කළ බවයි.

6.15.1 සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා යායුතු දුර ප්‍රමාණය

තමන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සත්ත්ව නිෂ්පාදනයන් අලෙවි කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයා කොතරම් දුරක් ගමන් කර ඇද්ද යන්නත් ඒ අනුව අලෙවියේදී ඔවුන් මුහුණ දෙන දුෂ්කරතාවයන් පැහැදිලි කිරීමට වගු අංක 87 යටතේ උත්සාහ කෙරේ.

වගු අංක 87

අලෙවිකරන ලද ස්ථානය හා දුර

අලෙවිකරන ලද ස්ථානය	දුර (කි.මී.)			
	0-1/4	ප්‍රතිශතය	10 වැනි	ප්‍රතිශතය
ප්‍රධාන පාර/නගරය	1	4.3	8	34.8
නිවාස/කඩය	3	13.0	3	13.0

තමන්ගේ සත්ත්ව නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන මාර්ගයට හෝ කඩමන්ඩියට යාමට සිදුවූ පිරිස 35% කි. ඔවුන්ට තම නිවසේ සිට කිලෝ මීටර් එකකට වඩා ගමන් කිරීමට සිදුවූ බව වාර්තා වේ. 4% කට පමණ පිරිසකට කිලෝ මීටර් 1/4 ට අඩු දුරක් ගමන් කිරීමට පමණක් සිදු වී ඇති බවද වාර්තා වෙයි. ඇතැම් අයට තම නිවසේ සිටම අලෙවිකර ගැනීමට හැකිවී ඇති අතර ඇතැමුන්ට එනම් 13% කට කඩය වෙත යාමට සිදුවී ඇත. ඒ සඳහා කිලෝ මීටර් 10 වඩා ගමන් කිරීමට සිදුවී ඇත. තුළුපිරිසට ගම්මානයේ ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් එපිට ගම ඇතුළත ජනතාවට, ප්‍රධාන මාර්ගයේ වෙළඳ සැලකට පැමිණීමට කිලෝමීටරයට වැඩි දුරක් ගමන් කිරීමට සිදුවේ. එමනිසා ගෙදරදීම අලෙවිකර ගැනීමට නොහැකිවන නිෂ්පාදකයන්ට මහා මාර්ගයේ වෙළඳ සැල්වලට හෝ මාර්ගය අසල කඩමන්ඩිය වෙත ගෙන යාමට සිදුවේ. එවැනි අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට සැලකිය යුතු දුර ප්‍රමාණයක් යා යුතු වේ.

6.16 සත්ත්ව පාලනයන් ලබන ආදායම

සත්ත්ව පාලනයේ යෙදුන 36 දෙනෙකු පමණ පිරිසගෙන් 16 දෙනෙකු සත්ත්ව පාලනය මාර්ගයෙන් ආදායම් උපයා තිබෙන බව වාර්තා වී ඇත. මෙම තත්ත්වය යහපත් ප්‍රවණතාවයක් නොවේ. මොවුන්ගේ සත්ත්ව පාලනය සඳහාය. වෙළඳපල එම පිරිස සත්ත්ව පාලනය මාර්ගයෙන් ඉපයූ ආදායම් පිළිබඳව වගු අංක 88 න් සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 88

සත්ත්ව පාලනය මාර්ගයෙන් ලබාගත් දළ වාර්ෂික ආදායම

ආදායම් කාණ්ඩය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ආදායමක් නැති	20	65.5
15,000 < = ආදායම 25,000	01	2.8
25,000 < = ආදායම 50,000	04	11.1
50,000 < = ආදායම 75,000	06	16.7
75,000 ට වැඩි	05	13.9
	36	100.0

ඉහත වගුවට අනුව සත්ත්ව පාලනය මාර්ගයෙන් ආදායම් නොලබන බව ප්‍රකාශ කර ඇති පිරිස 64%කි. මෙය සත්ත්ව පාලනය කරන පිරිසෙන් බහුතර සංඛ්‍යාවකි. ආදායම් උපයන පිරිස 34% ක් පමණි. මෙම පිරිසෙන් 3% ක් පමණ දෙනා සත්ත්ව පාලනයෙන් වාර්ෂිකව රුපියල් 15,000-25,000 අතර ආදායමක් අපයන බව වාර්තා වෙයි. 11% ක් පමණ පිරිසක් වාර්ෂිකව රුපියල් 25,000-50,000 අතර ආදායමක් උපයයි. 17% ක් පිරිස රුපියල් 50,000-75,000 අතර ආදායම් උපයති 14% ක් පිරිසක් රුපියල් 75 ට වැඩි ආදායමක් වාර්ෂිකව උපයයි. එමගින් මෙම තත්ත්වය මත සත්ත්ව පාලනයෙන් ආදායම් උපයන බව වාර්තා වන 16 දෙනා මාසයකට රුපියල් 1000 කට වැඩි ආදායමක් නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමෙන් උපයා ගන්නා බව පැහැදිලි වේ. බෝග වගාවේදී නියැලෙන ගොවීන් වන මොවුන්ගේ කෘෂිකර්මයේ ප්‍රධානතම අංශ දෙකෙන් දෙවන අංශය වන සත්ත්ව පාලනය මගින් ආදායම් ඉපයීම පවුල්වල පීඩන තත්ත්වය උසස් කරලීමට සෘජුවම හේතු වන්නකි.

6.17 සත්ත්ව පාලනයේ යෙදීමේදී මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටළු

තුළුපිරිසට ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින හා නියැලෙන්නේ නැති ගොවීන් ඔවුන් සත්ත්ව පාලනය සම්බන්ධයෙන් මුහුණ දී සිටින ප්‍රශ්න රාශියකි. එම ප්‍රශ්න පිළිබඳව වගු අංක 89 ඔස්සේ සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 89

සත්ත්ව පාලනයේ නියැලී සිටින්නන්ගේ ගැටළු

ගැටළුව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1. ඉඩම් හිඟය	22	62.9
2. සතුන් හිඟය	28	80.0
3. පඤ්ච වෛද්‍ය සේවාවේ දුර්වලතා	29	62.9
4. තෘණ භූමි හිඟය	30	85.7
5. ව්‍යාප්ති සේවාවේ දුර්වලතා	22	62.9
6. සාන්ද්‍ර ආහාර සැපයීමේ දුෂ්කරතා	10	28.6
7. අලෙවි දුෂ්කරතා	2	5.7
8. මුදල් හිඟය	8	22.9
9. ජලය හිඟය	7	20.0
10. ශ්‍රමය හිඟකම	2	6.7

සත්ත්ව පාලනයේ නියැලීමේදී මුහුණදීමට සිදුවන ප්‍රධාන දුර්වලතාවයක් ලෙස වැඩිම දෙනෙක් එනම් 86% ක්ම දන්නා ඇති බව වාර්තා වන්නේ තෘණ භූමි හිඟයයි. මේ ගැටළුව සෘජුවම සම්බන්ධ ගව පාලනය සඳහායි. ගවයින්ට ආහාර සැපයීම සම්බන්ධව ගැටළුව ඔවුන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවකි. මේ හැර වැඩි දෙනෙක් ප්‍රකාශ කර ඇති ගැටළුව වන්නේ පඤ්ච වෛද්‍ය සේවාවේ දුර්වලතායි. පඤ්ච වෛද්‍ය කාර්යාලය සහ පඤ්ච වෛද්‍යවරයා සිටින්නේ මහවිලවිටිය නගරයට ද කිලෝ මීටර 1ක් පමණ ඇතිකි. මේ නිසා තුළුපිරිසට ගම්මානයේ ජනතාව පඤ්ච වෛද්‍යවරයාගේ සේවය ලබාගැනීමට හෝ ඔහු මුණ ගැසීමට කිලෝ මීටර 25 ක් පමණ යාමට සිදුවෙයි. මෙය දුෂ්කර වූ කාර්යයකි. එලෙසම 63% ගොවී පිරිසක් ව්‍යාප්ති සේවය දුර්වලතා සත්ත්ව පාලනයට බාධකයක් යයි

ප්‍රකාශ කර තිබේ. සත්ත්ව පාලන ව්‍යාප්ති සේවා සපයන වෛද්‍යවරයාගේ කාර්යාලය දුරබැහැර පිහිටීමත් ඔහුට විශාල ප්‍රදේශයක් ආවරණය කිරීමට සිදුවීමත් නිසා ව්‍යාප්ති සේවාව යම් කිසි දුරවල තත්ත්වයක බව යමෙකුට පැවසීමට ඉඩකඩ පවතී. මෙම තත්ත්වය 63% ගොවීන් පෙන්වා දී ඇත. 80% ක් ගොවීන් දක්වා ඇත්තේ ඇති කිරීමට කැමැත්තක් තිබුණද සතුන් හිගය නිසා සතුන් ඇති කිරීමට ඔවුන්ට බාධකයක් වී ඇති බවයි. එම නිසා මෙම අදහස් සැලකිල්ලට ගෙන සත්ත්ව පාලන වැඩසටහන් ගම තුළ ව්‍යාප්ත කිරීමට ක්‍රියා කළ යුත්තේය. සාන්ද්‍ර ආහාර මිල ඉහළ නිසා ඒවා සැපයීමේ දුෂ්කරතාවත්, මුදල් හිගය නිසා ව්‍යාප්ති සේවා ලබාගැනීමේ අපහසුතාවත් ආහාර සැපයීමේ අපහසුතාවත්, පිළිබඳ 29% පමණ ගොවීන් අදහස් දක්වා ඇත. ප්‍රදේශයේ පවතින ජල ප්‍රශ්නය නිසා ජලය හිගකම පිළිබඳවද 20% ක් ජනතාව ප්‍රකාශ කර තිබේ. එම නිසා සත්ත්ව පාලන වැඩසටහන් ගමතුළ සංවර්ධනය කිරීමේදී ගොවීන් දක්වා ඇති ගැටළු පිළිබඳව විශේෂ අවදානය යොමු කිරීම එම වැඩසටහන් වල තීරණාර්ථක භාවය පිළිබඳව බලපාන්නේය.

6.18 ගමෙහි අනෙකුත් නිෂ්පාදන

ගමෙහි කෘෂිකර්මාන්ත ඔස්සේ කෙරෙන නිෂ්පාදනවලට අමතරව සිදු කෙරෙන අනෙකුත් නිෂ්පාදන වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ ගඩොල් නිෂ්පාදනය පමණි. ගඩොල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින පවුල් සංඛ්‍යාව --- ක් පමණ පිරිසකි. මොවුන් ගඩොල් කර්මාන්තය කරන්නේ යල කන්නයේ විශ්ලී කාල පරිච්ඡේදයේදීය. මෙම කාලයේදී ගොවිතැන් සඳහා ජලය ප්‍රමාණවත් නැති බැවින් ගොවිතැන් කටයුතු සීමාවී ඇති නිසා මෙවැනි ගොවිපල නොවන කර්මාන්තවල නියැලී සිටීමට සිදුවී ඇත. මෙම කාලයේදී ගොවිතැන් කටයුතු සිදු නොකරන නිසා මෙම පවුල්වල එකම ආදායම් මාර්ගය වී ඇත්තේ ගඩොල් නිෂ්පාදනයෙන් ලබා ගන්නා ආදායමයි.

6.18.1 අමුද්‍රව්‍ය භාවිතය

ගඩොල් නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය ගඩොල් මැටි ප්‍රදේශයේ බහුලව පවතී. එම නිසා තමන්ගේ ඉඩම්වල ගඩොල් කැපීම සිදු කිරීමට මොවුන්ට හැකිය. එහෙත් විශ්ලී කාලයේ ජල ප්‍රශ්නය උග්‍ර බැවින් ගඩොල් නිෂ්පාදනය සඳහා ජලය සපයා ගැනීම තරමක දුෂ්කර ගැටළුවකි. දිය සිඳියමින් පවතින වැවිපිටිවල කෘෂි ශ්‍රීං වලින් ජලය සපයාගැනීම වැනි ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් ඔවුන් ගඩොල් නිෂ්පාදනය සිදු කරයි. ගඩොල් පිළිස්සීම සඳහා අවශ්‍ය දුර අවටින් සපයා ගැනීමට පුළුවන. අවශ්‍ය දහයියා ද ගමේ කුඩා පර්මාණ වී මොල් වලින් සපයා ගැනීමට හැකිය. මෙම අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කරමින් පවුලේ ශ්‍රමය මාර්ගයෙන් ගඩොල් නිෂ්පාදනය සිදු කරයි. වසර ගණනාවක් ගඩොල් නිෂ්පාදනයේ නියැලීම නිසා තාක්ෂණය පිළිබඳ ගැටළුවක් ඔවුන්ට නැත.

6.18.2 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය

දැනට එක් ගඩොල් නිෂ්පාදකයකු ගඩොල් 50,000 පමණ එනම් ගඩොල් පොරණු 4-5 ක පමණ නිෂ්පාදනය කරයි. විශ්ලී කාලය තුළදී ගඩොල් නිෂ්පාදනය වඩාත් පහසු නිසා යල කන්නයේ මාස 6ක පමණ කාල පරාසය තුළදී මෙම ගඩොල් සංඛ්‍යාව නිෂ්පාදනය කිරීමට ඔවුහු උත්සාහ ගනිති. ඔක්තෝම්බර් මාසයේ මැද සිට මාස් කන්නයේ වර්ෂා සමය එළඹීමත් මාස් කන්නයේ ගොවිතැන් කටයුතු පුළුල් ලෙස සිදු කිරීම නිසාත් මාස් කන්නයේදී

ගොඩාල් නිෂ්පාදනයට ඇති ඉඩකඩ අඩුය. එසේ වුවත් මාස් කන්නයේ මාස 6ක කාලය තුළදීද ගොඩාල් පෝරණු දෙකකවත් නිෂ්පාදනය කර පුළුස්සා ගැනීමට උත්සාහ දරයි. මේ අනුව වර්ෂයකට දළ වශයෙන් එක් ගොඩාල් නිෂ්පාදකයකු විසින් ගොඩාල් 50,000 ක් පමණ නිෂ්පාදනය කරයි.

6.18.3 අලෙවි ක්‍රමය, මිල, නිෂ්පාදන වියදම හා ලාභය

ගොඩාල් නිෂ්පාදනයෙන් පසු පිළිස්සීම සිදු කරන අතර ඉන්පසුව අලෙවිය සිදු කෙරේ. ගොඩනැගිලි උපකරණ සපයන්නන් විසින් මෙම ගොඩාල් තොග වශයෙන් මිලදී ගනී. එසේ නොමැතිව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා සුළු වශයෙන් වුවද ගොඩාල් අලෙවි කිරීම කරයි. ගොඩාල් කැටයක නිෂ්පාදන වියදම රුපියල් 3 පමණ ප්‍රමාණයක් වේ. කැටයක් අලෙවි කරන තොග මිල රුපියල් 4.50 ක් පමණ වන අතර සිල්ලරට අලෙවිකරණ වීට කැටයක් රු.5.00 ක් පමණ වේ. ගොඩාල් කැටයකින් රු.2 පමණ ලාභයක් උපයා ගත හැකිය. ඒ අනුව එක් වරකට ගොඩාල් දස දහස බැගින් ගොඩාල් පෝරණු 5ක් නිෂ්පාදනය කළහොත් රු.ලක්ෂයක් ලාභ වශයෙන් උපයාගත හැකිය.

ගොඩාල් අලෙවි කිරීමට ගැටළුවක් නොමැතිව නිෂ්පාදනය කරන මුළු ප්‍රමාණයම අලෙවි කිරීමට හැකි නම් ගොඩාල් නිෂ්පාදනය වාසිදායක රැකියාවකි. එහෙත් සෑම අවස්ථාවකදීම ගොඩාල් පිලිස්සූ පෝරණුවක් ක්ෂණිකව අලෙවි කිරීමට පුළුවනකමක් නැති වන අවස්ථා යෙදේ. එවැනි විටකදී පෝරණුව අලෙවි කිරීම සඳහා දිගු කාලයක් බලා සිටීමට සිදුවේ. ලාභය උපරිම කිරීම සඳහා දර භාවිතය වෙනුවට දහයියා යොදා ගැනීමෙන් දර සපයා ගැනීමේ ශ්‍රම වියදම අඩුකර ගැනීමට හැකිය. පරිසර සුරක්ෂිතතාවයට ද එය හේතුවකි.

6.19 අනාගත සංවර්ධන විභවතා

ගමේ දැනට පවතින සම්පත් අනුව නිෂ්පාදනයක් කිරීමට යොදා ගත හැක්කේ ගොඩාල් මැටි පමණකි. මෙමගින් ගොඩාල් නිෂ්පාදනය දැනට සිදු කරයි. ගොඩාල් නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් අනාගත සංවර්ධන විභවතා පිළිබඳව යමක් දැක්වීමට නොහැකිය. ගොඩාල් නිෂ්පාදනය සිදුවන්නේ ඉල්ලුම සැපයුම අනුව බැවින් හා ගොඩාල් ඉල්ලුම ජනිත වන්නේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ පුළුල්වීමත් සමඟ නිසා රටේ ජනතාවගේ ආදායම් තත්ත්වය හා රජයේ ආයෝජන මත ගොඩාල් කර්මාන්තයේ අනාගතය තීරණය වේ.

6.20 භාවිතයට නොගත් සම්පත්

ගම තුළ පවත්නා සම්පත් අතුරින් දැනට භාවිතයට ගන්නා සම්පතක් ලෙස ගොඩාල් මැටි පිළිබඳව සඳහන් කළ හැක. එහෙත් ගමතුළ පවතින තවමත් භාවිතයට නොගත් සම්පත් ලෙස හඳුනාගත් යමක් පිළිබඳව සඳහන් කිරීමට පුළුවන කමක් නැත. එහෙත් මෙහිදී සඳහන් කළ හැකි දෙයක් වන්නේ ප්‍රදේශයේ බහුලව පවතින රතුපස ගොඩාල් නිෂ්පාදනයට මෙන්ම උළු නිෂ්පාදනයට ද සුදුසු බැවින් අනාගතයේ උළු නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලාවක් ඉදි කිරීම සඳහා වූ අමුද්‍රව්‍ය පවතින ප්‍රදේශයක් ලෙස සඳහන් කිරීමට හැකිවීමයි. අනාගතයේ උළු හා ගොඩාල් අපනයන තත්ත්වයට දියුණු කළහැකි නිෂ්පාදන බැවින් අපනයන විභවතාවයක් පවතින අමුද්‍රව්‍යයක් ලෙස උළු හා ගොඩාල් මැටි පිළිබඳව සඳහන් කිරීමට පුළුවන.

හත්වෙනි පරිච්ඡේදය

ප්‍රජා සංවිධාන

මෙම පරිච්ඡේදයේ දී ගමෙහි ප්‍රජා සංවිධාන හා ඒවායේ ජනතා සහභාගීත්වය හා ක්‍රියාකාරීත්ව පිළිබඳව විග්‍රහයක යෙදේ.

7.1 ප්‍රජා සංවිධාන සහ ජනතා සහභාගීත්වය

කුප්පිටියාව ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද කොටසේ සමීක්ෂණ තොරතුරු වලින් හෙලිවන පරිදි ජනතාව ප්‍රජා සංවිධාන 10 ක පමණ සාමාජිකත්වය උසුලයි. සුභ සාධක සමිතිය, සමෘද්ධි සමිතිය, ගොවි සංවිධානය, මරණාධාර සමිතිය, විහාරස්ථ දායක සභාව, පාසල් සංවර්ධන සමිතිය, කාන්තා සමිතිය, ක්‍රීඩා සමාජය, පලෑන් ශ්‍රී ලංකා සමිතිය සහ සේවා ලංකා සමිතිය එම ප්‍රජා සංවිධානයයි.

7.2 ප්‍රජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය

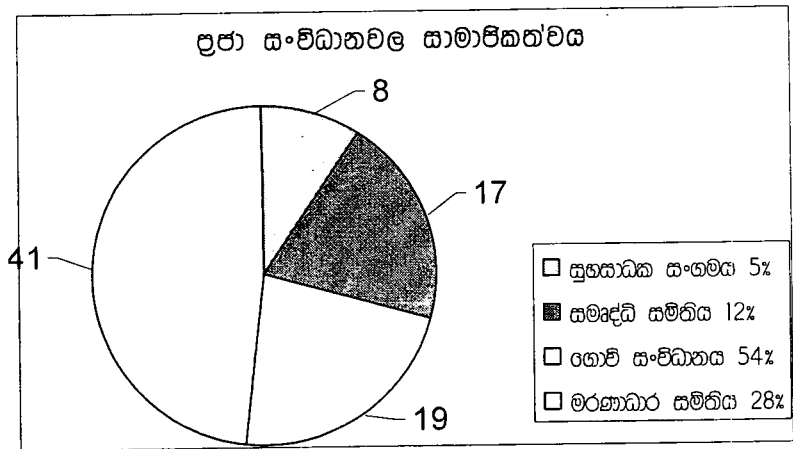
ගම්මානයේ සමීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද ගෘහස්ථයන්හි ජනතාව ප්‍රජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය දැරීම පිළිබඳව වාර්තා වී ඇති තොරතුරුවලට අනුව විවිධ පිරිස් විවිධ වූ ප්‍රජා සංවිධාන 4ක සාමාජිකත්වය දරණ බව පෙනේ. ඇතැම්විට එකම පිරිසම ප්‍රජා සංවිධාන කිහිපයක සාමාජිකත්වය දරණ අවස්ථාද ඇත. ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත සඳහන් වගු අංක 90 න් හා රූප සටහනින් පැහැදිලි කෙරේ.

වගු අංක 90

ප්‍රජා සංවිධානවල සාමාජිකත්වය

ප්‍රජා සංවිධානය	සාමාජික සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සුභසාධක සංගමය	35	13.1
සමෘද්ධි සමිතිය	17	6.4
ගොවි සංවිධානය	79	29.5
මරණාධාර සමිතිය	136	50.9
එකතුව	267	100.0

රූපසටහන් අංක : 06

ප්‍රජා සංවිධානයන්හි දායකත්වය ලබා සිටින ජනතාවගෙන් 54% සාමාජිකත්වය ලබා සිටින්නේ ගොවි සංවිධානයෙහිය. එනම් වැඩිම සාමාජික සංඛ්‍යාවක් සිටින ප්‍රජා සංවිධානයයි. මරණාධාර සමිතියේ සාමාජිකත්වය ලබා සිටින සංඛ්‍යාව 28% කි. සමෘද්ධි සමිතියේ සාමාජිකත්වය ලබා සිටින සංඛ්‍යාව 12% අඩුම සංඛ්‍යාවක් එනම් 5% ක් පමණක් සාමාජිකත්වය දරන්නේ සුභසාධක සමිතියේයි.

7.3 ජනතාවට ප්‍රජා සංවිධානවලින් ඇති ප්‍රයෝජන

ගුණතදී, විස්තර කරන ලද ප්‍රජා සංවිධානවලින් සමාජයට සිදුවන ප්‍රයෝජනවත්භාවය පිළිබඳව ජනතාවගේ තක්සේරුව පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම වගු අංක 91 යටතේ සිදු කෙරේ.

වගු අංක 91

ප්‍රජා සංවිධානවලින් ජනතාවට ඇති ප්‍රයෝජන

	ප්‍රයෝජනවත්	ප්‍රතිශතය	ප්‍රයෝජනවත් නැත	ප්‍රතිශතය	කිව නොහැක	ප්‍රතිශතය
සුභ සාධක සමිතිය	35	8.3	-	-	1	
සමෘද්ධි සමිතිය	26	6.2				
ගොවි සංවිධානය	102	24.3	3	42.9		
මරණාධාර සමිතිය	136	32.4				
විහාරස්ථ දායක සභාව	9	2.1				
පාසල් සංවර්ධන සමිතිය	1	0.2				
කාන්තා සමිතිය	12	2.9	1	14.3	22	100
ක්‍රීඩා සමාජය	2	0.4				
ජලෙන් ශ්‍රී ලංකා සමිතිය	56	13.3	2	28.6		
සේවා ලංකා සමිතිය	41	9.8	1	14.3		
	420	100.0	7	100.0	22	100

ගමේ ඇති පුජා සංවිධාන පිළිබඳව ජනතාව දරණ ආකල්ප පිළිබඳව ඉහත සංඛ්‍යා සටහනින් විස්තර කෙරේ. ගමේ සුභ සාධක සමිතිය පිළිබඳව ප්‍රයෝජනවත් බව ප්‍රකාශ කර ඇති සංඛ්‍යාව 8% ක් පමණි. සමෘද්ධි සමිතිය ප්‍රයෝජනවත් බව ප්‍රකාශ කළ සංඛ්‍යාව 6% ක් පමණි. ගොවි සංවිධානය ප්‍රයෝජනවත් බව ප්‍රකාශ කළ සංඛ්‍යාව 24% කි. විභාගස්ථ දායක සභාව පාසල සංවර්ධන සමිතිය, කාන්තා සමිතිය, ක්‍රීඩා සමිතිය, ජලයේ ශ්‍රී ලංකා වැනි සමිති පිළිබඳව ද ජනතාව ඉතා සුළු පිරිසක් පමණක් ප්‍රයෝජනවත් බව ප්‍රකාශකර ඇත. එහෙත් බහුතර පිරිසක් ඒ පිළිබඳව අදහස් දක්වා නැත. ප්‍රයෝජනවත් නැති බව හෝ ප්‍රකාශ කර නැත.

7.4 වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය

ඉහතදී සඳහන් කරන ලද පුජා සංවිධාන 10 අතුරින් වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධාන පිළිබඳව ද ජනතාව අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇත. වගු අංක 92 න් සාකච්ඡාවට භාජනය කරන්නේ වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය පිළිබඳවය.

වගු අංක 92

වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය

පුජා සංවිධානය	ක්‍රියාශීලී බව ප්‍රකාශ කළ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සමෘද්ධි සමිතිය	02	1.4
ගොවි සංවිධානය	03	2.1
මරණාධාර සමිතිය	131	93.6
ජලයේ ශ්‍රී ලංකා සමිතිය	02	1.4
සේවා ලංකා සමිතිය	02	1.4
	140	100.0

පුජා සංවිධානවල ක්‍රියාශීලී භාවය පිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් කරන ලද ජනතාව අතුරින් 131 දෙනෙකු හෙවත් 94% ක්ම වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය ලෙස දක්වා ඇත්තේ මරණාධාර සමිතියයි. අවමංගල අවස්ථාවලදී ක්‍රියාශීලීව කටයුතු කිරීම හා නායකත්වය වැනි කරුණු නිසා මරණාධාර සමිතිය සෙසු පුජා සංවිධාන අභිබවා ක්‍රියාශීලී භාවයක් දැක්වීම මෙවැනි ප්‍රතිචාරයන් ලැබීමට හේතු වුවා විය හැකිය.

එලෙස වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී පුජා සංවිධානය මරණාධාර සමිතිය ලෙස දැක්වීමට හේතු ගණනාවක්ම ජනතාව විසින් දක්වා ඇත. වගු අංක 93 ඔස්සේ ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

වගු අංක 93

වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී ප්‍රජා සංවිධානය විමර්ශන

හේතු	දැක්වූ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
පොදු වැඩිවලට සහයෝගය දීම	01	0.7
මාසිකව රැස්වී වැදගත් දේ සාකච්ඡා කිරීම	01	0.7
ආය ගනුදෙනු පහසුවීම	124	88.6
අවමගුලකදී උදව් කිරීම (ශ්‍රමය, මුදල්)	131	93.6
විශ්වාසවන්තභාවය	1	0.7

මරණාධාර සමිතිය විසින් අවම-ගලප්‍ර ඇවස්ථාවකදී නිවසට රැස්වීම, ශ්‍රමයෙන් හා මුදලින් අභාර පාන ඇදියෙන් සංග්‍රහ කිරීම වැනි කටයුතු ඉතා කාර්යක්ෂම ලෙස කිරීම හා සමිතිය මගින් ආය මුදල් බොදීම වැඩිම පිරිසක් මෙම සමිතිය වඩාත්ම ක්‍රියාශීලී සමිතිය ලෙස දැක්වීමට හේතු වී ඇත. ඊට අමතරව පොදු වැඩිවලදී සහයෝගය දීම, මාසිකව රැස්වී වැදගත් දේ සාකච්ඡා කිරීම හා විශ්වාසවන්තභාවයෙන් ක්‍රියාකිරීම වැනි තවත් හේතු ද මෙම නිගමනයට හේතු වී ඇති බව පෙනේ.

7.5 ජවායින් කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු

ඉහත සඳහන් ප්‍රජා සංවිධානවලින් ගමේ සංවර්ධනය උදෙසා වූ සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලෙන බව මේ පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමේදී පැහැදිලි විය. පහත සඳහන් වගු අංක 94 මගින් ඒ පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 94

ප්‍රජා සංවිධානවලින් කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු

ප්‍රජා සංවිධානය	කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු
පැරකුම් ගොවි සංවිධානය	නවෝද්‍යාගම සිට ගොඩගහවැව දක්වා මාර්ගය කි.මී. 1ක් සංවර්ධනය කිරීම වැවේ සිට කුඹුරු දක්වා ඇල මාර්ග පදිංචි ශුද්ධ පවිත්‍ර කිරීම
අශෝක ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිය	සාමාජිකයන්ගේ ශ්‍රමදානයෙන් ප්‍රජා ශාලාවක් ඉදි කිරීම. මෙය ගමේ පොදු කටයුතු සඳහා ජනතාව එක්රැස් වන ස්ථානයක් බවට පත්වීම
අශෝක සමූහ ගොවි සංවිධානය	ශ්‍රමදාන මගින් ප්‍රදේශයේ ග්‍රාමීය මාර්ග ශුද්ධ කිරීම, මාර්ග සංවර්ධනය, ශ්‍රමදාන මගින් පානීය ජලය සපයා ගැනීම සඳහා පොදු පීදක් ඉදි කිරීම ප්‍රදේශයේ මාර්ග පස් දමා පුරවා සකස් කිරීම (නවෝද්‍යාගම සිට ගොඩගහ වැව දක්වා මාර්ගය) ප්‍රජා ශාලාවක් ගොඩනැගීම ඇලවේලි ශුද්ධ කිරීමේ ශ්‍රමදාන

ඉහත සඳහන් ආකාරයෙන් පුජා සංවිධාන මගින් ගමේ සංවර්ධනය සඳහා ජනතාව සංවිධානය කර ශ්‍රමය සපයමින් මහා මාර්ග හා ඇලවේලි සංවර්ධන හා ශුද්ධ කිරීම, පොදු පුජා ශාලා ගොඩනැංවීම වැනි කටයුතු ඉටු කරන බව විමර්ශනය කළ හැකි විය.

7.6 පුජා සංවිධානවල පුජාතාත්ත්වික බව හා විනිවිද භාවය

මෙම පුජා සංවිධාන සියල්ලම කලින් තීරණය කරගන්නා ලද දිනකදී මාස හයකට වරක් මාස තුනකට වරක් ආදී වශයෙන් සියලුම සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත මහා සභාව රැස්වේ. එසේ රැස්වී න්‍යාය පත්‍රයකට අනුව පසුගිය මහා සභාවේ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම හා එය සභාසම්මත කිරීම නව යෝජනා හා සාකච්ඡා වාරයක් පවත්වා අදහස් ලබා ගැනීම, සාමාජික මුදල එකතු කිරීම ආදිය සිදු කරයි. වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමකදී නව නිලධාරී මණ්ඩලයක් පත් කිරීම, පසුගිය වර්ෂයේ අයවැය සාමාජිකත්වයට ඉදිරිපත් කර සභා සම්මත කර ගැනීම, ගුණදොස් විවේචනය කිරීම, සමිතියේ සාමාජිකයන්ගේ වෙනත් අදහස් ද පිළිගැනීම වැනි සියලුම කටයුතු මහා සභාව ඉදිරියේ සිදු කරයි. එමගින් ඒවායේ පුජාතාත්ත්වික භාවය, හා විනිවිද භාවය ආරක්ෂා කරමින් ජනතාවගේ විශ්වාසනීයත්වය දිනා ගැනීමට ක්‍රියා කරන බව සම්බවල සාමාජිකයන් සමග කරන ලද සාකච්ඡාවලදී පැහැදිලි විය.

7.7 වෙනත් ආකාරයන්ගෙන් ගමෙහි සංවර්ධනය සඳහා ජනතා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම

ගමෙහි සංවර්ධනය සඳහා ඉහත සඳහන් ආකාරයෙන් පුජා සංවිධානවලින් කැපී පෙනෙන සේවයක් ඉටු වන අතර ඊට අමතරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මහජන නියෝජිතයෝ මගින් ද විශාල සේවාවක් ඉටු වේ. ඔවුන් විසින් තම ගම නියෝජනය කරන ගම් ප්‍රදේශවල අඩුපාඩු සහ දියුණුකළ යුතු සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධව ප්‍රාදේශීය සභාවේ රැස්වීම්වලදී කරුණු ඉදිරිපත් කරති. ඉන් පසු මෙම අවශ්‍යතාවයන් පදනම් කරගනිමින් සංවර්ධන වැඩසටහනක් සකසා මහජන නියෝජිතයන් ගේ විමර්ශන ප්‍රතිපාදන වලින් එම වැඩ සැලසුම් ක්‍රියාවට නගයි. ප්‍රාදේශීය සභාවේ නියෝජිතයන් සියල්ලම තමන්ගේ ප්‍රදේශවල ජීවත්වන පුද්ගලයන් නිසාත් ඔවුන් මහජනතාව සමග පවත්වන සම්බන්ධය උඩ මහජන අදහස් ලබා ගැනීමට හැකි නිසාත් ඔවුන්ට ප්‍රාදේශීය සභාවේ රැස්වීම්වලදී එම අදහස් සභාවට ඉදිරිපත් කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

7.8 ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන

මෙම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන දෙකක් වනුයේ සේවා ලංකා පදනම හා ජලැන් ශ්‍රී ලංකා ආයතනයයි.

7.8.1 සේවා ලංකා පදනම

ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතුවලට මැදිහත්ව ක්‍රියාකරන සේවා ලංකා පදනම ජනතා සහභාගීත්වය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වේ. කුඩා කණ්ඩායම් සමිති කීපයක් සහ එම කුඩා කණ්ඩායම්වල එකතුවෙන් ප්‍රධාන සමිතියක්

ගොඩ නගා ඒ අනුව සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරයි. මේ මගින් අරමුදල ගොඩනැගීම සහ මාසිකව 4% පොළියට ආය සැපයීමද සිදු කර ඇත. රුපියල 5,000 සිට 15,000 දක්වා ආය සපයා ඇති අතර කෘෂිකර්ම ආය හා සවය රැකියා සඳහා එම ආය සපයා ඇත. ආය ලබාදීම තෙල පොහොර වැනි ද්‍රව්‍යවල වශයෙන්ද ලබා දී තිබේ. වර්තමානයේ මෙම රාජ්‍ය නොවන ආයතන සම්බන්ධ ප්‍රජා සංවිධානය තරමක් අඩපන වූ ස්වභාවයක් ගෙන ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එයට හේතුව ආය වැඩසටහන යටතේ ආය ලාභීන් ආය ආපසු නොගෙවීම නිසා ඇති වී ඇති හැටලුවයි.

7.8.2 ජලයේ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය

ජලයේ ශ්‍රී ලංකා ආයතනය විසින් මෙම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන් වසර 15ට අඩු ළමයින් කෙරෙහි කරගත් ඒවාය. යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම, ඒ යටතේ දෙමාපියන්ගේ ආර්ථික තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමත් එමගින් සිදුවේ. මෙම ප්‍රධාන පරමාර්ථය ඉටු කිරීම සඳහා එල්ලංගා පද්ධතිය (Cascade System Development) සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරයි. ප්‍රදේශයේ වැව් පදනම් කරගත් එල්ලංගා පද්ධති සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන යටතට වැවේ සියලුම අංශයන් වැඩි දියුණු කිරීම සිදු කරයි. මේ වන විට තුලන් 4ක වැව් 24 ක වැඩ අරඹා ක්‍රියාත්මක කරමින් තිබේ. මෙම යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට අමතරව ප්‍රජාව එකතුකර කුඩා කණ්ඩායම් ගොඩනංවා වක්‍රීය අරමුදල ඇති කිරීම, ජල ව්‍යාපෘති හා පෙර පාසල සංවර්ධන වැඩසටහනු ප්‍රජාමුල කණ්ඩායම් මාර්ගයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහි ක්‍රමෝපාය වෙයි. ජලයේ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යාපෘති කටයුතු හා ප්‍රජාව අතර මනා සම්බන්ධතාවය හොඳින් ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මෙම වැඩසටහන ජනතාව අතර ජනප්‍රිය වී ඇති බව විමර්ශනය කළ හැකිය.

7.8.3 වෙනත් සේවා සැපයීම

ඉහත සඳහන් කරන ලද ප්‍රජා සංවිධාන සතුව ගොඩනැගිලි, පුටු, බංකු උත්සව සඳහා භාවිතා කරන ටකරන් මඩු සහ ඉවුම් පිහුම් භාජන අයත්ව තිබෙන බව විමර්ශනය කිරීමේදී පැහැදිලි විය. පහත සඳහන් වගුවෙන් දැක්වෙන්නේ එක් එක් ප්‍රජා සංවිධානයට අයත්ව ඇති බඩු බාහිරාදියයි.

7.9 ප්‍රජා සංවිධාන සතු බඩු බාහිරාදිය

මෙම ප්‍රජා සංවිධාන සතු ගොඩනැගිලි ගමේ වෙනත් කුමන අවශ්‍යතාවයකට හෝ ජනතාව එක් රැස්වීම සඳහා භාවිතා කරන පොදු ස්ථාන සහ ගොඩනැගිලි ලෙස සැළකේ. මීට අමතරව ඒවා සතු ටකරන් මඩු, පුටු, බංකු සහ ඉවුම් පිහුම් උපකරණ සමඟ සාමාජිකයන්ගේ මංගල-අවමංගල අවස්ථාවලදී ප්‍රයෝජනයට ගනී. ගමේ බහුතරයක් ජනයා මෙම සමිතිවල සාමාජිකයන් නිසා මෙම බඩු බාහිරාදිය ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා භාවිතා කිරීමට හැකිතාව ලැබී ඇත.

වගු අංක 95

ප්‍රජා සංවිධාන සතු බඩු බාහිරාදිය

ප්‍රජා සංවිධානය	අයත්ව ඇති බඩු
අසරණ සරණ සමිතිය	පුටු, සහ ගොඩනැගිලි
අශෝක අවමංගනාධාර සමිතිය	ටකරන් මඩුව, ඇලමිනියම් වලං, පිගන් හැඳි බංකු සහ පුටු 35
ශ්‍රී රාහුල එක්සත් මරණාධාර සමිතිය	පුටු 25 බංකු 40 වලං සහ හැඳි

7.10 ගමෙහි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ජනතා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම.

ගමෙහි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ඉහත සඳහන් ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම තුළින් වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි. එනම් ගමේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ජනතාව සහභාගී කරවීම සඳහා ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ජනතාව ඒකරාශී කිරීම හා මෙහෙයවීමය. එම එක් එක් ප්‍රජා සංවිධාන විසින් ජනතා සහභාගීත්වය ලබා ගනිමින් ඉටු කර ඇති කාර්යයන් පිළිබඳව වගු අංක 96 යටතේ විස්තර ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගු අංක 96

ගමේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ජනතා සහභාගීත්වය

ප්‍රජා සංවිධානය	ජනතාව
පැරකුම් ගොවි සංවිධානය	මාර්ග සංවර්ධනය - නවෝද්‍යාගම සිට ගොඩගහවැව දක්වා කි.මී. 1ක් සංවර්ධනය වැවේ සිට කුඹුරුවලට ජලය සපයන ඇලමාර්ග ඉමදානයෙන් ශුද්ධ කිරීම.
අශෝක අවමංගනාධාර සමිතිය	ප්‍රජා ශාලාවක් ඉඳි කිරීම: ගමේ ජනතාව රැස්වන පොදු ස්ථානයක් ලෙස මෙය භාවිතයට ගත හැකි වීම
පැරකුම් ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිය	ප්‍රදේශවාසීන්ට පාහීය ජලය ලබා ගැනීම සඳහා පොදු මිදක් ඉදිකිරීම. ප්‍රදේශයේ පාරවල් ඉමදානයෙන් ඉඳි කිරීම හා සුද්ධ කිරීම.

අර්ථනිරූපණය
ප්‍රශ්න, ගැටළු සහ විසඳුම්

මෙම පරිච්ඡේදයේ දී ගම්මානයේ ජනතාව වර්තමානයේ දී මුහුණපා සිටින ගැටළු සහ ඒ ගැටළු විසඳීම සඳහා ජනතාව විසින්ම කරන ලද යෝජනා පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

8.1 වර්තමානයේ ගම් ජනතාව මුහුණ පා සිටින ගැටළු සහ ඒ සඳහා විසඳුම්

විලච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ සෑම ගම්මානයකම අර්ථික සාමාජික සහ භූගෝලීයමය අතින් සමානත්වයක් දරන බැවින් එම ගම්මානීන් මුහුණ දී සිටින ප්‍රශ්න ද බොහෝ දුරට සමානකමක් දක්වයි. එසේ වුවත් රජයේ සහ රජයේ නොවන සංවිධාන විසින් ඇතැම් ගම්මානවල විවිධ සංවර්ධන කටයුතු කිරීම නිසා ඒවායේ ජනතාව අත්විඳින ප්‍රශ්නවලට අඩු වැඩිකමක් දක්වයි. ගම නැගුම වැඩසටහන සඳහා තෝරාගෙන ඇති තුප්පිටියාව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද මූලික සමීක්ෂණයේ දී සොයාගන්නා ලද ගැටළු සහ ඒ සඳහා ජනතාව විසින් කරන ලද යෝජනා පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් පහතින් සඳහන් වේ.

1. මෙම ජනතාව කුඹුරුවලට ජලය සපයාගන්නේ ස්ථිර ජල පහසුකම් නැති වර්ෂාපෝෂිත කුඩා වැව් වලිනි. මෙම ග්‍රාම සේවා වසම තුළ කුඩා වැව් 10 ක් ඇත. මෙම වැව් 10 ම නියමිත ජල ධාරතාවයකින් පවත්වා ගැනීමට නොහැකි තරම් ගොඩවී ඇත. වැව් බැම් සහ සොරොවි දුරවල වී ඇත. එම නිසා තුප්පිටියාව වැව, මහ කිඹුල්වැව වැව, කුඩා කිඹුල්වැව වැව, මහසියඹලාගන්නවැව, කුඩා සියඹලාගන්නවැව, ගොඩගන්නවැව, දියමතුරාව වැව, ඇටදාඹු වැව, ගොඩරත්මල්ගහ වැව සහ කුඩා ඉදිවැව යන වැව් පිළිසකර කිරීම සහ එක් එක් වැවක් යටතේ වූ ඇල මාර්ග පද්ධතිය ද පිළිසකර කළ යුතු වෙයි.
2. ප්‍රදේශයේ වගා ළිං ඉඳිකළහොත් අභි 20-25 අතර ප්‍රමාණයෙන් ජලය ලැබේ. වර්තමානයේ වගා ළිං 16 ක් පමණ ඇති අතර, ඒවා නිසි පරිදි බැම් බැඳ සකස් කර නැත. එයට හේතුව ජනතාවගේ දුප්පත්කමයි. එම නිසා වගා ළිං ඉඳිකිරීම සහ ඉඳි කරගත් වගා ළිං සම්පූර්ණ කරගැනීම සඳහා වගා ළිං සඳහා ආධාර වැඩ පිළිවෙලක් ජනතාව බලාපොරොත්තු වේ.
3. තත්කිරීමලේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී මහතකු නැත. මහවිලච්චිය ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී මහතා තත්කිරීමලේ ද වැඩ ආවරණය කරයි. එම නිසා ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයට ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරියකු පත් කර සේවාවන් වඩාත් ශක්තිමත් කිරීම අවශ්‍ය වී ඇත.
4. ප්‍රදේශයේ සත්ත්ව පාලනය සඳහා ශක්‍යතාවයක් ඇත. කිරිගව පාලනය සහ එළු පාලනයත් ගහස්ථ මට්ටමේ කුකුළු පාලනයත් ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. සත්ත්ව පාලනය ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ව්‍යාප්ති සේවා,

උසස් ආරේ සතුන් සහ පැටවුන් අභිජනන සතුන් සහ සත්ත්ව පාලනය සඳහා කැමැත්තක් දක්වන්නන් සඳහා පහසු පොළී යටතේ න්‍යා ආධාර අවශ්‍ය බැවින් සත්ත්ව පාලන අංශය විධිමත් කළ යුතු වේ.

5. මාස් කන්නයේදී නිෂ්පාදිත කෘෂි ද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීමට සිදුවී ඇත්තේ ඉතාම අඩු මිලකටය. එක් එක් බෝගවල අස්වැන්න සාධාරණ මිලකට අලෙවි කරගැනීම සඳහා වූ අලෙවි පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් සහ පසු අස්වනු තාක්ෂණ පහසුකම් ව්‍යාප්ත කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් අවශ්‍ය වී ඇත.

6. ගමට ලිපි ලැබෙන්නේ නැත. එම නිසා ජනතාවගේ දෛනික ජීවිතයට බලපාන කාර්යයන් කරගැනීමේදී බාධාවක් පැමිණ ඇත. ලිපියක් තැපැල් කිරීමට තත්කිරීමලේට කි.මී. 8 ක්ද ඇලොපත්තුවට කි.මී. 10 ද වශයෙන් විශාල දුරක් යාමට සිදුව ඇත. එම නිසා තුප්පිටියාව ගම සඳහා තැපැල් කාර්යාලයක් අවශ්‍ය වී ඇත.

7. ග්‍රාම නිලධාරී කොටස සමන්විත වී ඇත්තේ කුඩා ගම් හතකිනි. මෙම ගම්වලට විදුලිය සපයා නැත. විදුලිය ලැබී ඇත්තේ ප්‍රධාන මාර්ගයේ පමණි. එම නිසා මුළු ගමම ආවරණය වනසේ විදුලිය ලබාදීම අවශ්‍ය වේ.

8. මෙම ප්‍රදේශය සඳහා උපපැන්න, මරණ, විවාහ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයෙකු නැත. මේ සියල්ලම සිදු කෙරෙන්නේ නොවිවිශාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය මගිනි. නොවිවිශාගම විශාල දුරක පිහිටි නිසා ජනතාව උපපැන්න මරණ ලියාපදිංචි නොකරයි. මෙය පසුව ඔවුන්ගේ දරුවන්ට බලපා ඇත. මෙම නිසා හැදුනුම්පත් ලබාගැනීමට ද ගැටළුවක් වී ඇත. එම නිසා උපපැන්න, විවාහ, මරණ, රෙජිස්ට්‍රාර් කටයුතු ප්‍රදේශයේම සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුව ඇත.

9. ප්‍රදේශයේ ළිංවල ජලය තිඹුනද එවා කිවුල් ජලය බැවින් පානය සඳහා නුසුදුසුය. එම නිසා ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි පානීය ජල ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක වීම අවශ්‍යය. ඒ සමගම සනාතනය සඳහා පොදු ළිං කීපයක් ද ප්‍රදේශයේ ඉදිකිරීම අවශ්‍යම බව ජනතාවගේ තවත් ඉල්ලීමකි. ඊට හේතුව ඇතැයිද, සැපතැම්බර යන පාසන කාලවලදී ජනතාවට නැමට සිදුව ඇත්තේ වැව්වල ඉතිරිවී ඇති මඩ සහිත ජලය ඇති මඩ වගුරු වලිනි. මෙය සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇති කිරීමට හේතුවී ඇත.

10. මහසියඹලාගස්වැව, කිඹුල්වැව යන ප්‍රදේශවල පාසල් දෙකක් පිහිටා ඇත. එහෙත් එම පාසල්වල ශිෂ්‍යයින් සංඛ්‍යාවට අවශ්‍ය පරිදි ගුරුවරුන් නැත. මහසියඹලාගස්වැව විදුහලට ගුරුවරුන් 8 දෙනෙකු අවශ්‍ය වුවත් ඇත්තේ විදුහල්පතිද සමග 3 දෙනෙක් පමණි. කිඹුල්වැව තත්ත්වය මීටත් වඩා අසතුටුදායකය. මෙහි ඇත්තේ විදුහල්පති පමණි. විදුහල්පති නොපැමිණී දිනවල ශිෂ්‍යයින්හට ඉගෙනීමක් නැත. මෙම විදුහල්වල පන්ති ඇත්තේ 8 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණි. උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා ගමේ සිට කි.මී. 4 ක් දුර තම්බියාව විදුහල වෙත යාමට සිදුව ඇත. බොහෝ දුෂ්කරතා මැද පාසල් යාම කරන මෙම සිසුන් සඳහා අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබාදීම ඉතාමත්ම අවශ්‍ය වී ඇත.

11. ප්‍රදේශයේ පවතින සියළුම ග්‍රාමීය මාර්ග බොරළු ඇතිරූ මාර්ග වේ. මෙම මාර්ග සියල්ලම මාස් කන්තයේ වර්ෂාවත් සමඟ අබලන් තත්ත්වයට පත්වේ. එම නිසා ග්‍රාමීය මාර්ග තාර දමා සකස් කළ යුතුය. එසේම ප්‍රධාන මාර්ගයේ සිට කි.මී. 4.5 ක් දුරට ඇතුළත ගම විහිදී ඇති නිසා ජනතාවට මහා මාර්ගයට යාමට සිදුවී ඇත්තේ පයින් ඇවිදීමෙනි. එම නිසා ගම ඇතුළත ආවරණය වනසේ මහා මාර්ගය සකස් කර මගී ප්‍රවාහන බස් රථ සේවයක් ආරම්භ කළ යුතු වෙයි. පාසැල් සිසුන්, කුඩා දරුවන්, වයස්ගත වූවන්, රෝගීන් මෙම ප්‍රවාහන ගැටළුව නිසා අපහසුතාවයට පත්ව ඇත.

12. ප්‍රදේශයට සමුපකාර ප්‍රාදේශීයකයක් නැත. එම නිසා පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් පහසුමලට ලබාගැනීමටත් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සාධාරණ මිලකට සමුපකාරයට අලෙවි කරගැනීමටත් නොහැකිවී ඇත. එබැවින් සමුපකාර ප්‍රාදේශීයකයක් අරඹා ඒ හරහා ජනතාවට දැනට නොලැබෙන සේවාවක් ආරම්භ කිරීම අවශ්‍ය වී ඇත.

13. තුප්පිටියාව විශාල ප්‍රදේශයක පැතිරී පවතින ගමක් නිසා ගමේ ප්‍රජා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රජාශාලා පහසුකම් ලබාදිය යුතුව ඇත. ගමේ කුඩා කුඩා කොටස් සඳහා අඩුම තරමින් ප්‍රජාශාලා 3 ක් වත් ලබාදිය යුතුය.

ඉහත දක්වන ලද ප්‍රශ්න රාශියකට මෙම ජනතාව මුහුණ දී සටිත බැවින්, ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය ඉතාම පහළ මට්ටමක පවතී. මෙම ගැටළුවලට අවශ්‍ය විසඳුම් "ගම නැගුම වැඩසටහන" මාර්ගයෙන් සම්පූර්ණ කරදීමෙන් ගමේ ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට පුළුවන.

මගේ නිරීක්ෂණ අනුව ගම නැගුම වැඩසටහන තවමත් ක්‍රියාත්මක මට්ටමට පැමිණ නැත. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් ක්‍රම සම්පාදන ලේකම් කාර්යාලය විසින් තුප්පිටිව ග්‍රාම නිලධාරී වසම සඳහා ගම නැගුම වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. එම සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා මා විසින් ඉහතත සඳහන් කර ඇති ගැටළු බොහොමයක් ඇතුළත් වී ඇති බව ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

විලව්වය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

